

Съдбата като шанс

ОТ

Торвалд Детлефсен

*Посвеждавам тази книга на всички хора,
които търсят светлината.*

[MG <> Library](#)

ПРЕДГОВОР

От няколко години интересът на широката общественост към спиритуалните теми значително нарасна. Прозрението, че смисълът на живота едва ли се изчерпва само с ядене, пиене, спане, секс и собственост започна да се разпространява със скоростта на огън, подпален в суха трева. Какъв обаче е смисълът? Може ли човекът изобщо някога да го намери? Трябва ли отново да се завърнем към църквата, която изоставихме в началното си усърдие за интелектуална експанзия? Или ще намерим отговора в източните учения и религии? Многото отворени въпроси карат човека да търси. Търсенето би могло да бъде почти по-важно от намирането. Защото търсене означава „да поставяш под съмнение“, да се отказваш от твърдо установени позиции, да станеш по-гъвкав. Търсенето отваря хората.

От няколко години авторът на настоящата книга, освен с терапевтична дейност, редовно се занимава и с провеждането на вечерни и ваканционни курсове на тема „Езотеричната психология“. Големият успех на тези курсове показва, че темите, разисквани в тях, могат да станат пътеводна нишка за много търсещи. Участниците в тези курсове, но най-вече хората, които поради заетост или поради разстоянията не можеха да посещават занятията, ме подтикнаха да публикувам лекциите си под формата на книга. Сега пред вас са лекциите от първия семестър. Книгите имат голямото предимство на мултипликацията и затова достигат до значителен брой хора. Но книгите имат и един недостатък - много от атмосферата на контакта с аудиторията се губи. Затова в древни времена истинското предаване на знания се е извършвало само от човек на човек.

Целта на настоящата книга е да въведе в езотеричния светоглед. Това въведение не изисква от читателя никакви предварителни познания, а очаква единствено вътрешна готовност за непреднамерено възприемане на нови и необичайни насоки на мислене. Задоволяването на такова очакване е по-трудно, отколкото обикновено се предполага. Ние всички прекалено лесно се поддаваме на склонността да се придържаме към познатото, към онова, с което сме свикнали. Всичко ново несъзнателно предизвиква първо страх и ни мобилизира за отбрана. Така че много съждения и твърдения в книгата ще провокират съпротивата на читателя. Никому не се удава лесно да се раздели с любимите клишета и нагласи и да ги замени с нови възгледи. И въпреки това, ние постоянно трябва да го правим, ако искаме да предотвратим застоя в развитието си. Целта на тази книга е развитието и разширяването на съзнанието.

Пожелавам си тази книга да е поне малко от помощ на възможно най-голям брой търсещи хора.

Торвалд Детлефсен

Езотериката-ненаучен начин за наблюдение на действителността

„Случайността е меката възглавница, върху която почиват онези, които изключват от Космоса божественото, смисленото и даващото цел на всички същества, предпочитайки празния мит, че Вселената е възникнала съвсем между другото и абсолютно от само себе си, без в това да е вложен какъвто и да било мисъл.“

ХЕРБЕРТ ФРИЧЕ

МИСЛЕНЕТО НА НАШИЯ ВЕК носи отпечатъка на един светоглед, който наричаме „природонаучен“. Прилагателното „научен“ е станало критерий, с който се опитваме да измерим верността на дадено твърдение, теория или мисъл. всички ние мислим в научни категории, дори когато се отнася до области, които по същество нямат нищо общо с науката. Така до голяма степен превръщаме науката в „религия“, без да осъзнаваме напълно колко противоречиво е това определение.

Целта, която преследва науката, е да проникне с мисъл в действителността и, изнамирайки закони, да въведе ред в многообразието от проявяващи се форми. Затова се създават теории, които възможно най-пълно да обхващат действителността.

Всяка теория в момента на появата си отразява състоянието, в което се намира съзнанието на нейния създател. С процеса на изследванията продължава да се развива и състоянието на съзнанието и скоро предишната теория започва да изглежда твърде ограничена; появява се нужда от нова, по-широка теория и т. н. Стига се до задължителната закономерност, при която с прогресиращото разширяване на човешкото съзнание всяка теория рано или късно се надживява и отстъпва място на нови открития. Защото днешната истина е утрешната грешка.

Един поглед към историята на науката може по впечатляващ начин да потвърди това. Историята на науката е история на човешките грешки. Нямаме обаче причини да се срамуваме от този факт, защото Всеки знае, че човек се учи най-добре от грешките си. Гротескна е само абсолютната сигурност на всяко ново поколение, че заблудите са съществували единствено в миналото. Затова и нищо не може да разтърси дълбокото му убеждение, че сега е намерило абсолютната и окончателна истина. В това отношение фанатичната вяра в науката с лекота превъзхожда която и да било религиозна секта.

Отношението към хората, които с възгледите си поставят под съмнение „общовалидната истина“ на времето, също показва поразителна прилика с религиозния фанатизъм. Една от основните човешки слабости е, че човек фиксира мисълта си върху нещо и после до края на живота си с всички сили

защитава собствената си гледна точка. Така науката само влиза в дисонанс с (подозрително) шумното подчертаване на своята обективност.

Науката започва своята работа с изследването на видимия външен свят. За нас външният свят се проявява като материя и затова науката нагажда работния си метод към условията на материята. Това със сигурност е правилно, но остава правилно само дотогава, докато наистина се изследва единствено материя. Получените резултати в най-добрия случай са валидни също само за материята. Тук се сблъскваме с двете основни грешки, които ни дават основание да се усъмним в състоятелността на претенциите на науката, която смята себе си за единствено оторизирана да изказва мнения:

1. Работният метод на науката съзнателно е настроен към изискването да се изследва материята. Днес този метод несъзнателно се използва и разширява дори в области, които не е задължително да имат нещо общо с материята.

2. От споменатото в точка първа се вади заключението, че може да се борави единствено с материя и че само тя подлежи на измерване, че извън материята не може да има нищо друго.

Този омагьосан кръг може да се разкъса само, ако разберем ограничеността на собствените си методи или ако приложим към нематериалната област адекватни, необичайни за научното мислене методи. Изглежда, че вече е време за подобна стъпка, защото навсякъде се множат гласовете, които не желаят повече да признават науката за единствено оторизирана да се произнася върху действителността. Основанията, оправдаващи подобна стъпка, биха могли да се потърсят и в следните въпроси:

Въпреки несъмнените ѝ успехи в техническата област, направила ли е науката човечеството по-щастливо?

Може ли науката да помогне на човека да реши проблемите си?

Може ли науката да отговори на най-съкровените му въпроси, идващи от това, че „е човек“?

Вървяло ли е развитието на човешкото съзнание в крак с външните прояви на техническия прогрес?

Отговорите на тези въпроси са еднозначни и разочароващи - успехи липсват.

Колкото повече помощни средства изобретява човекът, за да пести време, толкова по-малко време има. Така наречената модерна медицина не може да намали заболяемостта дори с един процент. Нека не се заблуждаваме от статистики, които доказват спад на инфекциозните заболявания или на смъртността сред кърмачетата, без обаче да споменават разпространението на кои болести е нараснало за същия период от време или какви нови болести са се появили.

Медицинските статистики имат смисъл само ако изчисляват „заболеваемостта“ като такава, а не ако се отнасят до отделни нейни форми на проява. Днес сме свидетели на огромно нарастване на психическите заболявания, които все още не успяваме да потиснем така успешно, както някои соматични симптоми.

Казаното дотук няма за цел критика спрямо науката. Искаме само да

изясним необходимостта, както и основанията ни за това, по-нататък да се обръщаме към друг, понякога диаметрално противоположен на научното мислене метод, който определяме с понятието езотерика. До голяма степен това понятие е идентично с други определения - тайно учение, учение за мъдростта, окултизъм и т. н. Повечето асоциации, свързвани открай време с тези понятия, обаче са погрешни и задача на настоящата книга е стъпка по стъпка да въведе в мисловната система на езотериката.

Езотеричният светоглед

Науката мисли преди всичко функционално. За нас това е толкова естествено, че отначало изненадано се питаме: а как другояче бихме могли да се мислим, без фантазията да се развихри най-необуздано? Езотериката мисли съдържателно. Това значи, че по отношение на действителността тя поставя не само въпроса „как“, а и въпроса „защо“. Това „защо“ е въпросът за смисъла, който представлява всъщност брънката между света на формите на проявление и човека.

Смисълът обаче може да се разкрие като истина само пред отделния човек и затова на него му е чужда всякаква публичност. В това отношение езотериката е асоциална. Науката поставя пред себе си изискването да бъде достъпна за всеки. При достатъчно дарба всеки, стареейки се, трябва да има възможност да овладее науката. Науката може да се препредава. Познанието - не. За съжаление често бъркаме познанието със съвсем маловажни и нецеленасочени комплекси от знания. Последните могат да се препредават, докато познанието никога не може да бъде резултат от старание. То е резултат от напълно личен, индивидуален акт на разбиране, който е метафизичен по природа и с един замах игнорира всички изисквания на масата за “знание за всички”. Познанието винаги е резултат от личен опит и не може нито да се приема, нито да се предава.

Във всичко, което приемам от другите, мога само да вярвам, но никога не мога да го знам. Колкото и добри основания да имам да вярвам или да не вярвам в нещо, това няма никакво значение. Да вярваш, значи да не знаеш. Изчисляването на вероятността също нищо не променя. От тази гледна точка естествените науки приличат на голяма религиозна общност, в която постоянно се предъвкват трохите, останали от неколцина наистина знаещи, докато това знание се промени до неузнаваемост.

В никакъв случай обаче не искаме да подценяваме вярата, защото тя е най-важната предпоставка за получаване на знание. Да вярваш, означава да смяташ, че нещо по принцип е възможно. Ако смяташ, че е невъзможно, никога не можеш да го постигнеш. Вярата и познанието са различни стъпки. Те взаимно се обуславят, но всяка от тях си има собствени основания, така че двете не бива да се смесват.

Така, както познанието винаги е било кауза на отделен човек, така и

езотериката е кауза на малцина. Малцината, тръгнали по тясната пътека на разбирането, за да станат знаещи, образуват т.нар. езотеричен, вътрешен кръг (от гръцки: езотерос = вътрешен). Този малък вътрешен кръг е заобиколен от значително по-големия екзотеричен, външен кръг (от гръцки: екзотерос = външен). По-нататък, когато стигнем до закона за полярността, ще видим, че тези кръгове взаимно се обуславят и че всеки от тях дължи съществуването си на другия полюс.

Оттук следва, че езотеричният кръг няма мисионерска цел спрямо света. Истинската езотерика действа скрито и прави повече усилия да забулва съществуването си, отколкото да се впуска в лов за нови членове. Затова, ако някое обединение или сдружение се стреми да се разрасне и да увеличи членовете си, това е безспорен знак, че не става дума за истински езотерично обединение, макар името и рекламата да твърдят обратното.

Пазенето в тайна при езотериката няма нищо общо с притворството, а се получава от само себе си. Езотеричните учения сами се пазят в тайна, без външна помощ. Даден човек може да прозре определено знание и да го оползотвори за себе си, само ако нивото на съзнанието му е по някакъв начин адекватно на нивото на това знание. Човек, който не е учил физика, не може да разбере значението на една физическа формула. За него тази формула не значи нищо, дори когато за физиката тя е от епохално значение. Формулата сама пази тайната от непосветените. Затова и не е необходимо да се крие. Едва когато онзи, който я е видял, усвои добре физиката, тази формула може да му помогне да направи огромна крачка напред в познанието си. Същото се отнася и за езотеричното знание или за така наречените тайни учения.

В закодирана форма езотеричното знание е достъпно за всеки, но незнаещите не могат да го разпознаят. Тълпата не познава стойността на символите и затова ги смята за безполезна глупост. За да можем да виждаме, трябва първо да се научим на това („И светлината в мрака свети, а мракът я не обзе" (Йоан, глава 1).

Ако аз не мога да разчитам нотите, това не ми дава право да искам от композиторите да бъдат така любезни да пишат музика с букви или цифри, та да ги чета. По-скоро трябва да реша дали да си направя труда да науча нотите или завинаги да се откажа от задълбочено разбиране на музиката. Същото се отнася и за езотериката. Не е задача на знаещите да се приспособяват с незнаещите. Те трябва само да са готови да помогнат на онези, които са ги помолили за тази помощ. „Помолете и ще ви се даде, почукайте и ще ви се отбори."

Сравненията, които посочихме, имат за цел да покажат, че езотериката, не е област от знанието като много други, които биха могли да се усвоят със старание. Езотериката не е сборно понятие за някакви данни, факти и формули, които просто трябва да се наизустят, за да ги ползва човек.

Езотериката е път или пътека. Всеки път води към някаква цел. Да вземем за конкретен пример пътя, който води от Мюнхен за Виена. Можем точно да проследим този път на картата, да пресметнем километрите, да се осведомим в справочници за населените места, които се намират по него, да видим снимки,

направени от други, които вече са минали по него, да обсъдим всички подробности и така нататък.

Тези занимания с пътя „Мюнхен-Виена“ може и да са много привлекателни и интересни, но с тях не можем да постигнем целта на пътуването - Виена. Ако наистина искаме да стигнем до Виена, трябва да тръгнем на път, да минем по този път, да се придвижим. Всички предварителни проучвания и информации могат да се окажат полезни, но никакви теории не могат да заменят изминаването на пътя. Този пример би трябвало да прави ясна разликата между простото трупане на факти и езотериката като път. Езотериката води към цел, която може да бъде постигната, само ако човек се отправи на път.

Това е най-честата причина за грешките на онези, които шумно защитават езотеричния светоглед, но не правят и стъпка по този път. Да вървиш по пътя, значи незабавно да превръщаш в реалност всички, макар и най-малки знания, значи постоянно да променяш собствения си живот и преживявания, отношението си, да си винаги различен, винаги нов. С една дума, езотерика значи развитие..

Тази необходима реализация аз наричам ангажираност на езотеричното учение, функционалните науки не ангажират занимаващия се с тях. Един химик може да направи сензационно откритие и въпреки това да продължава да бие жена си, да води процес срещу брат си, да ругае обществото и т. н. Животът и поведението му остават напълно непроменени след химическото му откритие.

Съвсем различно стоят нещата дори при най-малкото езотерично „откритие“. То има директно влияние върху всички области на съществуването, тласка към друга нагласа към света, моментално прави старите навици невъзможни. Ако някой вникне в астрологията например, той никога повече няма да търси виновните във външния свят, няма да води процеси и т. н. (Тук трябва да подчертаем, че практикуването на астрологията и разбирането на астрологията са две съвсем различни неща. За съжаление те рядко се срещат заедно.)

Тази ангажираност винаги е била причината, поради която екзотеричният външен свят така страстно се съпротивлява на проникването на езотерични истини в него. Защото, макар и несъзнателно, тежестта на ангажимента се усеща много ясно. Хората са готови да приемат всяко ново откритие, стига то да е функционално и следователно да няма ангажиращи последици.

От известно време се правят опити конфликтът да бъде преодолян с един трик. Този трик се нарича парапсихология. Привържениците ѝ се опитват да смекчат предизвикателствата на езотеричния светоглед чрез стерилната методика на науката. Какви ли не важни изчисления пълнят архивите, но - слава Богу, те не могат да променят човека. Парапсихологията е лъжовна и страхлива, защото тя нито има смелостта на чисто материалистичната наука просто да загърби всички нематериални феномени, нито е готова да се задоволи само със собствените си открития и да си понесе последиците. Парапсихологията непрекъснато души и разисква върху „надушеното“, но никога не смее да ухапе. Иронията на съдбата има грижата всеки сам да

произнася собствената си присъда. Определението парапсихология, което тя сама си е избрала (от гръцки: пара = покрай, наблизо), показва, че тя се разминава с психиката.

Езотериката като път

След като достатъчно ясно се разграничихме както от науката, така и от парапсихологията, можем да се обърнем към пътя на езотериката. Целта на този път е съвършенството на човека, мъдростта, преодоляването на полярността, единението с Бога, unio mystica, химическата сватба, космическото съзнание. Всички тези понятия са опити да се опише крайната цел на човешкия път. Сега тези понятия може би звучат като голи фрази, но се надявам, че по-нататъшните ни занимания ще ги изпълват с все повече съдържание.

За да постигнем целта, е необходимо да опознаем езотеричните закони на Вселената и да се научим да ги разбираме. Напредването в знанията и промяната у човека трябва да вървят ръка за ръка. Човекът трябва да става по-съзнателен, за да може все по-ясно да разбира истинската си задача и цел. По един такъв път средствата за ориентация са много необходими. Необходими са табели и знаци, които да дават информация по кръстопътищата накъде продължава верният път. Подобни помощни средства са езотеричните техники и дисциплини. Има ги в изобилие. Ще споменем само най-важните: астрология, кабала, таро, алхимия, магия, йога, медитация, И Дзин. Всички тези дисциплини не са самоцел, а помощни средства за ориентация, знаци по пътя.

Опасно е, ако хората бъркат пътепоказателите със самия път. Често срещаме чисти астролози, чисти кабалисти и какви ли не още специалисти, които вярват, че в своята специфична област са открили ключа към света. За съжаление, тези хора са спрели край някой пътепоказател, който им е станал любим, и сами на себе си си пречат да продължат по-нататък. Езотеричните дисциплини трябва да освобождават човека от старите му вкоренени представи, само че те твърде често се използват за създаването на нови. Можеш да смяташ, че си напреднал, а всъщност само да си сменил предмета на пристрастията.

Тук искам да добавя няколко думи за източните и западните техники. Всяко езотерично развитие завършва с разбирането на истината. Има само една истина. Тя е независима от време, култура и религия. В различните времена и култури методите за достигане до тази истина са се оформили по различен начин, но всички те са еднакво добри и полезни като помощни средства. Във всеки случай, човек е по-близо до системите и символите на собствената си култура. Значително по-трудно и обикновено по-продължително е, когато западният човек изминава пътя с помощните средства на Изтока.

Споменавам това, защото в момента заниманията с източни езотерични системи и религии са се превърнали в мода, която пречи на много хора да забележат, че ние на Запад разполагаме също с богат избор от езотерични системи. Те имат предимството, че са по-добре пригодени към нашето мислене и нашите житейски навици.

Това е единствената причина, поради която във всичките си трудове се позовавам почти изключително на четирите основни стълба на западната езотерика. Те са: астрология, кабала, алхимия и магия. Тези системи често се определят като първоразредни науки, от които едва с течение на времето са се разбили науките от втори ранг (астрономия, химия и така нататък).

Езотериката е стара колкото човечеството. Винаги я е имало и винаги ще я има. От самото начало тя съхранява сбора от знания за Вселената, които са достъпни за човека. Нейните уроци не зависят от времето, те никога не биват коригирани, никога не се модернизират, никога не остаряват.

Нашата модерна наука не разбира, че цялото знание е винаги тук. Тя живее с илюзията, че с всяко ново откритие се приближаваме все по-близо до истината и че е само въпрос на време, докато узнаем „всичко“.

От езотерична гледна точка нещата стоят по точно обратния начин. Знанието си е винаги тук, само че отделният човек трябва да се развива, стремейки се към него, за да може да го познае. Илюстрирано с пример, това ще рече: творбите на Омир са написани отдавна, но всяко дете едва чрез обучението си в училище полака-лека се развива дотам, че да може да ги чете и разбира. За детето не е важно дали други преди него и колцина са чели Омир. То чете за първи път в живота си Омир, когато са чели и преди няколко хиляди години.

[Херметическата философия](#)

Ако сравним действителността с кръг, то науката раз делия кръга от периферията му навътре на множество сегменти, т. е. на специализирани дисциплини (медицина, физика, химия, биология и така нататък). Чрез изследването на тези специални области хората се надяват, че един ден ще се срещнат в центъра на Кръга. За съжаление обаче тази цел се отдалечава на все по-недостижимо разстояние, защото високата степен на специализация прави все по-трудно интердисциплинарното разбиране.

Езотеричните занимания започват не в периферията, а в центъра на кръга. Езотериката проучва универсалните закономерности. Веднъж разбрали ги, на нас ни остава само да ги проектираме върху различните сегменти на кръга, върху различните специални области. Това знание превъзхожда знанието на специалиста, защото то се отнася за всички останали области и може адекватно да подреди всички специалности в действителността.

Езотеричното мислене следва един основен принцип. Неговата езикова формулировка ни връща към родоначалника на езотериката *Хермес Трисмегист*¹. Кръстена на него, езотериката се нарича още „херметическа философия“. Хермес Трисмегист, „трикратно Великият Хермес“ е бил жрец и посветен в древен Египет. Подробностите от биографията му обаче се губят в мрака на историята. Той е събрал квинтесенцията на мъдростта в петнайсет

¹ Trismegiste - В древен Египет име, давано от гърците на бог Тот, покровител на магьосниците, когото уподобявали на Хермес – Hermes Trismegiste. Бел. ред.

тези, написани върху плоча от зелен ориенталски корунд. Плочата, която отдавна е изчезнала, влиза в историята под името „Tabula smaragdina“. Ето и нейният текст.

Табула смарагина на Хермес Трисмегист

1. Истинско означава без лъжа, със сигурност и най-искрено.
2. Онова, което е долу, е същото като онова, което е горе. И онова, което е горе, е същото като онова, което е долу, за да се осъществят чудесата на едно-единствено нещо.
3. И еднакви, като създадени от единствения Бог, са всички неща, дошли от представата на едно-единствено нещо. Значи, от това единствено нещо са родени всички неща, по негово подобие.
4. Бащата на това нещо е Слънцето, майката е Луната.
5. Вятърът го е износил в утробата си.
6. Кърмачката на това нещо е Земята.
7. Навсякъде до това единствено нещо е бащата на цялото съвършенство на света.
8. Енергията на същото това нещо е съвсем цялостна, както когато е било превърнато в земя.
9. Трябва да разделиш земята от огъня, тънкото от дебелилото, много нежно и с голямо разбиране.
10. То се издига от земята към небето и се връща отново към земята и приема силата на горните неща и на долните неща.
11. Тогава ще имаш красотата на целия свят. Всяко неразбиране ще отстъпи пред теб. Това единствено нещо е най-силната сила от всички сили, защото то може да преодолее всички неясноти и да проникне във всяка твърдост.
12. По този начин е създаден светът.
13. Ще се появят прерасни подобия, чиято същност е описана тук.
14. Името ми е Хермес Трисмегист, защото аз съм този, който притежава трите части на мъдростта на целия свят.
15. Каквото казах за делото на слънцата, в него не липсва нищо, напълно съвършено е.

Знам, че на пръв поглед този текст изглежда напълно непроницаем за модерния човек. Но причината не е текстът, а нашето разбиране. В тези петнайсет тези е събрано цялото знание, което някога е било достъпно за човека. Текстът описва създаването на нашата Вселена и заедно с това и изнамирането на алхимическия камък на мъдреците. За онзи, който разбере целия текст, всички библиотеки ще станат излишни, защото той ще притежава цялата мъдрост - „В него не липсва нищо, напълно съвършено е“.

Подобни твърдения могат да се изтълкуват като фантазмагии и да дадат достатъчно основание на някой на това място да скъса окончателно с интереса си към езотериката. Който обаче си направи труда да се зарови по-дълбоко в изучаването на херметическия език и символика, един ден сам ще проумее значението на този текст.

Законът на аналогията: каквото горе, такова и долу

Засега временно ни интересува само втората теза: „Онова, което е долу, е същото като онова, което е горе. И онова, което е горе, е същото като онова, което е долу, за да се осъществят чудесата на едно-единствено нещо." Тези думи, които най-често за краткост се цитират с „Каквото горе, такова и долу", са ключът към херметическата философия. Зад тях стои предположението, че навсякъде във Вселената, и горе, и долу „и на небето, и на земята", в макрокосмоса и в микрокосмоса, на всички нива на формите на проявление действат едни и същи закони.

В обсега на нашите възприятия ние можем да разпознаваме само отрязъци от дадена последователност. Виждаме само малка част от спектъра на светлината, чуваме само честоти, които лежат в определена област. Някои животни могат да възприемат звуци и цветове, които без технически средства са недостъпни за човека. Същото е и със силата на въображението. Можем да си представяме неща само от средно голяма величина. Ако нещо е много малко или пък много голямо, често пъти можем да го изразим с формули, но не можем да си го представим като нещо конкретно.

Така например, днес знаем, че един къс желязо се състои почти само от междинни пространства, около които кръжат атомни частици. Съотнесени, разстоянията между твърдите частици отговарят на разстоянията между планетите в нашата слънчева система. Обаче колкото и добре да знаем това, много трудно можем да си го представим, когато погледът ни спре върху някой масивен къс желязо.

Също както един вирус като самостоятелен организъм е твърде малък, за да си го представим, така и разстоянието от десет милиона светлинни години е твърде голямо за нашите представи. В разбирането си ние зависим от една „средна", съобразена с нас, хората, скала на стойностите. Всичко, което излиза извън нея, е достъпно за нас или само с помощта на технически средства, или изобщо е недостъпно.

Тук идва на помощ гениалният ключ „каквото горе, такова и долу". Това изречение ни позволява да ограничим наблюденията си и изследванията на закономерностите до достъпни за нас области, за да пренесем после натрупания опит по аналогия и върху недостъпните нива. Аналогичното мислене дава възможност на човека да се научи да разбира цялата Вселена без граници, Мисленето в аналогии не е причинно-следствено мислене и затова изглежда необичайно за нашето време. По-нататък ще се занимаем още веднъж конкретно с приложението на този метод, използвайки примера на астрологията.

Аналогията „каквото горе, такова и долу" е оправдана само тогава, когато сме готови да признаем Вселената в нейната цялост за космос (от гръцки космос = ред). Всеки космос обаче се управлява от закони и в него няма никакво място за случайности.

Случайността като нещо непредвидимо и неподлежащо на

закономерности би превърнала Космоса в хаос. Ако конструираме компютър, той сам по себе си ще бъде малък космос. Той е създаден по силата на закономерности и функционирането му зависи от спазването на тези закономерности. Ако в него произволно вградим няколко транзистора, кондензатор и реостат, които не отговарят на закономерностите на монтажната му схема, тези представители на случайността ще превърнат целия Космос в хаос и компютърът вече няма да работи смислено. Същото важи и за нашия свят. Още при първото случайно събитие нашият свят би престанал да съществува.

Науката също се уповава най-често на закономерностите в природата, но заедно с това не се страхува да се ангажира с понятието случайност. Ако пуснем камък от определена височина, този камък не пада надолу случайно, а закономерно. Ако при падането си този камък удари по главата господин X, то господин X също ще е ударен от камък не случайно, а закономерно. Не са случайни нито фактът, че върху главата на господин X е паднал камък, нито времето, когато това се е случило. Човек не се разболява случайно, не го блъска кола случайно, не се ражда случайно от бедни или от богати родители и така нататък.

Още веднъж: Няма случайност. Зад всяко събитие стои някакъв закон. Не винаги може да го разпознаем веднага. Но това не ни дава право да отричаме съществуването му. Камъните закономерно са падали надолу и във времената, когато хората още не са били открили закона за гравитацията.

Ирония на съдбата е, че именно професионалните защитници на случайността - статистиците, не се лишават от удоволствието собственоръчно и методично, с възможно най-голяма точност да доказват несъстоятелността на понятието си за случайност. Статистикът смята, че, ако хвърли зарче, то съвсем случайно пада на цифрата 3, на 5 или на някоя друга. Ако обаче човек продължително хвърля зарове, сумата от всички числа ще даде закономерна крива, наречена нормално разпределение. Какво чудо ни се разкрива тук! Сумирането на отделни незакономерни случки дава закономерност. Закономерната траектория, по която пада дадено тяло, също не се състои от случайни отделни отсечки. Ако статистиците имаха право, трябваше да е вярна мисълта: Колкото по-често човек бърка сметката, толкова по-верен е резултатът. Подобна е логиката на дарвинистите, които се опитват да обяснят еволюцията със сумирането на генни грешки.

Закономерността на нормалното разпределение на едно голямо число говори от само себе си, че това разпределение се гради от отделни закономерни събития. В най-добрия случай можем да кажем, че падането на зарчето като отделно събитие е твърде малко, за да възприемем веднага закономерната му детерминираност и че затова на нас, хората, ни е необходима определена минимална величина на събитието.

Наблюдението на този свят ни кара да говорим за Космос и да изключваме каквато и да било случайност. Между другото, още от думата „случайност“ си личи, че първоначално тя е имала друг смисъл. Защото тя указва онова, което закономерно се случва на човек. Ако Космосът обаче

представлява подредена цялост, то значи, че навсякъде цари една и съща закономерност - и в големите, и в малките неща, и горе, и долу.

Тази аналогия е дала основания на Парацелз да приравни човека като микрокосмос с макрокосмоса. Човекът е точно копие на макрокосмическата вселена. Вън не можем да открием нищо, което не откриваме като аналогия и в човека. И обратното. Затова в храма в Делфи пише: "Познай себе си, за да познаеш Бога".

Тяло, душа и дух

Ако се вгледаме по-внимателно в микрокосмоса Човек, първо виждаме тялото му. При живия човек тялото се различава от простия сбор на съответните химически вещества, които го съставят, по това, че те всички се подчиняват на обща идея и служат на единната концепция „човек“.

Това съвсем не е нещо, разбиращо се от само себе си. Много по-саморазбиращо се е онова, което наблюдаваме при разлагането на труп: Всички отделни химически съставки следват собствените си закономерности („своята собствена воля“) и не се подчиняват на обединяваща концепция. Щом обаче при живия човек не е така, значи в него действа някаква инстанция, която има властта да координира материалното разнообразие. Тази инстанция трябва да е типична за живите хора, тъй като не откриваме действието и у мъртвите.

Както е известно, когато човек умира на материално ниво, не изчезва нищо. Оттук следва, че природата на инстанцията, която търсим, не е материална. Което, между другото, и не се очаква, защото, ако основна характеристика на тази инстанция е способността ѝ да координира материята, самата тя трудно би могла да се състои също от материя.

Всеки знае от опит, че при смъртта на човека неговото съзнание и живот изчезват. Близко е до ума, че инстанцията, която се опитваме да открием, е идентична с едно от двете понятия. Но какво е съзнание? Човек осъзнава сам себе си. От раждането до смъртта си той се изживява като съществуващ, възприемащ индивид. Съзнанието образува последователност, която тялото, което постоянно изгражда и разгражда клетки, не притежава.

Едно друго, по-старо понятие се нарича душа. Душата е съзнание, индивидуалност. Тя е онази инстанция, която обединява в едно цяло многообразните материални съставки на тялото и ги координира. Душата е самостоятелна инстанция, която качествено се отличава от материалното тяло.

За съжаление модерната психология не познава душата. Макар че много обича да се перчи със специализираната си терминология, която създава впечатлението, че притежава знания за душата, дори за нейните дълбинни пластове, в действителност до ден-днешен психологията ни най-малко не е успяла да се докосне до човешката душа.

Психологията изследва „психическото“ у човека. Това обаче не е душата, а е продукт на същата тази наука, вид елиминиране. От объркването на двете понятия психологията стига до твърдението, че душевните функции на човека

са продукт на мозъка и на една безупречна нервна система. От това тя прави извода, че със загубата на тези материални предпоставки престава да съществува и „душата“. Понятиятата и мисловна немарливост на нашата наука често прави почти невъзможна задачата отново да се сложи някакъв ред.

1. Когато говорим за душа или съзнание, имаме предвид самостоятелна, нематериална инстанция, която нито е продукт на материята (като мозъка, централната нервна система и други), нито по някакъв начин зависи от нея. Религиите, посветените и окултистите са знаели за тази душа, откакто свят светува. Както са знаели, че тя надживява смъртта на тялото. Въпреки това нашата общественост и нашата наука очевидно гледат на публикуването на разкази на клинично мъртви и после реанимирани хора (направено от изследователи като американския доктор Муди и други) като на сензационна изненада. Тези хора до един разказват, как „само са напуснали тялото си и са продължили да присъстват в помещението, невидими за другите“, как са „могли да виждат, чуват и възприемат всичко“.

2. Психиката или душата в психологията (включително и т. нар. дълбинна психология) не е идентична с описаното по-горе понятие. Тя просто го елиминира. В психологията душата е място на нагоните, страховете, конфликтите и комплексите, сборно понятие за душевните въздействия, което обаче никога не се доближава до самия действащ фактор. Предполага се, че този действащ фактор е в мозъка и централната нервна система. На това място обаче науката удря в камък. Кой подтиква мозъка и нервната система към работа? Както е известно, материята винаги се нуждае от информация, за да се задейства. Но информацията е нематериална. По-нататък в отделна глава ще обясним по-подробно разликата между информация и информационен носител. Тук само предварително споменаваме това, за да предотвратим търсенето на информация в гените, например.

В заключение само ще споменем, че навсякъде, където в природата текат индивидуални процеси, винаги е необходима информация, а това значи съзнание или душа. Всяко животно, всяко растение, всеки човек има душа. В областта на Земята душата се нуждае от материален носител, който обаче е от фина материя. Затова в окултните кръгове се говори за така нареченото астрално тяло.

Струва си да споменем последните резултати от изследванията на американеца Харолд Саксън Бър, професор в Йейлския университет. С помощта на различна техника Бър изследва електрическите полета, които заобикалят даден жив организъм. Така например, около едно семе той открива поле във формата на зряло, пораснало растение, а около жабешко яйце може да докаже, че съществува поле във формата на тяло на възрастна жаба.

Оттук той прави заключението, че всички живи същества притежават такива електромагнитни полета. В тези невидими, но измерими пространствени образи всяка нова клетка заема определено място. Подобни експериментални резултати потвърждават езотеричното твърдение, че всички живи същества се развиват в предварително зададена форма.

Но ние не можем да приемем тези електромагнитни полета за душа. По-

скоро те са материалният корелат на астралното тяло. Едно такова объркване е довело до мнението, че в т. нар. кирлианова фотография се вижда астралното тяло. Кирлиановата фотография обаче показва само взаимодействията между енергийните еманации на организма и едно поле с високо напрежение.

След като се опитахме да разясним донякъде понятията тяло и душа, остава ни още едно много важно понятие - а именно понятието „Живот“. Животът В никакъв случай не може да е идентичен със съзнанието. Защото дори на езиково ниво се прави разлика между безсъзнание и смърт. Животът не може също да се състои от материя - само въздействията от него стават видими вътре В материята. Животът със сигурност е най-голямата тайна за човека.

Ако науката не познава душата, то тя е два пъти по далече от разбирането за живота. Тя се занимава само с неговите материални въздействия, но не познава самия живот. Човекът не може да го създаде и не може да го унищожи. Животът е качество, което е напълно независимо от човешка намеса.

Всеки поне е чувал за класическото деление на три - тяло, душа и дух. Херметическата философия учи, че духът е животът. Животът (духът) за разлика от душата е безличен, анонимен. Има само един дух, един живот. Човек може да участва в него, да остави духът да действа чрез него. И тогава живее. Когато завърши „земния си живот“, тази връзка само се разпада, но в никакъв случай не се разрушава нещо в самия живот. Има само един дух и затова животът в нас е представител, част от това единство. Той е „божествената искра“, която всяко живо същество притежава.

Човекът, като всеки природен продукт, се състои от триединството душа, тяло и дух. Самия себе си той възприема като единство и нарича това единство „аз“. Ако се вгледаме по-внимателно, забелязваме, че дори само телесното единство „човек“ може да се подраздели на други „единства“. Например, на органи. Отделният орган също е индивидуално единство. Иначе нямаше да можем да различаваме сърце от черен дроб. Но тази функционална индивидуалност предполага, че всеки орган има свое индивидуално съзнание. Тази мисъл може да звучи необичайно, защото ние приписваме съзнание единствено на себе си. Повечето хора са готови да предположат съзнание и у кучето си, въпреки че съзнанието на едно куче безспорно е съвсем различно от това на един човек. С още по-голяма съпротива ще се сблъскаме, ако припишем съзнание на някоя муха, макар че изниква въпросът, какво ни дава основание да прокараме подобни разделителни линии. Всичко, което живеейки се развива и показва индивидуалност, притежава съзнание. Дори и тогава, когато на нас, с нашето съзнание ни е трудно да проникнем в съзнанието на съвсем различни форми на живот.

За добро или за лошо, трябва да признаем съзнание и на нашите органи. Черният дроб също възприема себе си като затворено единство и индивидуалност. Негова задача е единствено и само да изпълнява закономерната си функция на черен дроб, защото иначе индивидуалността човек, на която се подчинява и в която е интегриран, би се почувствала зле.

Ако анализираме по-нататък индивида черен дроб, ще се сблъскаме с нови единства, наречени клетки. Клетката също е индивидуалност. Тя живее,

може да се размножава, следователно без съмнение притежава и съзнание, чувства себе си като „аз съм". Нейната задача е да бъде изцяло „клетка от черен дроб".

Ако тя обаче няма желание за това и открие у себе си личен подтик към свобода, ще се превърне в ракова клетка, защото напуска по-висшия ред. Човекът, който притежава такива, напускащи реда клетки, обикновено не ги приветства с новопридобитата им свобода, а прави каквото може, за да ги елиминира и да запази собственото си съществуване.

Така, както клетката като индивид е част от по-големия индивид орган, а органът е само част от индивида човек, така и човекът е част от едно по-голямо единство. Човекът е само клетка в един организъм, който наричаме планетата Земя. Както всички планети, така и Земята има своя индивидуална интелигентност и притежава не само тяло, но и съзнание. Ако не беше така, нямаше да обитаваме една цялостна планета, а планета-груп. Точно както се разпада тялото на мъртъв човек, така се разпада и тялото на една мъртва планета, което откриваме например в пояса от астероиди.

Трябва най-после да свикнем да възприемаме и други форми на проявление. Всяко тяло, било то камък, растение или животно, притежава също душа и дух. В противен случай пред нас е само един труп, който много бързо ще загуби формата си. Планетите също са органи на едно по-голямо живо същество, на Слънчевата система и т. н. Ако човекът малко се замисли над този ред, скоро ще осъзнае, че той като клетка има задачата само да изпълнява службата, която му е отредена в цялото. Трябва да положи усилие да бъде колкото е възможно по-полезна клетка - същото, което и той очаква от своите клетки, за да не се превърне в раковия тумор на света. Ако дръзко напусне реда, за да опита от криворазбраната свобода, то нека не се учудва, ако бъде елиминиран. Защото:

Каквото долу, такова и горе.

2

Хипнозата – карикатура на действителността

Само онзи, който добре знае колко трудно е събуждането, може да разбере, че за него е необходим дълъг и тежък труд.

Г. ГУРДЖИЕВ

ТЕМАТА ХИПНОЗА не е непременно част от езотериката. Ако въпреки това тук се занимаваме с нея, то е по следните причини:

1. Хипнозата привлича силно всички заинтересувани от окултизма хора.
2. Сред обществеността отново нараства популярността на хипнозата като много резултатно „лечебно средство" и често пъти, без всякакъв свян, на хипнотичната терапия се приписват езотерични черти.
3. Ако феномените на хипнозата се използват като „сравнение", то

действително по аналогия могат да се направят важни изводи за действителността.

4. И накрая, но не на последно място, първия си досег с реинкарнацията аз направих с помощта на хипнотично индуцираната регресия. Фактът, че в първия експериментален стадий работих с хипноза, доби такава изкривена популярност, че името ми и до днес е силно свързано с темата хипноза, макар че от години изобщо не съм използвал хипноза при реинкарнационната терапия.

Съществува обемиста литература по въпросите на така наречената „научно-медицинска“ хипноза. Във всички книги, без изключение, още от първите глави научаваме, че историята на хипнозата започва около 1775 г. По онова време във Виена е живял лекар на име Фридрих Антон Месмер. Този лекар се е опитвал да лекува болести и да облекчава болки чрез налагането на железни магнити. Идеята обаче е прастара. Откриваме я при Парацелз и дори още в Библията (вж. „Махра“ от д-р Щарк).

Един ден Месмер, който постигнал добри успехи с магнитния метод, решава да използва вместо Железния магнит човешката ръка. Понеже и методът на лечение чрез ръка се оказва успешен, Месмер прави заключението, че в човека съществува сила, наподобяваща магнетизма. Той нарича това качество „анималичен магнетизъм“. Анималичен в случая означава „Жив и одушевен“. С това определение той само е искал да изрази разликата между феромагнетизма на желязото и аналогичната сила на човешката ръка. Често пъти се прави глупавата грешка „анималичен магнетизъм“ да се превежда с „животински магнетизъм“.

Месмер пише обстоен труд, в който излага теоретичните основи на анималичния магнетизъм. Благодарение на големите си лекарски успехи той се превръща в чудото на своето време и предизвиква едновременно и обожание, и омраза. Принуден е да напусне Виена. Заминава за Париж, където лекува най-известните личности на тогавашния свят. Метода му наричат на негово име „месмеризъм“.

Накрая Френската академия на науките се заема с изследването на анималичния магнетизъм, за да реши окончателно спора, разгорял се сред обществеността по повод този нов начин на лечение. След внимателни изследвания научната колегия стига до заключение, че магнетичната сила, която Месмер твърди, че съществува, не може да се докаже. С това науката произнася смъртната си присъда над Месмер, който още веднъж трябва да смени местопребиваването си. Накрая той умира беден и изоставен.

Днешната ни наука с едно съвсем не толкова неоправдано чувство за вина се опитва със закъснение да реабилитира Месмер. Сега във всички учебници той е прославен като „същинския баща на хипнозата, който е имал трагичната участ да открие нейното чудо, но напълно погрешно да го интерпретира като магнетизъм“. Тук науката за втори път разпъва Месмер на кръст. Клетият човек не е имал нищо общо с хипнозата. Не може един покойник да се изкарва родоначалник на нещо, от което той е нямал никаква представа, докато е бил жив.

Тогавашната наука не е разбрала магнетизма, днешната също продължава да не го разбира. Магнетизмът е самостоятелен метод на лечение, който и досега се практикува от т. нар. магнетици. Магнетизмът няма нищо общо с хипнозата. Добре е, че медицината се е заела основно да проучи трудовете на Месмер за магнетизма, за да запълни най-накрая едно старо, твърде старо бяло петно в знанието. Ще дойде и този ден, след като днес така старателно се изучават лечебните въздействия на магнитните полета, поне в отделна област да се достигне нивото на развитие на един Парацелз.

Откриването на хипнозата и психоанализата

След като освободихме Месмер от подозрението, че е открил хипнозата, можем да насочим вниманието си към друг човек - английския учен лекар Брейд, който през 1843 г. прави следното откритие: Ако човек в продължение на няколко минути се вижда в блестящ предмет, който се намира малко над очите му на разстояние от около двайсет сантиметра, автоматически се задейства рефлексът на затваряне на клепачите и човекът минава в особено, подобно на сън състояние. Заради приликата на това достигнато чрез фиксирането на погледа състояние със съня Брейд нарича феномена „хипноза“ (от гръцки: хипнос = сън). Така че, ако непременно ни е нужен родоначалник на хипнозата, чиято история, всъщност, е много назад във вековете, то Брейд като че ли е най-подходящ.

Следващите по важност спирки в новата история на хипнозата са Нанси и Париж. В Нанси Либо и Бернхайм работят над доразвиването и изследването на хипнозата (1866 г. - 1884 г.). Те се опитват да предшвикат хипнотичен сън чрез вербална сугестия и успяват. В центъра на теоретичните им съждения сугестията се явява съществен фактор на хипнозата. С днешната терминология бихме говорили за психологически мотивирано въвеждане.

Горе-долу по същото време известният невролог и невропсихолог Шарко прави експерименти с хипноза в парижката неврологична клиника „Салпетриер“. Тъй като повечето от пациентите му са били истерици - нещо характерно за времето, на него му прави впечатление приликата между появяващите се при хипнозата явления и симптоматиката на истерията. Тогава истерията, както повечето психози, също е била смятана за непознато заболяване на мозъка, затова Шарко лесно е стигнал до идеята да търси теоретичното обяснение на хипнозата в определени психологически процеси на мозъка.

Като млад, неуспял лекар Зигмунд Фройд е посещавал както Бернхайм в Нанси, така и Шарко в Париж, за да научи от тях техниката на хипнозата. Когато се връща във Виена, Фройд не е имал кой знае какви успехи с новоусвоената хипнотична терапия, защото тя не му се удава. Вярно е, че добрият хипнотизатор не се нуждае от вродени свръхестествени способности, но и за хипнотизирането, както и за изпълнението на музика например, е нужна известна дарба. Техниката на хипнозата може да се изучи подобно на техниката

на свирене на пиано. Но само с техника не се става майстор.

При Бернхайм обаче Фройд е наблюдавал един експеримент, който става изходен пункт за по-нататъшните му по-задълбочени разсъждения. Бернхайм е карал хората, с които е провеждал опитите си, да извършват в състояние ш хипноза определени внушени им действия. После, чрез пост хипнотична сугестия се опитвал да направи така, че след хипнозата те да не си спомнят нищо за действията си и за случилото се с тях по време на хипнозата (постхипнотична амнезия). И действително, след хипнозата разпитва ните вече В будно състояние хора нямат никакъв спомен з отрязъка от време, прекаран в хипноза.

Впоследствие Бернхайм започва да упражнява все по-а лен психологически натиск върху пациентите си. Те трябвало да направят усилие и да си припомнят забравения отрязък от време.

Накрая се появяват първите откъслечни спомени и стъпка по стъпка подложените на експеримента пациенти успяват да възстановят В паметта си всичко, преживяно по време на хипнозата. Видяното в Нанси Фройд използва в своята „История на болестта на невротика". Той предполага, че в живота на душевно болния също е имало едно или повече събития, за които човекът не желае да си спомни, които е изтласкал от паметта си. След като чрез психологически средства може да се премахне предизвиканото от хипнозата забравяне, по същия аналогичен начин би трябвало да е възможно отново да се извикат в съзнанието на пациента забравените или съответно изтласкани преживявания. Фройд доразвива тази техника на повторно извикване в съзнанието на забравени неща, която днес ние добре познаваме под названието „метод на психоанализата".

В по-късните си трудове Фройд се изказва отрицателно за хипнозата, затова разпространението на психоанализата все повече ограничава хипнотерапията. Изключение правят държавите от бившия Източен блок, където психоанализата не се е установила и затова хипнозата намира безспорно място като психотерапевтичен метод.

Хипнозата като феномен

Хипнозата обикновено се разделя на три или четири фази:

1. индукция на хипнотичния сън,
2. експерименти в хипнотично състояние,
3. събуждане от хипнозата и
4. евентуално изпълнение на постхипнотични заповеди.

Индукцията на хипнотичния сън в повечето случаи протича чрез вербална сугестия на умора и сънливост. Често тези сугестии се подкрепят от призоваването на погледа в някакъв блестящ предмет, в железен гвоздей, в цветни плоскости, спирали и други подобни. Продължителността на тази първа фаза е различна и зависи от хората, с които се прави опитът, и от това дали въпросната хипноза е първата в Живота им. След като веднъж е постигнато

състояние на дълбока хипноза, после повтарянето на индукцията често пъти трае по-малко от минута. Затова пък индукцията при първата хипноза може да отнеме цели петнайсет минути. Постигне ли се хипнотичното състояние, човекът, върху когото се упражнява опитът, изпълнява всяка, внушена му от хипнотизатора заповед. А хипнотизаторът може да предизвика у хипнотизирания каквито си пожелае халюцинации. Няколко примера. Ако хипнотизаторът внушава че е непоносимо студено, хипнотизираният започва да трепери от студ с цялото си тяло. Ако след това хипнотизаторът каже, че става все по-топло и дори горещо, хипнотизираният започва така да се поти, че чак по челото му потичат капки пот. Чрез проста сугестия части от тялото могат да бъдат накарани да се вцепенят, да останат без сила, да изгубят всякаква чувствителност.

Още по-голямо удивление се предизвиква у наблюдаващия, когато хипнотизаторът накара хипнотизирания да си отвори очите. Това обаче не прекъсва хипнозата и не ѝ повлиява по никакъв начин. Хипнотизираният може да вижда само онова, което се иска от него да вижда. Възможно с той да бъде накаран да Вижда безлюдна гора, макар че се намира сред пълна с хора зала, при това широко отворил очи Няма граници пред хипнотичния експеримент и всеки който то е бил на някое представление с хипнотизатори, знае многообразието от Възможности.

В допълнение трябва да споменем още два психологични експеримента: Ако в ръката на човека, с когото се експериментира, се постави монета и му се внуши, че тя е горещо желязо, не след дълго на дланта му се появява мехур от изгоряло. Ако на диабетик, привикнал към инсулинови инжекции, в състояние на хипноза му се инжектира някакъв съвсем невинен разтвор от готварска сол с внушението, че това е инсулин, нивото на кръвната му захар ще спадне за обичайното време до същата стойност, до която би спаднало и при приемането на инсулинова инжекция. С тези два примера вече навлизаме в темата за терапевтичните възможности, с чиито предимства и недостатъци ще се занимаем по-късно.

Тук само накратко ще обясним понятието „постхипноза“. Възможно е дадено, направено по време на хипнозата внушение да се остави да действа и след събуждането или пък, докато трае хипнозата, дадена заповед да се свърже с определен сигнал, който се дава едва след хипнозата, в будно състояние. По този начин всички феномени на хипнозата могат да бъдат предизвикани и в будно състояние, ако те са зададени по време на хипноза и са свързани с определен сигнал. Ето няколко прости примера за постхипноза и сигнална хипноза:

По време на хипноза се внушава, че дясната ръка е изтръпнала и не може да се движи. Едновременно с това се внушава на хипнотизирания, че може отново да задвижи ръката си, когато чуе трикратно пляскане с ръце. После хипнотизираният се събужда. Въпреки че сега е напълно буден, той не може да движи дясната си ръка. От този плен може да го освободи само уговореното пляскане три пъти с ръце.

Друг пример за по-сложна постхипнотична сугестия е следният: „Когато

ви събудя, ще се чувствате напълно отпочинал и бодър. Ще бъдете съвсем буден. В момента, в който видите, че паля цигара, ще чуете, че на вратата се чука. Ще отидете до вратата, ще я отборите и за ваша огромна изненада ще установите, че пред вратата стои дядо Коледа с един ангел. Ще ви се стори много странно, защото е лято. Ще предположите, че някой се е маскирал, за да си направи шега с вас. Затова ще хванете дядо Коледа за брадата и ще я дръпнете, за да проверите дали е истинска. Това, което още ще направите е, да установите с почуда, че и той, и ангелът са съвсем истински. Ще можете да говорите с него и той ще ви даде подарък. След малко дядо Коледа и ангелът ще излязат от стаята. Сега ще ви събудя и всичко ще се развие така, както ви казах. Само че в будно състояние вие вече няма да си спомняте за това, за което говорихме досега."

Сега хипнотизаторът може да събуди хипнотизирания и той няма да помни нищо. Но когато след известно време хипнотизаторът си запали цигара, внушената на хипнотизирания история ще протече с всички подробности така, както е разказана по-горе, макар че в действителност не се вижда и не се чува нищо.

Описаната сугестия е много сложна, защото съдържа както акустични (чукане на вратата, говорене), оптически (дядо Коледа, ангел, подарък), така и тактилни (докосване, брада) халюцинации. Към тях се добавят и внушено съмнение и критика към случващото се, които се елиминират чрез опит („... Ще предположите, че някой се е маскирал, за да си направи шега с вас"!).

Друго важно явление може да се наблюдава най-често при постхипнотична сугестия – тенденцията към рационализация. Всяка „посята" по време на хипноза задача, се изпълнява и след хипнозата, в будно състояние. Човекът, с когото се експериментира, прави нещо, защото трябва да го направи. Самият той обаче не знае защо. А ако задачата е нелогична, подложеният на опит човек с удивление ще наблюдава собствените си действия, докато я изпълнява.

У хората е дълбоко вкоренено мнението, че всичко, което вършат, го вършат, понеже сами са решили така. По тази причина на въпроса, защо прави точно това или онова, а не нещо друго, никой хипнотизирай не би се сетил, че просто изпълнява заповед. Напротив, той с всички сили ще се опита да намери правдоподобна и убедителна „причина", поради която напълно доброволно е извършил въпросното действие.

[Един модел на хипнозата](#)

Какво е значението на тези феномени за по-нататъшните ни разсъждения, тепърва ще изясняваме по-подробно. Преди това обаче нека се опитаме да обясним, какво, всъщност, е хипнозата и как се случват тези понякога невероятни явления. В науката няма общовалидна теория за хипнозата, а и аз нямам намерение да увеличавам дори само с една многочисления им брой. По-скоро няколко образни примера биха ни помогнали да разберем процеса на хипнозата.

Да си представим, че седим в театър. Представлението още не е започнало и затова се забавляваме да наблюдаваме какво става около нас. Вниманието ни още не е насочено към нещо определено, така че можем да възприемем най-разнообразни впечатления. Множеството хора, как е обзаведен театърът, как са облечени седящите около нас... Хвърляме поглед в програмата; същевременно чуваме, че настройват инструментите. Знаем, че е събота вечер и че утре е неделя и можем да спим до късно. Може би след представлението ще идем да хапнем някъде. Цял куп мисли, наблюдения, впечатления.

Светлината помръква, завесата се вдига, пиесата започва, действието ни грабва. Току-що блуждало насам-натам, вниманието все повече се концентрира върху действието на сцената и всичко наоколо ни става напълно безразлично и маловажно. Докато страдаме и се надяваме заедно с героите на сцената, преставаме да мислим за неделата и за ресторанта след представлението. Буквално забравяме, че около нас има и други хора; за известно време дори забравяме, че се намираме в театър. Едва когато завесата падне и светнат лампите в залата, отново се озоваваме „тук и сега“.

Това, което се случва в подобна ситуация, е просто концентриране на съзнанието върху нещо конкретно. При концентрацията съзнанието се стеснява до предмета на интереса, като всичко останало изчезва едновременно и от съзнанието, и от възприятието (свиване на външните дразнители). Този процес се извършва ежедневно и протича непрекъснато с различна сила. Всички познават феномена, при който човек чете интересна книга и не чува, когато го викат или му говорят. Същият ефект използваме, когато искаме да отвлечем вниманието на дете, което се е ударило и плаче. Просто му показваме нещо интересно. То буквално за секунди забравя болката, защото болката излиза от зоната на възприятието му.

Във всички тези примери се случва едно и също - съзнанието се стеснява до една точка. Това стесняване на съзнанието би могло да се сравни със светлинен източник, който осветява сравнително голяма площ през разсейвателна леща. Ако обаче заменим разсейвателната леща със събирателна леща, светлината се концентрира и един все по-стесняващ се сноп осветява като с електрическо фенерче съвсем малка точка, докато останалата част от пространството потъва в мрак. Интензивността на светлината в тази единствена точка е несравнимо по-голяма от преди при разсеяното осветление. Сборната светлина не само осветява точката прекомерно силно, но може дори да пробие дупка и така да постигне ново измерение в дълбочина (сравни с лупата и с лазерния лъч).

В нашето сравнение светлината е съзнанието. През деня съзнанието ни прилича на разсеяната светлина. Когато се концентрираме, то се събира и „осветява“ дадена точка прекалено ясно. При това може да се случи нашето съзнание да проникне един слой по-навътре и да навлезе в ново, несъзнавано преди измерение. Този пробив на ново ниво е повратната точка, в която първоначалното стесняване на съзнанието се трансформира в разширяване на съзнанието.

Хората от всички времена са се опитвали да се научат да предизвикват

този процес по желание - както у себе си, така и у другите. Затова са разбили различни техники: упражнения за концентрация и медитация, хипноза, автогенен тренинг, постепенна активна хипноза, биологична обратна връзка и т. н. Затова хипнозата е само *една* от възможните техники да се открие достъп до несъзнателно ниво на психиката.

Освен всичко, на това ниво на подсъзнателното откриваме всички онези „програми“, които отговарят за управлението на автономните процеси в тялото. Никой от нас не регулира съзнателно телесната си температура, отделянето на хормоните, нивото на кръвната захар, ритъма на сърцето и така нататък. Тези функции се основават на програми в подсъзнанието и се контролират от тях. В състояние на хипноза ние внезапно получаваме достъп до една, обикновено недостъпна „програмна централа“ и можем да сменяме едни програми с други. Залагането на нова програма веднага се проявява чрез въздействието ѝ.

Да си представим голям хотел, чиито стаи се озвучават с музика. Ако някой успее да проникне в помещението, където се намира музикалната уредба и смени въртящата се в момента касета с друга, това значи, че в цялата сграда веднага ще зазвучи друга музика. Нищо по-различно не се случва и при хипнозата. Ако се заложи програма „жега“, цялото тяло започва да се поти. Програмата „Инсулинова инфекция“ предизвиква спадане на кръвната захар.

Хипнотерапия

Тук възможността за терапевтично използване на хипнозата направо се набива в очи. Теорията изхожда от това, че всеки болестен симптом се дължи на грешка в програмата. В хипнозата е възможно чрез сугестия сгрешената програма да се замени с друга програма по Желание и така симптомът да изчезне. Нарочно употребявам думата „симптом“, въпреки че на мое място хипнотерапевтът би говорил за „болест“.

Точно в това обаче е слабото място на хипнотерапията. Тя, както и всички други методи на школната медицина, предизвиква изчезването на симптомите, но това далеч не означава, че „болният човек“ е излекуван. В какво се състои основната разлика, ще стане ясно едва в края на тази книга. Тук трябва само да се предпазим от изкусителната еуфория, с която се твърди, че в хипнозата е ключът за изцелението на болестите.

От езотерична гледна точка „лечението чрез хипноза“ никога не може да бъде оправдано, защото сугестивната хипнотерапия не носи „изцеление“ в истинския смисъл. Тя е в състояние да отстранява болките и симптомите и в това отношение се намира на едно равнище с хирургията, например. Така, както не оспорвам успеха на операцията от апендицит, така не оспорвам и успехите на хипнотерапията. И двете могат да бъдат необходими и полезни в определени случаи. Но и двата метода не се докосват до областта на болестното състояние и затова не могат да лекуват.

От опита на хипнотерапията се развиват методите на автосугестията, положителното мислене и целенасоченото мислене. Тези системи учат, че с

повторение и визуализиране на положителни мисли човек може да лекува болести, да укрепи завинаги здравословното си състояние, да се сдобие с пари, имоти, богатство и т. н.

Един от големите пионери на автосугестията е Емил Куе от Нанси, който не е медик по образование. Неговите учения и формули („с всеки изминат ден се чувствам все по-добре и по-добре във всяко едно отношение.“) дават началото на цяло едно движение в Европа, известно под името Куеизъм. Основната аксиома на Куе гласи, че „единствено въображението ни ни прави болни или здрави. Значи, ако можем да направляваме въображението си, ще сме в състояние да определяме дали да сме болни или здрави. Защото човек е това, което мисли.“ Но понеже тази основна аксиома не е вярна, не е верен и изграденият върху нея метод. Много по-вярно е: „Човек не е това, което мисли, той е това, което е замислен да бъде.“ (Ханс Блюхер).

Куе подминава метафизичния аспект на болестта със същата самоувереност, с която прави това и съвременната медицина. И той, и медицината твърдо вярват, че е достатъчно само методите им да се разпространяват все по-широко, за да се отърве светът от болести. Подобно мислене предизвиква симпатия, но не е адекватно на проблема болест. Сугестиите никога не могат да лекуват, защото те винаги са лъжливи. Излекуване може да се получи единствено от среща с истината. Казаното важи за всички сугестивни методи и системи, с които човек си въобразява здраве, щастие и богатство.

Не се оспорва възможността с подобни практики да се достигне обещания ефект, оспорва се обаче все по-разпространяващото се мнение, че тези практики съвпадат с езотеричните учения. Едно действие далеч не може да бъде оправдано, само защото е ефикасно.

Изводи

Значението на хипнозата не е в нейното приложение: нито в терапевтичното, нито в експерименталното. За тръгналия по пътя на езотериката тя е по-скоро опасна, защото съдържа силен властови аспект, който противоречи на нашите намерения. И все пак, ако ги използваме за сравнение, внимателното разглеждане на хипнотичните феномени ни дават възможност да разберем някои неща.

Хипнозата не вади на показ нищо принципно ново, а просто се препокрива с действителното състояние на нещата. Тя ни дава карикатура на действителността. А карикатурите, колкото и близки до действителността да са, имат предимството, че при тях по-бързо и по-добре се вижда същественото. Така че, хипнозата ни показва относителността на сетивното възприятие. Възприятията на човека зависят не толкова от външния свят, колкото от собствените му програми.

На човек може да се зададе постхипнотичната сугестия да вижда всички хора без коси. В будно състояние този човек ще има същите възприятия спрямо

външния свят, като всеки друг, но с тази разлика, че ще вижда хората плешиви. За него това възприятие ще е напълно реално. Ако той се намира в компания на други десет души, неговото мнение за плешивостта ще се сблъска с мнението на останалите, които ще са убедени, че присъстващите имат коси на главите си. В нашия пример тези десет души са в по-изгодна ситуация, защото са абсолютно мнозинство. Те ще са близко до мисълта, че човекът, който твърди, че хората са плешиви, не е съвсем нормален.

Ако внушим обаче тази програма на десет души и ги срещнем с други двама души, то десет ще виждат присъстващите без коси, а двама ще твърдят, че виждат коса на всички глави. Кой е прав? Понеже сме свикнали да приемаме мнението на мнозинството като критерий, този път подозрението, че не са съвсем нормални, ще падне върху двамата „нормални“.

Необходимо е този пример доста дълго да витае в съзнанието ни, за да разберем, колко предпазливо трябва да се борави с понятия като възприятие, обективност и действителност и колко малко мнението на мнозинството може да отговаря на истината. Така че, като начало, трябва да се научим да не смятаме за кой знае колко правдоподобно възприятието ни за света на формите.

Затова индийците са означавали този свят като „майя“, като свят на заблудите. Древните египтяни са говорили за булото на Изида. Платон в сравнението с пещерата се опитва да обясни на хората, че те не виждат нищо действително, а само сенки. И докато смятат тези сенки за действителност, остават пленници на заблудата. Едва, когато напусне пещерата, човек може да открие действителността. Но в първия момент тя е толкова ослепителна, че човекът не може да я понесе. Ако обаче издържи на сблъска с действителността, той проглежда. Ако не понесе светлината, изпада в заблуда, но тя вече не е като старата заблуда, защото за малко е зърнал истинската светлина.

Заблудата, която следва след срещата с действителността, днес наричаме невроза. Невротиците са преживели повече от онези, които не са посмели да излязат от пещерата на сенките. Но те не са могли да понесат истината.

По-нататък експериментите с хипнозата ни учат, че човекът е продукт на своите програми, фактът, че всяко възприятие, мнение, онагледяване, включително и способността за критика са произволно заменими, показва, че всички те са програми. Човекът е програмен продукт и една специална програма има допълнително грижата към работата на останалите програми да прибавя и следното: „Правя това, защото така искам.“

Нарочно описах толкова подробно примера със сугестирания дядо Коледа, за да покажа, че дори критичните разсъждения, съмненията и проверките пак са резултат от действието на програми. Но програмата за рационализация пречи на човек да го разбере. Човекът смята, че прави нещо, докато всъщност него го правят. Или, както се е изразил Паскал: „Ако хвърленият камък имаше съзнание, той щеше да каже: „Летя, защото искам.““ Програмите на хипнотизираните хора правят впечатление, само защото са необичайни.

Нехипнотизираният човек също се подчинява на програми, но по силата на навика те не се набиват в очи. В действителност всички хора са

хипнотизираш и „спят“. Но докато спиш, не е възможно да установиш, че „спиш“. Докато спиш, не можеш да установиш, че и другите спят. Докато спиш, не можеш да видиш будните. Трябва да се събудиш - едва тогава моментално разбираш, че ти самият си спал, че почти всички останали също спят и че има неколцина, които са будни.

Затова повелята на часа е: „Събудете се!“ Освободете се от сладкия си, дълбок хипнотичен сън, в който като машини изпълнявате внушения. Да бъдеш човек е проект, който тепърва трябва да се осъществи от всеки един. Затова е необходимо да напуснем Платоновата пещера на сенките и да се осмелим да погледнем ослепителната действителност. За нас нейният образ е необичаен и чужд, но въпреки това, тя е действителността, за която всички хора винаги тайно са мечтали.

Хипнотизираният не е свободен, той е марионетка на невидими конци. Той само ни показва, как изглежда нашата собствена жалка действителност. Той е огледало на човека, който още не се е осъзнал. В тази огледална функция е единственото истинско значение на хипнозата.

Пътят на езотериката се стреми да изведе от колективната дрямка към будното съзнание на истинското човечество. Езотериката разтърсва в съня им онези, които вече не спят толкова дълбоко и са готови да отворят очи. Как в случая езотериката може да си послужи с хипнозата? Как да гарантира, че няма да внуши още по-голяма сънливост на хората? Който иска да тръгне по пътя на езотериката, не трябва да вярва в нищо и нищо да не търси. Той трябва само да се събуди и да се научи да вижда, защото действителността е навсякъде.

3

Полярността на действителността

„Всичко е двойствено, всичко има два полюса, всичко има своята противоположност, еднакво и различно са едно и също; противоположностите са идентични по природа, различни са само по степен; крайностите се докосват; всички истини са само полуистини; всички противоречия могат да бъдат приведени в съзвучие.“

„КИБАЛИОН“

ЗАКОНЪТ ЗА ПОЛЯРНОСТТА е основата на херметическата философия. Много човешки заблуди биха могли да се избегнат, ако законът за полярността се разбираше по-добре. Пътят на човека води през сблъсъка с полярността. Целта на пътя е преодоляването на полярността.

„Сутрин ходи на четири, по обед на два, вечер на три крака. Що е то?“ - такава е гатанката на сфинкса. Смърт заплашвала хората, които не можели да я отгатнат. Едип знаел отговора. Отговорът е: „Човекът“. Като малък той пълзи на четири крака, в средата на живота е стъпил здраво на двата си крака, на стари години бастунът му служи за трети крак.

Но това е само екзотеричното, външното значение на въпроса. Едва ли

смъртно наказание е най-уместно, ако не отговориш на един шеговит въпрос. По-скоро става дума за основните спирки в човешкия живот, които, ако не се овладеят, са буквално смъртоносни. Числото четири от древни времена е символ на материята - кръстът, осъден да носи човекът. Чрез сблъсъка си с вещественото и материалното, който е началото на еволюционния път (сутринта), човек трябва да се научи да разбира полярността, символизиращ от числото две. Но едва разтварянето на полярността в нещо трето, го довежда до вечерта на съвършенството. Само който реши тази задача, постига вечен живот,

Отначало законът за полярността изглежда прекалено прост, прекалено разбиращ се от само себе си. Струва ни се излишно да му обръщаме специално внимание. Всичко, което човек намира в света на формите на проявление и всичко, което може да си представи, винаги му се разкрива с два полюса. За него е невъзможно да си представи някакво единство извън полярността. Символизирано с цифри, това означава, че числото 1 е немислимо, преди да е създадено числото 2. Единицата е предпоставка за двойката..

На геометрично ниво това може да се проследи по-лесно. Геометричният символ на единицата е точката. Точката не притежава нито пространствено, нито равнинно измерение. В противен случай тя би била кълбо или кръг. Но хората не могат да си представят една такава точка, защото всяка представа за точка винаги е свързана с някакви размери, били те и съвсем малки. Следователно за човека подобно единство е непонятно.

Неговото съзнание е подчинено на закона за полярността. Подчинено е на двойката. Има плюс и минус, мъж и жена, електрическо и магнитно, киселинно и алкално, мажорно и минорно, добро и зло, светлина и мрак. Изброяването може да продължи до безкрай, защото всяко понятие има своя противоположен полюс. Подобни понятийни двойки наричаме противоположности. И във всеки конкретен случай сме свикнали да задаваме въпроса „или-или“. Ние непрекъснато се опитваме да подреждаме всички явления в двойки понятия. Нещо е или голямо, или малко; или е светло, или е тъмно; или е добро, или лошо. Смятаме, че тези противоположности взаимно се изключват. И в това е грешката на нашето мислене.

Действителността се състои от единства, които обаче се разкриват пред човешкото съзнание само полярно. Ние не можем да възприемем единството като единство. От което обаче не следва заключението, че то не съществува. Възприемането на полярността задължително предпоставя съществуването на единство. Двойката е винаги само следствие от единицата. Ние виждаме единството само в два аспекта, които ни се струват противоречиви. Но именно противоположностите съставляват единство и зависят в съществуването си едно от друго.

Животът е ритъм

Основният практически опит на човека с полярността е дишането. По него можем да изучим законите на полярността, които се отнасят до цялата

Вселена. Защото, каквото долу, такава и горе. След всяко вдишване, без да правим каквото и да било повече, сме напълно сигурни, че следва противоположния полюс - издишване. От своя страна, издишването със същата сигурност отново е последвано от вдишване. От постоянната смяна на двата полюса се получава ритъм.

Ритъмът е основната схема на всеки живот. Ако се разруши ритъмът, разрушава се Животът. Ритъмът винаги се състои от два полюса. Той е „така, както и“, никога не е „или... или“. Който откаже да издишва, не може да вдишва, и обратното. Защото единият полюс живее от съществуването на другия. Ако отстраня единия, другият също ще изчезне. Единият полюс изисква да има друг полюс. Но това, което при дишането изглежда нещо, разбиращо се от само себе си, в останалите области най-често се пренебрегва.

Докато в поведението и нагласата си човек е „за нещо“ и „срещу нещо“, той разрушава единства. Човекът е за здравето и против болестите. Той не иска да разбере, че здраве и болест взаимно се обуславят като полярност и живеят едно от друго. Здравето получава право на съществуване едва чрез болестта. То може да се излезе единствено от болестта. Затова всяка превантивна медицина е илюзия.

Който е разбрал закона за полярността, знае че всяка цел може да се постигне едва чрез противоположния ѝ полюс, а не по директен път, както безуспешно се опитват повечето хора. Който иска да хвърли камък възможно най-далече, при хвърлянето му не се протяга колкото се може по-напред, към целта, а напротив, изтегля се колкото се може по-назад, в противоположната посока. Градинарят не полива розите в градината с ухаещ парфюм, за да миришат хубаво на следващата година, а им слага воняща тор и въпреки това от тях израстват благоуханни цветове. Тибетската Книга на мъртвите, например, казва: „Който не се е научил да умира, не може да се научи и да живее.“ Христос ни учи, че само чрез смъртта се постига живот. Всички системи от мъдрости учат, че едва след като се подчиним на закона, ставаме свободни. Но човек не иска да проумее този закон. Във всички области той търси директния път и не си взема поуки от неуспеха.

Всяка позиция за или против е фиксация. Животът е ритъм, а това значи движение. „Всичко тече“, е Шал Хераклит. Фиксацията обаче спира движението и затова е враждебна на живота. С всяко установено мнение или възглед, в която и да е област, човек спира развитието си. Ако честно се самоанализираме, ще установим, че сме изпълнени почти изцяло с подобни фиксации. Като че ли нищо не е толкова трудно за човека, колкото да промени мнението си.

Езотеричната школа има една стара техника, която се състои в последователна смяна на полюсите на всички мнения и възгледи. Описал съм тази техника подробно в дигата си „Да преживееш повторно раждане“. При нея се започва със защита на противоположния полюс на всяко вече установено мнение и това продължава, докато и двата полюса се изравнят по аргументи. В този момент човек автоматически се освобождава от полярността и започва да гледа на нея като на единно цяло от една трета, по-висша позиция.

Всяко човешко изказване винаги изразява само един аспект на истината. За да опишем цялата истина, имаме нужда и от противоположния полюс. Затова всяко изказване за действителността е парадокс. В човешкия език не може да има еднозначни изказвания за действителността. Ако в дадена формулировка, липсва парадоксът, значи тя е непълна и съдържа само един частичен аспект. Злощастieto на науката е в това, че се стреми към еднозначни и непротиворечиви си изказвания. Много прибързано осмиваме противоречивите формулировки в ученията на древните мъдrecи, като тези в „Дао Дъ Дзин“ или в алхимията.

Повратна точка в науката е изследването на светлината. Имало е две взаимнооборващи се мнения за природата на светлинните лъчи. От едното се ражда теорията за вълните, от другото - теорията за корпускулите. На пръв поглед двете теории взаимно се изключват. Ако светлината се състои от вълни, тя не може да се състои от частици. Ако се състои от частици, не може да е вълна. Или - или. Междувременно вече се знае, че „или - или“ е погрешно зададен въпрос. Светлината е и вълна, и корпускула. Човек не може да си представи тази едновременност на две природи, които ни изглеждат противоположни, но в действителност тя съществува. Вълновата и корпускуларната природа на светлината могат да се докажат чрез съвсем различни опити, защото човекът е в състояние да възприема полярните противоположности само една след друга, а не едновременно. Когато се занимаваме с философски проблеми, винаги трябва да си спомняме двойствената природа на светлината.

Така например, във всички времена разпалено се е обсъждал въпросът, дали човек е свободен или детерминиран. Никой не забелязва обаче, че този въпрос е поставен погрешно. Едва когато преобразим това, или-или, в разбирането, че човекът е както напълно детерминиран, така и напълно свободен, ще се доближим до истината. От закона за полярността следва, че всичко, което съществува, има правото на съществуване.

Вътре в един закономерно съществуващ Космос никога не може да има нещо, „което не трябва да го има“. Само хората са свикнали да разделят света на неща, които може да съществуват, и на неща, които не би трябвало да ги има. С подобно отношение ние се опълчваме срещу действителността. Всяко нещо си има свой смисъл, иначе то изобщо не би се появило на бял свят. Който не иска да приеме това, ще трябва отново да въведе понятието случайност.

Ако някой е против нещо, обикновено това значи, че той същевременно е „за“ неговата противоположност. Например, човек е за мира и против войната, за здравето и против болестите, за щастieto и против страданието, за доброто и против злото. При това се забравя, че тези понятия вървят по двойки и образуват неделимо цяло, което човекът не е в състояние да разруши. Ако откажа да издишам, не мога да вдишам. Ако премахна отрицателния полюс от електрическия поток, ще изчезне и положителния. По същия начин и мирът обуславя войната, доброто предизвиква злото, а злото е благотворна почва за доброто. В Гьотевия „Фауст“ Мефистофел казва: „[Аз съм] част от силата, която желае зло, а все добро твори!“

Горните разсъждения в никакъв случай не оправдават произволното поведение на човека, а трябва да му помогнат да вижда явленията в тяхната противоречивост. Ние правим разлика между нещо, което вече се е проявило, и нещо, което още не е станало действителност. Ако някой убие някого, то това е част от действителността и има своя смисъл и основания. Иначе не би се случило. Няма смисъл да не приемаме случилото се убийство, освен ако не искаме да се изправим срещу общия порядък на нещата. Оттук обаче не следва, че можем да определим убийството като добро или правилно, или пък дори да решим, че и ние можем да убиваме.

Да признаем действителността, значи само да признаем правото на съществуване на всички неща. Изправим ли се срещу действителността, с това няма да променим нищо в обективните дадености, само субективно ще се почувстваме по-зле. Защото всяко противопоставяне на действителността предизвиква ответно мнимо противопоставяне, което ние усещаме. Преобладаващата част от човешкото страдание се състои от собственото ни противопоставяне на проявилите се обстоятелства

Сами по себе си всички неща са напълно лишени от стойност и са неутрални. Едва отношението на човека прави от тях обекти на радост или тъга. Самотата, например, не е нито добра, нито лоша, нито е приятна, нито е неприятна. Но един приема самотата като мъчение, друг ѝ се радва като на условие за самопознание и медитация. За един притежанието е висша цел на усилията му, за друг -досадна тежест. Не обстоятелствата са тези, които определят емоциите ни, а собственото ни отношение към тях.

Примирението

Ако човек научи първото важно правило, че всичко, което съществува, е добро, просто защото съществува, ще го обземе повече мир и спокойствие. Едва в това спокойствие той ще се научи да наблюдава нещата и те ще му разкрият смисъла си. Човек постепенно ще се освободи от фиксираността си върху идеята, че трябва да се бори за или против нещо, но това няма да го доведе до бездействие. Хората, които вярват, че чрез активните си действия могат да променят света, обикновено не забелязват, че в действителност стават роби на обстоятелствата; и че обстоятелствата променят тях, а не те променят обстоятелствата.

Истинската активност се ражда от спокойствието. Признак на зрялост е, когато човек остави нещо да се случи, без веднага да се намеси в него. Обикновено когато чуят това, хората започват да възразяват. Те смятат, че ако последват това правило, ще изгубят „cleverness“ - интелигентността си, хитростта, ума, че ще станат играчка в ръцете на другите, че безнадеждно ще затънат. Те не искат да се откажат от любимите си борби и да преминат само към отбрана. Всеки иска да продължи да показва на другия „Кой е всъщност“, иска да упражнява власт. Св. Петър също не се е сдържал да извади меча, когато бойниците нахлуват в Гетсиманската градина и с това само е доказал, че

още не е бил разбрал напълно наставленията на учителя си. Който не е готов да живее в хармония с даденостите на действителността, за него вратата към пътя на езотериката остава затворена.

Повечето хора влачат със себе си голямото бреме на миналото. То се състои от събития и хора от изминалите години, с които човекът е бил и продължава да бъде във вражда. За да се отървете от този баласт, използвайте следното упражнение. Намерете време, когато сте спокойни, седнете или легнете, затворете очи и извикайте пред вътрешния си поглед минали ситуации, за които смятате, че е щяло да бъде по-добре, ако не са се случвали. Вгледайте се в тези „отрицателни“ ситуации, които ви е изпратила съдбата, вгледайте се и в хората, за които мислите, че са постъпили несправедливо с вас и предпочитате въобще да не сте ги срещали. Когато човек с вътрешния си поглед разгледа отново подобни събития и свързаните с тях хора, ще осъзнае, че всичко това е било закономерно стъпало в неговата напълно индивидуална съдба и че без това събитие той днес не би бил там, където е. Опитайте се да разберете смисъла на случилото се, за да може постепенно да изпитате благодарност, че всичко е станало така, както е станало.

Едва когато успеете „отвърте“ да се усмихнете на събитието и на свързаните с него хора и да им благодарите, че са били готови да помогнат за осъществяването на съдбата ви, едва тогава преминете към следващото събитие и процедирайте с него по същия начин. Оставете събитията да изплуват в съзнанието ви от само себе си. Не е нужно да ги търсите с разума си. Приемете всички случки, които се появяват в спомените ви при мисълта „случки, с които съм на нож“, без да отхвърляте, която и да било от тях, защото смятате, че „с нея отдавна сте се примирили“.

Отначало упражнението може да се стори доста трудно, но то трябва непрекъснато да се повтаря, за да може човек сам да види, как става по-леко, когато изчезне вътрешното напрежение. Когато с всички сили буташ една стена, усещаш, че и стената натиска обратно със същата интензивност. Ако увеличиш собствения си натиск, и стената ще увеличи своя. Решението е в това, да махнеш ръце от стената. Тогава натискът на стената от само себе си напълно ще изчезне. Сравнението сигурно звучи банално и въпреки това почти всички хора са застанали до една стена, бутат я с всички сили и същевременно на висок глас се оплакват, че стената ги буца. Да се откажеш от собствената си съпротива, на теория е много просто, но човек успява да го постигне изключително трудно. Защото всички хорала дълбоко убедени, че за да бъдат адекватни, трябва да натискат стената, понеже и „стената ги натиска“, и че ако се откажат от съпротивата си, стената неизбежно ще се срути отгоре им. Точно в това се състои заблудата. Изпробвайте сами примера със стената, за да разберете напълно проблема. Човек наистина има усещането, че стената ще го затисне, и се чувства принуден да увеличи собствения си натиск. За да прозрете заблудата, трябва да имате смелостта да се пуснете. Който признава правото на съществуване на стената, не изпитва нужда да я буца и не се притеснява от нея.

Проекцията на вината

Поради своята важност, този проблем не може да остане незабелязан. Човечеството е свикнало да търси във Външния свят извинения за всичко, което не бива да се случва. Списъкът на виновниците, върху които отделният индивид прехвърля отговорността за собствената си съдба, варира от членове на семейството до правителството, от характерни за времето обстоятелства до организацията на обществото. Тази проекция на вината се издига дори до статута на научни дисциплини, които под името психология и социология санкционират колективната заблуда.

Всички говорят за това, как факторите на обкръжаващата среда влияят върху човека и го формират. Психоанализата търси причините за невротичните заболявания в детството, в начина на възпитание и травматичните отношения родители - деца. Няма да мине много време и психотерапията официално ще възприеме регресивните методи и изведнъж ще започне да се смята, че причините могат да се открият в преживявания преди раждането.

Колкото и различни да са методите на лечение и теориите, те всички имат един общ елемент. Търсят във външния свят причините за дадена ситуация или заболяване. Ако някой седне да ни разказва съдбата си, той за всяка ситуация ще назове хората или обстоятелствата, които смята, че са я предизвикали.

В епоха, в която сме залети от социологически теории, е много трудно да се отървем от приказката за влиянието на обкръжаващата среда върху формирането на човека. Защото всяка теория, която разрешава проекция на вината, винаги печели на своя страна абсолютното мнозинство. Онова, което езотериката предлага по темата, е далеч по-неатрактивно и по-малко практично, но пък за сметка на това по-казва на отделния човек, как действително може да промени съдбата си. Показва му пътя, по който да се отърве от болестите, и му дава онова, което другите само му обещават.

Няма околни влияния, които формират човека. Не възпитанието изгражда бъдещия човек. Няма виновници за съдбата на отделния индивид. Няма вируси или бактерии, които предизвикват болести. Всички, които мислят, че имат точни доказателства в полза на току-що отречените твърдения, се заблуждават в едно: Нещата, които смятат за доказателства, се крепят върху наблюдението на взаимозависимости. Това са само корелации, които ни показват, че когато се появява определено инфекционно заболяване, значи има и определен вирус; че при криминално проявените младежи отношенията в семействата им носят определени характерни черти; че при определено невротично смущение винаги има някакъв проблем с майката. Корелациите са верни, защото показват, че при проявата на едно нещо, налице е и другото.

Идва ред на следващата любима стъпка в науката, която е напълно ненаучна - интерпретацията като казуалност. Установеното чрез наблюдение „Когато, тогава“ тихомълком се превръща в „затова, защото“. Тази трансформация на резултатите обаче не е вярна. Че при определена болест са налице

определени вируси, няма никакво съмнение. Но бъдещите поколения ще се смеят от сърце на нашата убеденост, че именно вирусите са причина за заболяването, така както ние се смеем на теорията, че Земята е плоска като тепсия. Не е чак толкова проста работа да се обори нашето твърдение, че обкръжаващата среда няма влияние върху формирането на човека.

Законът за резонанса

Всички познаваме от физиката понятието резонанс (от латински: *resonare* = връщам звука). Камертонът затрептява при определен тон, само ако този тон отговаря на неговата собствена честота. Ако не е така, за камертона този тон изобщо не съществува - защото той не може да го възприеме. Радиоприемник, настроен на средни вълни, поради резонанса си, ще приема само тези вълни. Той няма да може да разпознава ултракъсите и дългите вълни. Затова и те не принадлежат към неговото „световъзприятие“. По същия начин и човек, за да възприеме каквото и да било, се нуждае от определено съответствие в самия него. Това съответствие трябва да е в състояние „да трепти“, за да може чрез резонанса да направи Възприятието възможно за човека. Гьоте го е казал: “Ако в окото нямаше от светлината на слънцето, то никога нямаше да види слънцето; ако в нас нямаше от силата на Бога, щяхме ли да се възхищаваме от божественото”

Формулировката на Гьоте надхвърля чисто физическото ниво на способността за резонанс и по аналогия пренася закона за резонанса в областта, която ни интересува в момента. Всеки човек възприема само онези области от действителността, за които притежава способност да резонира. Това далеч не се отнася само до чисто сетивните възприятия, а обхваща цялата действителност. И понеже всичко, което се намира извън собствената способност за резонанс, не може да бъде възприето, то и не съществува за съответния човек. Затова човек вярва, че познава цялата действителност и че извън нея няма нищо. Когато някой чете книга, той мисли, че я разбира напълно, макар че от прочетеното, всъщност, може да възприема само онова, което се намира в съзвучие с моментното състояние на съзнанието му. Че това е така, най-добре се вижда, когато същите книги се прочетат отново след години. За това време съзнанието се е разширило и книгата се разбира „още по-добре“.

Описаните по-горе взаимозависимости в по-малка или по-голяма степен са известни и ясни на всички. Те са само онагледяване на принципа, който искаме да приложим и към съдбата в най-общ смисъл. Можем да влезем в досег само с такива идеи, хора и ситуации, за които притежаваме собствен вътрешен резонанс или, както ще го наричаме в бъдеще, към които имаме афинитет. Без съответния афинитет никога не се стига до проявление. Ако някой попадне в спор или сбиване, това не става случайно, а винаги по причина на собствения ни афинитет към подобно преживяване. Вината за съответните последици от сбиването носи и човекът, който е убеден, че съвсем не по своя воля е бил замесен в разпратата. Но ако му е липсвал съответния афинитет, той изобщо не би

се намесил. Ако кола блъсне някого на улицата, чисто юридическата и функционална вина на другия, в случая на шофьора, не променя с нищо факта, че блъснатият е бил узрял за това преживяване. Иначе то никога не би могло да влезе в обсега на житейския му опит.

Обкръжаващата среда като огледало

Знам, че подобно съждение отначало звучи много необичайно. Но едва ли обичайността на дадено твърдение трябва непременно да се приема като критерий за верността му. Така наречената обкръжаваща среда в действителност е огледало, в което всеки вижда само себе си. Той никога не може да види нещо друго освен себе си, защото от истинската, обективна, еднаква за всички хора, цялостна действителност той филтрира единствено онова, към което притежава афинитет. Който не осъзнава това, неизбежно стига до погрешни начини на поведение.

Ако сутрин се погледна в огледалото и видя в него лице, което ме гледа враждебно, мога здравата да наругая това лице. Ругатните ми обаче изобщо няма да впечатлят лицето в огледалото. Напротив, то ще започне също да ругае. Няма нищо по-лесно от тази взаимна ескалация, докато накрая не се стигне дотам, че да ударя озлобеното лице в огледалото и огледалото да се счупи. Никой не би започнал такава игра с огледалото в банята, защото всички добре осъзнаваме функцията му на огледало. В ежедневието обаче почти всички хора яростно преминават през фазите на описания процес. Борят се с враговете в обкръжението си, с лошите съседи и роднини, с обществото и с какво ли не още.

В действителност, те воюват единствено със себе си. Затова и навсякъде има само победени, но не и победители - кой може да спечели в битката с огледалото. Законът за резонанса и за отражението важи, естествено, както за положителните, така и за отрицателните случаи.

Ако засега, почти без изключение, даваме само отрицателни примери, то това е, защото страданията на хората идват именно оттам. С положителните страни на съдбата си повечето хора и без това се справят достатъчно добре. Ако човек осъзнае огледалната функция на окръжаващия го свят, той би получил неочаквано богат източник на информация. Макар, че в огледалото можем да Виждаме само себе си, ние използваме огледало, защото то ни показва части от нас, които без негова помощ би ни било невъзможно да зърнем.

По същия начин и наблюдението на собственото ни обкръжение и на събитията, с които влизаме в конфронтация, е един от най-добрите методи за самопознание. Защото всичко, което ни притеснява от външния свят, показва само, че още не сме се примирили с аналогичния принцип в самите нас. А на човек не му е приятно да се съгласи с това. Но фактът, че някой се възмушава от скъперничеството на друг човек, със сигурност показва, че самият той е скъперник, защото иначе това изобщо не би го развълнувало, не би му пречило. Ако той самият е щедър, какво го засяга съперничеството на другите. Той би

могъл да го приеме като даденост, без да се вълнува и без да се чувства засегнат.

Ако разсъждаваме трезво, всички неща са такива, каквито са. Тревата е зелена. Разбира се, че не е немислимо, тя да е червена, но тя е зелена и това сигурно си има своя смисъл. Никой не се възмущава, че тревата е зелена, защото това не засяга никакви човешки проблеми. Че на света има война, е също такъв факт, както и зеленината на една морава. Но войната вълнува духовете; и така започва борбата за мир. Борим се за всичко - за мир, за справедливост, за здраве, за човечност.

Би било обаче много по-просто и по-ефективно, да постигнеш мира в себе си. Тук се крие разковничето. Всеки човек е в състояние да промени и нагоди света според своите представи, без никаква борба и без външна сила. Човек трябва само да промени себе си и, о, чудо, целият свят се променя с него. Когато видя в огледалото враждебно лице, трябва само да се усмихна и то ще ми отвърне същото. Напълно сигурно е! Всички непрекъснато искат да променят света, но никой не използва средствата, които единствено водят до успех. Който промени афинитета си, получава нова програма, вижда друг свят.

Всеки човек живее в „свой“ свят. Тези светове са толкова на брой, колкото са и хората. Те са само детайли, аспекти на истинския свят, който се движи по железни закони и хич не иска и да знае за хорските призови към промяна. Именно външният свят е надеждният източник на информация за ситуацията, в която се намираме в момента. Ако човек се научи да се пита за смисъла на всичко, което се случва с него, той не само ще започне все по-добре да опознава себе си и проблемите си, но ще открива и възможности за промяна.

Винаги, когато на човек му се случва нещо, той веднага трябва да си задава въпроса: „Защо се случва точно на мен, точно сега, точно това?“ Докато не свикнем да си задаваме тези въпроси, намирането на отговори ще ни бъде трудно. Но и тук майсторство се постига с упражнения, и не след дълго можем да се научим да откриваме смисъла на случилото се и да го свързваме със себе си.

В психопатологията има понятие „налудност за отношения“, с което се означава характерната особеност на страдащите от шизофрения хора да отнасят към себе си всичко, случващо се по света. На този болезнен полюс на налудността отговаря и положителен полюс, който тук бихме нарекли „мисъл за отношения“. Всичко, което се случва, има значение за преживяващия го.

Колкото повече се осъзнава човек, толкова по-добре се научава да подрежда нещата и да търси в тях информация. Така се запазва най-важното изискване - да сме в хармония с всичко, което съществува. Ако това не ни се отдава, трябва да търсим причината в себе си. Човекът е микрокосмос и значи, точно копие на макрокосмоса. Всичко, което възприемам отвън, мога да го открия у мен.

Ако вътре в себе си съм в хармония с различните области на действителността, техните представители от външния свят не могат да ме затормозят. Ако се случи нещо, което ми е неприятно, то това не е нищо друго, освен подканяне вътре в мен да се обърна и към тази област.

Всички лоши хора и неприятни преживявания в действителност са само вестноосци, медии, които правят невидимото видимо. Който разбира това и е готов да поеме отговорност за съдбата си, изгубва страх от заплахите на случайността.

Основна грижа на нашето време е предотвратяването и осигуряването срещу евентуалностите на съдбата. Системите за осигуряване варират от застраховката до социализма и имат една-единствена цел - чрез външни мерки да попречат на намесата на съдбата или да я модифицират. Зад всички тези усилия се крие страхът. Човек се освобождава от страха, когато е готов сам, на собствена отговорност, да се изправи пред съдбата си. Не можеш по погрешка да бъдеш убит, не можеш по погрешка да станеш богат. И двете неща се проявяват само, когато човек е узрял за тях и притежава съответния афинитет. Хората се стремят към богатство, обаче пропускат да се подготвят, да узреят за това богатство. Интересуващите се от езотерика търсят по цял свят истински гуру и най-добрата система, но забравят, че гуруто сам идва при онзи, който е узрял.

Достатъчно е наистина да имаш нужда от нещо и ще го получиш. Много хора със сигурност сами са се уверили в този закон за разни дребни неща. Някога в живота човек се сблъсква с нещо, на чието съществуване дотогава изобщо не е обръщал внимание, дори не го е подозирал. Запознаваш се, например, със специалист по „любовния живот на мравките“. И докато още се чудиш, че изобщо има човек, който се интересува от такава странна тема, ето че някой друг съвсем „случайно“ ти подарява книга на същата тема. После прочиташ в някое списание за същото или отиваш на гости и установяваш, че твой добър познат, с когото се знаете от години, също се занимава с темата, но преди никога не е споменавал за това.

Зад тази „поредица от случайности“, която повечето хора все някога са преживели под някаква форма, не се крие нищо друго освен закона за афинитета или резонанса. Това е сигурният начин да получиш всяка книга, всяка информация, всеки контакт, от който имаш нужда - ако, наистина, имаш нужда и си узрял за тази среща. Без необходимата зрялост никакво търсене и усилия няма да помогнат.

Който променя себе си, променя света. В света няма нищо за оправяне, но в нас има много. Езотеричният път е пътят на постоянната промяна, на облагородяването на оловото до злато. Мъдрецът е в хармония с всички области на съществуването и затова живее в най-добрия от всички възможни светове. Той вижда действителността и знае, че всичко, което го има, е добро. Не търси повече щастieto, защото го е намерил. в себе си.

4

Астрологията – система за копиране на действителността

“Както в деня, който те е дарил на света, слънцето е поздравявало

планетите, така и ти се явяваш и продължаваш нататък по закона, по който си дошъл. Ти си такъв, какъвто си, и от себе си не можеш да избягаш, казали са го и Сибилите, и пророците, няма време и няма власт, които да раздробят готовата форма, щом тя живее и се развива”.

Гьоте, “Орфически прастрофи”

АКО ТУК СЕ ЗАНИМАВАМЕ по-подробно с астрологията, то причините за това са следните:

1. От езотеричните дисциплини астрологията е най-известна на широката публика. Споровете между привържениците и противниците на астрологията периодично се разгарят с нова сила.

2. Повечето представи, които лаиците имат за астрологията, са по принцип грешни и това пречи за разбирането както на аргументите на привържениците, така и на аргументите на противниците ѝ.

3. Следвайки духа на времето, все повече астролози се опитват да отделят астрологията от първоначалния ѝ езотеричен произход и постепенно да я напаснат към функционалния начин на мислене на науката. Те се надяват, че по този начин ще бъдат признати от официалната наука. Заради този процес първоначалната астрология започва да деградира до чиста техника.

4. По вътрешната си структура и начин на мислене първоначалната астрология е типична езотерична дисциплина. Тъкмо затова ще се занимаем с нея, вземайки я за пример вместо всички останали техники за предсказване. Понататъшните си разсъждения по темата съдба и болести ще разбием с помощта на философията, залегнала в основите на астрологията.

Преди да се впуснем в абстрактни разсъждения по темата, ще помоля читателя да се опита да реши следните две задачи.

Открийте общия признак (видовото понятие) на следните понятия:

А) куче, скорец, мравка, крокодил, мечка, слон, пъстърва.

Отговор: ...

Б) олово, Козирог, зъби, бръшлян, манастирска килия, черно, миньор.

Отговор:...

Решаването на първата задача със сигурност не представлява никаква трудност. Всеки веднага би се сетил за видовото понятие „животно“. Значително по-големи проблеми създава втората задача, защото посочените понятия изглеждат напълно нееднородни. Смисълът и обяснението на двете задачи постепенно ще станат ясни по-нататък.

Когато човек е изправен пред многообразието от форми на проявление, той има нуждата да подреди това многообразие. Всички философии и науки възникват поради тази фундаментална човешка потребност. Но винаги има два коренно противоположни начина да се подреди изглеждащото отначало необозримо разнообразие:

1. Като се създаде видово понятие за различни индивидуалности, които притежават общи характерни признаци (например растения, животни, камъни). Така възниква делението на действителността на отделни области (света на животните, света на растенията, света на минералите и т. н.).

2. Търсят се съставните единици, породили многообразието, благодарение на различните отношения, в които влизат помежду си. Както учението за елементите, така и атомния модел на предсократовата философия се градят върху този мисловен модел. Най-впечатляващият документ на този ред, създаден в наше време е периодичната таблица на елементите. Подобна система прави възможно редуцирането на многообразието от форми на проявление до няколко първични качества. Различните съставки и отношенията между тях създават разнообразната действителност, чиято структура така става по-разбираема.

Първични принципи на действителността

Нека пренесем върху цялата действителност втория метод, който в примера с периодичната таблица на елементите е валиден само на ниво материя. При това отново изхождаме от създанието, че в основата на многообразието има само ограничен брой съставни единици. И понеже с нашата система трябва да обхванем цялата действителност, ще трябва да потърсим елементи, които са валидни на всички нива - независимо дали в животинския свят, в света на растенията, на материално или на психическо ниво. Още в началната глава говорихме, че за да бъде оформена, материята винаги се нуждае от информация. Оттук идва и идеята за по-първичното и по-реалното.

За съжаление в нашата материалистична епоха се е наложил противоположният възглед. Според него първо е камъкът и после човек, наблюдавайки камъка, е изнамерил думата и е развил понятието си за него. В действителност нещата стоят по точно обратния начин. Без идеята за камък, нито един конкретен камък не би могъл да се прояви. Идеята и езикът винаги съществуват много преди техните материални представители („В началото бе словото...“)

Ако един художник иска да нарисува картина, той има нужда първо от идея. Едва след като намери идеята си, той може и да я материализира. Не картината създава идеята, а идеята се кондензира в картина. И така, ако искаме да създадем „периодична таблица на действителността“, значи нашите хипотетични елементи трябва да са архетипови идеи.

Със сигурност съществуват подобни праобрази като първичен строителен материал на действителността, но достъпът до света на чистата идея е много труден за човека. Затова на първо време ще формулираме съвсем хипотетични елементи и ще ги означим с абстрактни символи.

Какви символи ще изберем, отначало няма никакво значение. Възможни, а и подходящи за нашето време символи биха били x , y , z и така нататък. Тогава нека означим с x определена първична идея от областта на идейния свят. Но тъй като този идеен свят е праобразът на действителността, която виждаме и възприемаме, значи първичната идея x би трябвало да се намира и в проявяващия се за нас свят.

Или още по-точно казано, това означава, че на всяко ниво на действителността може да се открие определен представител на x , който отговаря на нашата първична идея x . Така че и в света на животните, и при растенията, и в света на минералите, така както и на ниво човек, ще намерим нещо конкретно, което представя първичната идея x на съответното ниво действителност. Ако не можем да открием x на всяко едно ниво, за което се сетим, значи нашият x не заслужава името „първична идея“. Всички тези разсъждения ни водят до една таблица, състояща се от различни нива, по чиито вертикали са означени различни първични идеи или първични принципи.

В таблицата откриваме някои представители на x и y на различни нива на действителност, чийто смисъл или основание в момента трудно можем да проследим. На първо време е достатъчно просто да приемем това деление - в момента неговата правилност не е предмет на вниманието ни.

Много по-важно е да стане ясно, че даден първичен принцип прорязва *Вертикално* всички нива на формите на проявление. Броят на нивата е неограничен. Посочените тук като пример са нищожна част и техният брой може да бъде разширен с всякакви други, произволно взети нива (например сортове зеленчуци, акции в пивоварни, музикални инструменти, архитектурни стилове и т.н.). Под x някой може да е открил поставената в началото задача б. Тук вече става ясно каква е разликата между задача а и задача б.

Задачата съдържа различни понятия от едно-единствено ниво, а именно от света на животните. Всички сме школувани да откриваме това. Задача б обаче съдържа понятия от вертикална поредица принципи, чиито общи характеристики се съдържат в недефинирания досега първичен принцип, който временно нарекохме x . От конкретния опит да решим задача б, установихме, че не сме свикнали да мислим вертикално и затова не открихме нищо общо между понятията, макар че то съществува - както постепенно ще стане ясно.

<i>Първичен принцип</i> <i>Идея</i>	x	y
Дефиниция на принципа	структура, препятствие, съпротива, време	Енергия, импулс
небе	(?)	(?)
минерал	олово, варовик	желязо
растение	бръшлян, хвощ, магарешки трън, самодивски чемшир	коприва
животно	гарван, козирог	хищници, гризачи
тяло	скелет, зъби	мускули, артерийна кръв
болести	дегенерация, камъни, склероза	възпаления, наранявания
място	затвор, манастир, старчески дом, гробище	ковачница, бойно поле

местност	планина, студена пустиня	вулканична област
социалност	миньор, стари хора	войник
цвет	черно, тъмносиньо	червено

Важното е да разберем, че има както хоризонтално деление на действителността на нива, така и вертикално деление на серии принципи. Първата се използва почти без изключения в науката, втората, горе-долу със също толкова малко изключения, в езотериката. Защото принципът „Каквото горе, такава и долу“ задължително води до вертикално мислене. Така че външно научната и езотеричната система на мислене са обърнати точно на деветдесет градуса една спрямо друга, затова познатото ни до гуша вече „разминаване“ между двете партии няма защо повече да ни учудва.

Таблицата, която нахвърляхме, позволява да направим и други заключения. Например: Ако по някакви, каквито и да е причини, първичната идея се промени, тази промяна трябва да стане видима едновременно във всички представители на идеята на всички нива на действителност. По същия начин всички взаимоотношения и взаимни влияния на първичните принципи аналогично въздействат на всички нива на видимия свят. Тази взаимосвързаност обаче ни дава възможност и за обратното - от наблюдението на представителите на конкретно, произволно избрано ниво да си вадим заключения за недостъпните ни иначе праидеи.

Още по-точно, това означава: На ниво животински свят на всеки първичен принцип трябва да отговаря определено животно. Ако познавам това съответствие, мога да взема за всеки принцип по едно животно и да ги събера заедно в един зоопарк. От наблюденията на поведението на животните едно спрямо друго, би трябвало да могат да се направят заключения както на ниво първични принципи, така и на всички останали конкретни нива, т. е. в аналогията от наблюдението на едно ниво се правят изводи за друго ниво.

Предпоставка за подобен метод е точното познаване на вертикалните съответствия и способността конкретните наблюдения от едно ниво да се пренасят по аналогия към ситуацията на друго ниво. Така, чисто теоретично, от наблюдението на животните могат да се вадят заключения за растенията, да се правят паралели със социалния живот на хората или с поведението на борсата на пивоварските акции. Подобно мислене се нарича аналогично и то няма нищо общо с причинността.

Подкрепено с един банален пример, това би изглеждало горе-долу така: Ако от опит знам, че всяка неделя се ходи на църква и че всяка неделя за обяд има свинско печено, то от факта, че днес отивам на църква, мога да направя заключението, че на обед ще ям свинско печено. Заключението е вярно, макар че воденето на църква няма нищо общо с „обяда“ и между двете няма никаква причинна връзка. Правилността на направеното заключение се дължи на трета обща характеристика, а именно, че и двете събития се случват винаги в неделя. Когато се прави заключението обаче, общата трета характеристика може да бъде напълно пренебрегната.

Да се върнем към нашата „таблица на действителността“. По принцип е напълно все едно, кое ниво използвам като изходна точка за наблюдение и на кои нива правя заключенията по аналогия. На практика обаче не всички нива са еднакво подходящи. Така например, не бих посъветвал никого да използва във всекидневното скицираният като пример „зоопарк на първичните принципи“. И въпреки това, по-късно ще видим, че в историята почти не остава ниво, което да не е използвано с подобни цели.

В търсенето на идеално ниво за наблюдение небосводът се оказва особено благодатен. Равнището на небето не се смесва с други равнища и подаващото се на математическо изчисление движение на небесните тела дава възможност за интерполация на миналото и бъдещето, без да са необходими непрекъснати наблюдения. И понеже небето със своите небесни тела е също такова ниво на действителност, каквото е и всяко друго, значи и в него могат да се намерят представители на всички първични принципи.

Затова отделните небесни тела са кръстени на отделните принципи, които те представят на небето. По тази причина и ние най-после трябва да обърнем внимание на наименованията на тези първични принципи, защото в историята на човечеството те не са били означавани с x , y или z , както ние приехме временно. За символи са приети други знаци, които не са избрани произволно, а вече са били четливи йероглифи на принципите.

Спомнете си обсъжданото в началото твърдение, че всичко, което се проявява в природата, се състои от три-единството тяло, душа и дух.

В древни времена духът е бил символизиран с кръг, който изразява единството и съвършенството на духовния принцип. Душата се символизира с полукръг или чаша, които изразяват чувствителността, способността за възприемане, впечатлителността, характерни за душевния принцип. И накрая, за тялото - символът на кръста, който по аналогия с цифрата 4 изразява същността на материята. От съчетаването на тези три основни символа $O - +$ се получават означенията на отделните първични принципи.

Определени съображения са накарали древните мъдрци да приемат седем първични принципа. Но ако сега се спрем на основанията за всеки от тези седем принципа, това би ни отклонило прекалено много от потока на мисълта ни. Само ще напомним, че и дъгата има седем цвята, седмицата седем дена, в „Отче наш“ молим за седем неща и така нататък. В древността са познавали седем небесни тела. В днешно време планетите са се увеличили с три и са станали десет, но това не обезсилва класическото седем.

Слънцето е представител на духовния принцип и символът му е кръг с център в него: \odot . Луната е представител на душевното и възприемчивото: \mathcal{D} . Кръстът (+) като символ на материята не се среща самостоятелно, защото без някой от двата други принципа материята не е способна на живот. Символът на Меркурий ни показва, че трите принципа са обединени в хармонично равновесие. Символът на Марс (Това е оригиналният начин на изписване. За да се избегне опасността от объркване, днес кръстът често се замества със стрела: \rightarrow) ни показва, че материята доминира над духа, но и че духът задвижва материята отдолу. Противоположният полюс е Венера $=$, при който духът

съвсем недвусмислено доминира над материята. В принципа на Юпитер душевното доминира над материалното. Но Сатурновият принцип ясно показва, как материята тежи на душата.

И така, вече знаем, че в древността са означавали седемте първични принципа със Слънце, Луна, Меркурий, Марс, Венера, Юпитер и Сатурн. Към тези седем първични принципа се прибавя по една планета, която получава същото име. Освен това те биват персонифицирани и означавани като богове. Според казаното дотук трябва да допълним нашата таблица както следва:

Първичен принцип	Идея	(x)	(y)
Дефиниция на принципа	структура, задръжка, съпротива, време		Енергия, импулс
Небе		Сатурн	Марс

[Небесните тела като представители](#)

Системата, която се основава на седемте първични принципа и изследва влиянието им върху различните нива на действителността, се нарича астрология. Когато астрологията говори за Сатурн, всъщност тя има предвид първичния принцип Сатурн. Едва в чисто практическата си работа астрологията използва небесното тяло Сатурн, за да наблюдава неговите представители. Астрологията е и ще си остане учение за първичните принципи, а не за звездите. Планетите са практично, но заменимо ниво. Който наистина владее астрологията, с времето почти престава да използва това ниво, защото се е научил да разпознава принципите на всички нива.

Сега нека разчистим най-разпространените недоразумения и заблуди относно астрологията. Нейните противници най-често отричат възможността за конкретно влияние на небесните тела върху хората. Този упрек изобщо не засяга астрологията, защото тя самата също не приема, че звездите имат влияние върху хората.

Объркването идва от това, че все още има астролози, които вярват в подобно влияние. Някои от тях дори смятат себе си за особено прогресивни и верни на науката и се позовават на изследвания, които констатира корелации между местоположението на планетите, слънчевите изригвания и електромагнитните полета на дадена жива клетка. Никой не се съмнява в тези корелации. Но те не казват нищо за въздействието на космическите фактори върху земните клетки. Те само потвърждават описания феномен на аналогично поведение на различни нива. Всичко може да се съотнася, но с това далеч не се доказват причинни зависимости.

Резултатите от подобни изследвания не бива да налагат мнението, че астрологията се занимава с проучване на влиянието на небесните тела върху живота ни. Всеки астролог прави хороскопи за създаване на държави, за сключване на договори, за поставяне на основен камък и така нататък. Какво

общо тук имат умните приказки за електромагнитни влияния върху клетките ни? В мнозинството от хороскопите астролозите правят изчисления според местоположението на планетите, които реално изобщо не се намират на това място във времето, за което се отнася тълкуването (транзити, дирекции, солари и така нататък).

Да обобщим:

1. Астрологията се занимава с архетиповите първични принципи, представляващи на нивото на идеите първичния градивен материал, от който е съставена действителността във всички нейни форми на проявление.

2. Тези първични принципи пронизват вертикално всички нива на формите на проявление. Така се създават аналогични вериги, чиито отделни брънки принадлежат наистина към различни нива, но всички представят един общ принцип.

3. Наблюдението на което и да е произволно избрано ниво с помощта на аналогията може да бъде пренесено на всяко друго ниво.

4. В астрологията първичните принципи се наричат Слънце, Луна, Меркурий, Марс, Венера, Юпитер и Сатурн. Небесните тела, които носят същите имена, са само представители на тези принципи.

5. Няма причинни взаимозависимости между планетите и различните нива на действителност.

6. Астрологията се превръща в измервателен уред на действителността, който с избрана по желание точност по-казва нещо, без да го създава. Термометърът също мери температурата, но не предизвиква температура.

7. Астрологията по принцип мисли вертикално, според аксиомата на езотериката: каквото горе, такова и долу.

Вертикалното мислене е типично за всички езотерични системи. То е и основната причина езотериката да изглежда толкова безсмислена в очите на външните хора. Извън езотериката са познати изключително само хоризонтални системи на мислене. Едва с вертикалните аналогични вериги непонятни иначе зависимости изведнъж стават разбираеми. Няколко примера:

Дизайнерите по интериора обичат да се забавляват, решавайки жилищните помещения изцяло в черно, комбинирано с хром. Разгърнете няколко списания за вътрешно обзавеждане и се вгледайте в подобни идеи. Ще установите, че без изключение във всички такива помещения за украса като растение е избран самодивският чемшир. Причината, естествено, е в точния стилистичен инстинкт на дизайнерите. Те несъзнателно са се придържали към символната верига на Сатурновия принцип. Черното помещение изразява принципа на Сатурн и като подходящо за него те усещат само едно растение, което също представя този принцип.

Може би за непосветения в езотериката човек, ще са още по-ясни някои езикови навици. В разговорния немски вместо думата „късмет“ или „щастие“ се употребява думата „прасе“: Някой е имал „прасе“, т.е. късмет. Обяснението на този немски израз доста би ни затруднило, ако не познаваме вертикалната аналогична верига. За школувания в астрологията обаче връзката е ясна. На ниво животни прасето представя принципа на Юпитер, който най-често се

означава като „голямото щастие“, защото това е принципът на изобилието и разширението. Понятието „щастие“ е заменено с друго понятие от същата вертикална верига.

Същото се отнася и за друг немски фразеологизъм: „Влязла му е птица в главата“, т.е. не е съвсем с акъла си. Птицата идва от символната верига на Урановия принцип, който представя всички прекъсвания на последователността, заедно с изрази като „излизам от строя“, „излизам от нормата“, „нещо съм мръднал“.

Като последен прост пример ще споменем суеверието три пъти да се чука на дърво, за да не се развали щастieto. Като материал дървото също е подчинено на Юпитеровия принцип. С трикратното докосване на дървото ние се стремим чрез материалния представител да установим връзка с принципа на щастieto.

Като начало тези прости указания може би са достатъчни, за да се създаде бегла представа за основанията и ползата от вертикална система на мислене.

Качеството на времето

За да се научим още по-добре да разбираме същността на измервателната единица по астрология, трябва да се спрем на друго, по-слабо познато понятие. Когато говорим за време, обикновено под това разбираме количествено измерение. Питаме, колко време е продължило, преди колко време се е случило, колко време е изминало? Обръщаме внимание най-вече на количеството на времето. Според закона за полярността, количественият аспект на времето (на гръцки: Chronos) трябва да има своя противоположен полюс и него ние наричаме качествен аспект (на гръцки: Kairos).

Времето притежава не само количество, но и качество. Но днес едва ли някой може да си представи нещо под качество на времето. В по-раншни времена е било тъкмо обратното. Тогава са наблюдавали преди всичко качеството на времето и за сметка на това са пренебрегвали количеството му. Времето качество няма нищо общо с продължителността и означава само, че всеки момент или отрязък от време (това може да е един час, една секунда или едно десетилетие) притежава определено качество, което позволява да се проявяват само такива явления, които са адекватни на това качество.

Или, казано по друг начин, в определено време могат да се осъществят само неща, чието качествено съдържание отговаря на съответното времево качество. Следователно времето трябва да предостави отвор за дадена латентност, за да може тази латентност да стане реалност и да се изяви. Един самолет, например, не може да падне просто „някога“, а само, когато преобладаващото времево качество позволява това. Понеже времето е също само ниво на действителността, то и времевите качества не са нищо друго, освен съответствия на нашите първични принципи. Така, в определено време „цари“ определен принцип или, още по-точно, смесица от принципи.

В древността са познавали още един закон, който днес, за съжаление, е

забравен: „Всяко начало носи в себе си и края." Този закон постановява, че в момента на началото на нещо вече са определени цялото му развитие и крайт му. Ние живеем с представата, че е възможно да се намесим в протичащо събитие и да му повлияем. Обаче всяко начало съдържа края си, така, както във всяко семе се съдържа цялото растение, заедно с новите семена. Винаги всичко е във всичко. В семето е плодът и в плода е семето.

Изхождайки от това знание, в предишните епохи са отдавали голямо значение на започването на някакво начинание в „подходящия час". Защото всяко начинание се развива според качеството на времето, в което е започнато. И ако за определено начинание искаме да осигурим определен развой и благоприятен край, трябва първо да потърсим подходящо времево качество за началото му. В древността жреците са имали задачата да установяват качеството на времето. Когато им е бил поставян въпрос, жреците са поглеждали „в часа", за да научат качеството му. Оттук идва думата „хороскоп", която означава „гледам в часа". Хороскопът не е нищо друго освен моментна снимка на небето в определен час.

Първоначално хороскопи са съставяни преди всичко за събития и важни начинания: начало на война, сключване на договор и т.н. Така наречените рождени хороскопи - съставяне на хороскоп по минутата на раждането на човек, са сравнително по-ново явление и в никакъв случай не са най-интересната част от астрологията.

Трябва да напомним обаче, че погледът към небето съвсем не е бил единственият метод, използван от жреците за установяване на времевото качество. Знаем за гадаене по вътрешности, за гадаене по полета на птиците и по начина, по който са се хранели свещените кокошки. В тези примери, познати ни от древния Рим, за изходна точка на наблюденията е използвано нивото на животните, вместо небесното ниво и така също са били откривани водещите принципи на някакъв определен час.

В историята на предсказанията много нива вече са използвани като отправна система. Те всички се подчиняват на закона за аналогията. Затова хвърлянето на картите на Таро с цел предсказване не е „по-ненаучно" или „по-суеверно" от съставянето на хороскоп. От факта, че при съставянето на хороскопи е необходимо да се отварят справочници с математически таблици, някои астролози се мъчат да изведат „научността" на астрологията и да се дистанцират от практики като Таро, „И Дзин" и други подобни. Това е глупост. Всички предсказателни и гадателски системи работят по един и същи принцип. Отправните нива са взаимозаменяеми.

Единственото важно за сериозността на дадена практика е възможността практикуващият да пренесе по аналогия изразните средства от неговото ниво на наблюдение върху други нива. Голямата трудност на всички системи е преносът, който в астрологията се нарича „тълкуване". Затова несериозните винаги превишават по численост сериозните, независимо дали става дума за гледане на карти или за астрология.

Да се върнем обратно към астрологията. Хороскопът е графичното представяне на дадено съзвездие на небето в определено време, отнесено към

определено място. С това всеки хороскоп е приравняване според местното време. Хороскопът винаги се отнася до мястото, където се проявява разглежданото явление, и наблюдава небето именно от тази перспектива.

В това се съдържа и отговорът на честия упрек, че астрологията продължава да работи с геоцентрична представа за света. Това е така, понеже човекът се ползва само от геоцентричния светоглед. От негова гледна точка хелиоцентричният светоглед е погрешен. Това е така, защото, независимо от изчисленията на астрономите, всеки човек ден след ден преживява например изгрева на слънцето сутрин и неговия залез вечер. За човешката психика това преживяване е много по-истинско от същностното знание, че Земята се върти около Слънцето. Човек не може да съпреживее психически това въртене и затова за него то няма абсолютно никакво значение.

Така че, хелиоцентричният светоглед е верен за науката и за астронавтите. За хората като цяло и за астролозите в частност единствено Земята е мислима като отправна точка. Защото човешкият живот се разиграва тук. Бон е столица на Германия. Това е вярно, но за мен, като жител на Мюнхен, това не е никакво основание да напиша на визитната си картичка бонски адрес. Човек може да изживее единствено себе си като център и да съотнесе света само към себе си. Ако не го направи, той ще загуби „местонахождението“ си и душата му няма да има корен. Това е и по-дълбокото основание за дългата съпротива на църквата да приеме хелиоцентричния светоглед.

Хороскопът като измервателен инструмент

Астрологията не е вяра във влиянието на небесните тела върху човека. Астрологията е по-скоро система за отражение на действителността. Физиката също се опитва да отразява действителността с помощта на символи (числа и букви), но за нея това не е причина да вярва, че формулите ѝ влияят върху земното притегляне.

Хороскопът е инструмент за измерване, настроен да показва качеството на времето; работи с каквато поискаме точност. Точността му зависи от технически величини, но границите ѝ не засягат измеримостта. Така, както и количеството време може да се измери с точност, каквато ние пожелаем. Само че на практика тази точност зависи от техническите възможности. Докато хората са познавали само слънчевия часовник, те не са могли да мерят времето толкова точно, колкото това е възможно с механичния часовник. Днес вече можем да измерим една хилядна и дори една милионна част от секундата.

По същия начин стоят нещата и в астрологията. В практическото приложение астрологическата точност често пъти е много приблизителна и от нея има какво да се желае. Подобряването на точността зависи от техническото умение на астролозите и от по-нататъшното развитие на измервателния уред. Неговите граници се определят от човешките способности.

Пълна нелепица обаче са астрологични сентенции, които поколения

наред щателно се отпечатват във всеки нов учебник по астрология. Например: „Звездите предполагат, но никога не принуждават“. Подобна фраза, която повечето астролози смятат за признак на собствената им скромност и сериозност, съдържа редица грешки. Първата, която бихме посочили е, че звездите нищо не правят - нито „предполагат“, нито „принуждават“. За термометъра също не може да се каже, че ако живакът му показва трийсет градуса, той дава възможност на температурата на въздуха да се загрее, но не я принуждава непременно да го стори.

Звездите не принуждават, а само показват как е сглобена действителността в даден момент от време. Това обаче, с респектираща точност. Ако цитираната по-горе сентенция беше вярна, тогава и пет минути занимание с астрологията щяха да са загубено време. Подтекстът на подобно мото е, че астрологическата прогноза се сбъдва с петдесет процента вероятност, т.е. тя може да се окаже вярна, може да се окаже и невярна. За да получим подобен резултат, по-лесно е да хвърлим ези-тура с една монета.

Друго подобно твърдение гласи: Съдбата на човека се определя от наследствеността, възпитанието, влиянието на обкръжаващата среда и космическите фактори. В това твърдение не само се носи вода от сто кладенци. Първият ни въпрос би бил насочен към природата на тези „космически фактори“. Що е космически фактор и как може да изпитаме влиянието му? За коя част от съдбата ни отговаря той? Той би трябвало да е намесен в събития, при които обкръжаващата среда изобщо не участва, защото иначе нейната категория щеше да е отговорната.

Зад подобни изречения се крие не толкова дълбока мисъл, колкото желанието да се приемат теориите на естествените науки и между тях контрабандно да се вкара и астрологията. Възпитанието и обкръжението са само конкретни нива, върху които се проявяват първичните принципи. Обкръжението е изпълнителният орган. Защото, как иначе човек да преживее „Космически фактор“ (в смисъл на праидея), ако не чрез медиума обкръжение? Как можеш да бъдеш сгазен, ако няма кола; да се разболееш, ако няма вируси; да бъдеш убит, ако няма убиец? Само че всички тези фактори на обкръжаващата среда никога не са причина, а само „изпълнителни органи“ на Съдбата.

Наследствените фактори пък са друго ниво на действителност, където също могат да се открият представители на всички първични принципи. На ниво клетъчна информация можем да четем действителността също толкова добре, колкото и по небесната сфера. По тази логика генетиците се оказват колеги на астролозите. Ако на астролозите се случва да вярват в каузалното въздействие на звездите, защо да се сърдим на генетиците за твърдото им убеждение, че генната структура е „причината“ за т.нар. наследствени белези. Човек носи хороскопа си във всяка своя клетка, защото цялото може да бъде открито във всеки негов детайл. Както растението може да се открие в семето.

Съвсем нагледен пример за това е акупунктурата, която отначало се е отнасяла за цялото тяло, после е открила целия човек в ухото, после и в носа, на дланта на ръката, върху стъпалото и така нататък. По същия начин човек носи

своя хороскоп в окото, в ухото, в ръката, върху стъпалото, във всяка клетка. Символните езици са различни, съдържанието е винаги едно и също. Защото всичко образува само една-единствена действителност.

Не без основание в древността са наричали астрологията „царска наука“. Защото тя обхваща цялата действителност и може да бъде приложена с еднакъв успех на всички нива; защото е универсална. Не без основание Кеплер е написал книга с многозначителното заглавие „Предупреждение към противниците на астрологията“. Не без основание Парацелз нарича шарлатани и самозванци лекарите, които не са познавали астрологията. Тези почетни титли обаче се отнасят единствено до астрологията, която е запазила здравите си корени в езотеричния светоглед и все още е истинска мъдрост, а не до срещаните днес под път и над път изопачавания, които се подвизават под същото име.

Истинската астрология е била и си остава път на посвещението, който води от самопознанието и познанието на природата до познанието на Бога. Затова истинската астрология накрая прави сама себе си излишна. Истинската астрология е философия - затова и Шулт говори за „астрософия“, а не е равне из бъдещето на хората около нас. Човек сам трябва да изучи астрологията, за да я разбере. Истинската астрология учи човек да разбира света и хората, изхождайки от тяхната собствена ситуация и по този начин вътрешно да се сдобрява с всички. Как можем да се сърдим на някого, когото разбираме? Истинската астрология ни учи да виждаме едно ново измерение на действителността.

В рождената астрология хороскопът се отнася до момента на раждането и по-точно до първото поемане на въздух. Както и при събитието, и при начинанието тук също нещо започва. Наричаме го житейски път на човека. Хороскопът измерва в какво времево качество е започнал този житейски път, и по това прави заключение как ще изглежда той по-нататък. Такъв рожден хороскоп, наричан още основен или радикален хороскоп, важи за три различни области:

1. Той показва това, което психолозите биха нарекли структура на характера или личността.

2. Ако към тази структура на характера, която сама по себе си е нещо статично, прибавим фактора Време, неизбежно се получава пътят на съдбата. Времевият фактор дава информация, кога човек ще изживее проблемен период.

3. Основният хороскоп е същевременно и събитийният хороскоп на самия процес на раждането.

Тази трета област досега очевидно се е пренебрегвала, макар че именно тя има дългосрочни теоретични последици. За живота на даден човек, както и за самия акт на раждането му, е валиден един и същи хороскоп. С други думи: животът на човек е само уголемена картина на раждането му. Съдбовните случки, които настъпват в живота, със сигурност са се проявили още при раждането в аналогични, значително по-умалени събития.

В началото вече говорихме за проблема с измеренията и казахме, че човек винаги разчита на една средна величина, за да може да отличи „образ“. Ако

някой си подсвирква с привично темпо позната мелодия и ние ще я познаем. Ако обаче я раздели на отделни тонове и удължи времето между тях толкова, че всеки ден да чуваме само по един тон, ние няма да различим песента като цяло (като образ). Същото ще се случи и ако пуснем песента на магнетофон с прекалено голяма скорост. В астрологията прекалено бързото развитие е раждането, чиято вътрешна структура може да се разпознае едва във времето разгръщане, наричащо се живот.

Обратно погледнато, това ни учи, че в живота на човек никога нищо (независимо дали болест, положителни или отрицателни събития и т.н.) не може да се прояви, ако то не е присъствало в умален вид още при раждането му. Само че подобно твърдение противоречи на всички теории, които търсят „причините“ за болестите и събитията в биографията на хората. Всъщност чрез съответните методи (реинкарнационна терапия) може да се докаже, че всеки проблем на даден човек е проследим обратно чак до процеса на раждането на този човек. Защото във всяко начало е заложен и краят.

Хороскопът като учебен план за живота

Хороскопът показва качеството на времето в символична форма, показва едно специфично степенуване и отношенията между първичните принципи, които властват над човека през земното му съществуване. Хороскопът е неговата задача, съответно неговият учебен план, който трябва да изпълним през живота си. Всеки така наречена аспект (астролозите разбират под това групиране на принципи) символизира определена задача, проблем.

Тук трябва да ми позволите няколко бележки към понятието проблем. В действителност проблеми няма. Определена ситуация става проблем за даден човек, само когато той не може да интегрира тази ситуация в съзнанието си. За шестгодишно дете умножението е голям проблем, за трийсетгодишен човек обаче едва ли - за тези години той е успял да се научи да умножава. Всеки учебен процес е и разширяване на съзнанието, което ни позволява да решим дадена задача. С решаването на задачата ние я освобождаваме от нейната „проблемност“. Последствието от подобен процес на освобождение е, че освободената ситуация обикновено никога повече не пада до ниво проблем.

Важно е човек никога да не забравя, че проблемът означава само индивидуалната разлика в нивата между дадена ситуация и състоянието на съзнанието и по този начин предизвиква човека да го освободи, като научи някакъв урок. В ежедневието повечето хора се държат така, сякаш проблемите съществуват „сами по себе си“ и затова изискват от обкръжаващата ги среда да ги отстрани.

Говорим, че всеки аспект е символната форма на даден проблем и че хороскопът е сравним с учебен план за живота. Всички тези аспекти трябва да бъдат претворени в живота и освободени чрез усвояване на уроци, чрез активно осъществяване. Наистина, в момента на раждането разположенията са все още „проблеми“, но в края на живота, колкото е възможно повече от тях, трябва да

са освободени от тяхната „проблемност“. Защото животът е учебен процес. За съжаление, за много хора това изречение не е нещо, разбиращо се от само себе си, каквото всъщност трябва да бъде.

Ако в природата потърсим някаква обща характеристика, ще установим, че всичко се развива. И за науката, и за езотериката еволюцията в еднаква степен е цел за всичко живо. Ако науката е склонна да разглежда еволюцията като продукт на „случайни“ генни мутации, то езотериката вижда в еволюцията завършено развитие, вървяло към предварително определена цел. Но, по въпроса, че всичко, което живее, се развива, царува единство. Как става това? Единствено чрез учебни процеси. Отнася се и за червея, и за човека.

Виждаме обаче, че учебните процеси се осъществяват само с решаването на проблемите. И понеже решаването на проблемите винаги е свързано с усилие, обикновено живите същества не си търсят сами проблемите, а трябва да се сблъскат с тях. Така проблемите се оказват фактическите двигатели на еволюцията.

Човек нарича съдба инстанцията, която се грижи той никога да не престава да учи. Тя непрекъснато го сблъсква с нови и нови проблеми. Тъй като в хороскопа предварително е начертан целият учебен план за едно прераждане, хората твърдят, че по хороскопа може да се разбере съдбата на даден човек. Взето изолирано, това твърдение звучи като някаква фаталност, която застига всеки. Ако говорим обаче за учебен план или разпределение на задачите, ще открием малко повече от смисъла, който се крие в него.

Полярността на ученето

Сред вас сигурно отдавна витае въпросът доколко съдбата е предопределена и има ли човек свобода да промени нещо в нея. Това е и си остава един от най-трудните въпроси, но стъпка по стъпка бихме могли да се приближим към евентуален отговор.

Що се отнася до учебния план, той със сигурност е твърдо определен и трябва да се изпълни. Но дори вътре в тази предопределеност законът за полярността продължава да действа. Той ни поставя пред избора, как да изпълним учебния план, по какъв път да усвоим отделните уроци и как да разрешим проблемите. Значи, разграничаваме самите проблеми, които трябва да се решават и които са напълно предопределени, и начинът, по който изминаваме пътя към решаването им. Полярността предоставя два възможни начина:

1. Съзнателно учене. Тази възможност изисква от човека постоянна готовност да се изправя пред предизвикателствата на съдбата и доброволно да освобождава с активна дейност всеки появяващ се проблем.

2. Несъзнателно учене. То автоматически влиза в сила, когато човек е пропуснал съзнателно да освободи даден проблем.

Мнозинството от хората обикновено се ограничават с втората възможност, т.е. с несъзнателното учене. Но несъзнателното учене е винаги

учене чрез страдание. Докато човек е готов да поставя под съмнение стари позиции и мнения, да усвоява нови, да рискува да трупа нов жизнен опит, да разширява съзнанието си, така че да се справя със всички поставени му от съдбата задачи, дотогава той няма защо да се страхува от твърде тежки удари на съдбата или от болести.

В момента обаче, в който човек започне да отлага проблемите и да се опитва да ги избегне или пък да ги отрича (психолозите наричат това „изтласкване“), съдбата насила го принуждава да се върне към учебния процес, който е занемарил. Човекът става жертва на ситуация, в която ще не ще освобождава поне част от проблема чрез преживяното от него. В подобни насилени ситуации учебният процес най-често е непълен, понеже съпротивата на пострадалия е твърде силна. Едва когато човек се примири с дадена ситуация, той може напълно да проумее смисъла ѝ. Иначе неосвободеният остатък от проблема се превръща в зародиш за нов насилствен урок. Например:

От хороскопа на един човек вземаме аспекта, който на професионален език се нарича „Сатурн-квадрат-Марс“. Чисто технически това означава, че когато този човек се е раждал, планетата Сатурн е отстояла на ъгъл от 90 градуса спрямо планетата Марс. Констелацията Сатурн-Марс обаче е само символ за определен урок, който трябва да се усвои. Вече се запознахме накратко със Сатурновия принцип, изразен в ключови думи като съпротива, структура, задръжка. Към Марсовия принцип причисляваме понятията енергия и импулс. Когато тези два първични принципа се срещнат в даден хороскоп в отношение, което се нарича квадрат, това означава, че у човека енергията и съпротивата са свързани една с друга и не могат да бъдат разделени. За краткост го наричаме „енергийно-съпротивителна проблематика“. Винаги, когато този човек поиска да разгърне енергията си, ще среща съпротива.

Такъв човек много ще се оплаква от външния свят и ще смята, че постоянно злоумишлено му залагат капани. Колкото повече той проектира „вината“ върху външния свят, толкова по-малко ще освобождава проблема си. Вярно е наистина, че околният свят е изпълнителният орган на тази съпротива, но самият проблем се намира у човека, който чрез афинитета си закономерно влиза в съприкосновение точно с такива хора от външния свят. Може да се каже също, че той несъзнателно ги търси. В действителност човекът дори се нуждае от тази съпротива, защото без нея не би могъл да разгърне енергията си. Подобни хора израстват от съпротивата, което лесно може да доведе до така наречената „ескалация на търсенето на съпротива“.

Изявяването на аспекта е задача за човека. Тя не е нито добра, нито лоша, нито положителна, нито отрицателна. Тя само изисква от човека да бъде претворена в действителността, защото само така може да бъде освободена.

След това приемаме, че същият човек е изтласкал проблема. Когато го срещне, той го проектира върху околния свят и стоварва отговорността върху него; сам обаче не предприема нищо, за да реши проблема. Той изобщо не го счита за „свой проблем“.

В астрологията съществуват технически методи, с които може да се определи кога даден аспект става особено актуален за един човек - така

нареченото задействие. Мнозинството астролози са склонни да определят подобни взаимозависимости като лоши или опасни, и, ако човек потърси съвет от тях, ще му кажат да бъде особено предпазлив във времето, за което е изчислено, че те ще се задействат. Общо взето, независимо дали ще последва или не този (напълно безсмислен) съвет, в предвиденото време нашият човек ще попадне в ситуация, в която ще се почувства като жертва на избягвания от него проблем „енергия-съпротива“. Вероятна, аналогична на първичните принципи възможност, е, например, да се блъсне с колата си в някое дърво, карайки със 180 километра в час. Сега вече той е научил какво е енергия (180 километра в час) и какво е съпротива (дървото). Разбрал е тези два първични принципа.

От подобни събития винаги се учи, макар и не пълноценно. На пръв поглед това събитие като че ли дава право на астролога да говори за опасна и отрицателна планетна връзка. Всъщност обаче една напълно неутрална планетна връзка става опасна за даден човек в точно определен случай - когато човекът съзнателно е отказал да изпълни задачата.

Как би изглеждало едно съзнателно разрешение? Човекът би трябвало да се огледа за някаква дейност или работа, при която постоянно да може да осъществява описаните принципи (енергия/съпротива) на произволно избрано ниво от действителността. В нашия пример подходящ е спортът карате. В каратето се учи да се изпълняват удари с огромна интензивност и те да се спират с точност до милиметри пред целта. Иначе ударите биха били смъртоносни за партньора, с който се тренира. Невероятната сила на подобни удари с ръце и крака често пъти се демонстрира, като с гола ръка се чупят тухли или дъски.

Двата най-характерни признака на този спорт са високоенергетичните удари и голямата точност, с която те се контролират. Така че, каратето напълно отговаря на връзката „Марс-Сатурн“. В него безцелната сама по себе си енергия на Марс среща структурата на Сатурн. Ако човекът от нашия пример изучи този спорт, чрез ежедневните тренировки той непрекъснато я реализира. Чрез собствения си опит и занимания ще започне все по-добре да разбира проблематиката, а това разбиране от само себе си ще се пренесе и на другите нива на съществуване.

Такъв човек няма защо да се страхува от задействието на тази връзка. Той няма да се блъсне в дърво, дори да кара със 180 километра в час. Тя ще се прояви и при него, когато дойде моментът, но няма да го подложи на опасност. По това време той може, например, да спечели състезание по карате, да вземе нов дан или нещо подобно. Дадохме този пример, за да изясним доколко решаването на задачата е детерминирано и как изглеждат възможностите за избор между съзнателния и несъзнателния път. Съдбата се интересува единствено от крайния резултат, не от пътя. Важно е постигането на учебната цел, а не колко мъка ще си докара човек, тръгвайки по пътя на постоянния отказ да учи.

Между другото този пример трябва да хвърли светлина и върху въпроса за точността на астрологичната прогноза. Астрологията работи точно на ниво

принципи. Тези принципи обаче може да се осъществяват конкретно на безброй много нива. Определянето на нивото на осъществяване е до голяма степен невъзможно за астрологията. „До голяма степен“ в случая означава, че доминирането на определени нива е разпознаваемо и че евентуално могат да се подобрят техническите възможности за отбиването им. Модерните астрологични системи вече могат отчасти да обхванат нивото, но диференцираността на подобни системи прави практически невъзможно прогностичното им използване. Трябва да сме наясно, че това не се дължи на липсата на точност, а е следствие от системата на вертикалното мислене. Понеже съдбата не се интересува от конкретното ниво на осъществяване, за нас то също не е от толкова голямо значение.

По-късно ще видим, че именно взаимозаменяемостта на нивата дава ценни възможности за терапия. На непосветения може да прозвучи странно, че за астролога катастрофирането в дърво и каратето са „едно и също“, но, от друга страна, благодарение точно на този начин на мислене можем да откриваме съвсем нови взаимовръзки в действителността.

Ударите на съдбата и болестите почти винаги са само пасивният аспект на един неприет доброволно учебен процес. Кратката формула гласи: който не се учи, пати. Като цяло хората поставят много своеобразни изисквания към живота и към съдбата си. Държат се така, сякаш имат право да им е добре, да са богати, здрави и щастливи. Какво гротескно изкривяване на действителността! Откъде хората извеждат това право?

Човек не се преражда на този свят, за да се наслаждава лениво на светлината на слънцето, а за да се развива и да служи според възможностите си на света. Който прави това съзнателно, ще намери щастието. В казаното няма ненавист към живота като подтекст; то само иска да размести приоритетите.

Човек непрестанно търси щастието. Това не е само негово право, но и дълбоко скритата пружина на действията му. Само че в голямата си част поетите пътища са неподходящи, за да се увенчае търсенето с успех. Човекът търси нещо, което той нарича щастие, без да има точна представа, какво всъщност е това щастие? Разни неща от външния свят се идентифицират с лелеяното чувство за щастие и човек си мисли, че когато ги притежава, ще бъде щастлив.

Така започва едно безкрайно и безсмислено преследване. Защото винаги, когато човек стигне до носителя на щастието, за който е копнял, става ясно, че той не е в състояние да му даде исканото щастие. Гладният смята, че ще бъде най-щастливият човек на земята, ако може да се нахрани до насита. Когато му дадат бленуваната храна, той ще започне да си мисли, че щастието му ще е пълно, ако има и жилище. Когато получи и жилището, ще започне да копнее за собствена къща с градина. Като получи и тях, за да бъде щастлив, ще му трябват слава и признание. След като постигне и тях, за съжаление, някаква хронична болест ще започне да пречи на щастието му. Като се излекува от болестта, той ще се почувства самотен и ще са му нужни „само“ хора, за да бъде щастлив. „За щастие“ смъртта ще го освободи временно от това изнурително преследване на щастието.

Грешката се дължи на убеждението, че щастието зависи от външни неща. Ние пропускаме да забележим, че нещата въобще са привлекателни, само докато не ги притежаваме. Щастието не може нито да се преследва, нито да се притежава. Можем само да бъдем щастливи. Щастието е състояние на съзнанието, на душата. То е напълно независимо от външния свят. Щастието расте там, където човек е в хармония със света. Расте там, където човек осъзнава задачата си и разбира каква милост е да му бъде позволено да служи.

Страданието е противоположният полюс на щастието и затова в края на краищата е същото. „За щастие на човека“ страданието има грижата той да не се лута вечно по грешни пътища. Страданието се грижи човек да не се отказва от търсенето, пречи на покоя. Страданието винаги е обиколен път, но това не го прави по-малко път.

[Астрологията на полето на прераждането](#)

Да се върнем към нашия рожден хороскоп. Видяхме, че той представлява учебен план за един живот и като такъв показва съдбата на човека. Житетският път на даден човек е определен още при раждането му. С биографията си човек само превръща латентостта в действителност. В живота на човека няма случайности.

Изниква въпросът, дали той не би имал друг учебен план и с това друга съдба, ако „случайно“ се е родил няколко часа по-късно или по-рано. Това наистина е така, защото другото време има и друго качество и затова показва и друг житетски път.

Някой може да помисли, че хвърлихме толкова труд да отричаме случайността в живота на човека, само и само, за да я преоткрием в обвързаността ѝ с момента на раждането. Случайният час на раждане ли решава съдбата? Ние оставаме верни на разбирането, че на този свят никога не може да има нищо случайно. Затова и събитието на раждането трябва да е определено от някаква закономерност.

Всяко събитие е само формален израз на определено съдържание. Съдържание и форма трябва да си кореспондират. По формата можем да разберем съдържанието и обратното. (Типична заблуда на младежите е да вярват, че като търсят ценни съдържания може да занемаряват формата.) Раждането е формално събитие, което се проявява във време с определено качество и представя определено съдържание. В какво се състои това съдържание?

На това място сме принудени да се обърнем към темата за прераждането. Когато се ражда, човек не идва на бял свят като „празен лист хартия“, т.е. като чиста и девствена душа (както сме свикнали да мислим за децата), зависима само от благосклонността на минутата на раждане. Ако надникнем в биографията на една душа (по-късно ще се върнем на това), ще видим, че тя има зад себе си дълга редица от земни животи. Във всеки живот тя е трябвало да се справи с различен учебен план, който е усвоила повече или по-малко добре.

Когато умира, човек само в много редки случаи напълно е разбрал и изпълнил всички изисквания и задачи на съдбата. Почти винаги остава нещо, което не е доизпълнил и не е доразбрал, подобно на годишния баланс на някой търговец, при който и под чертата остава някаква сума. Ако се изразим образно, цифрите под чертата представляват кода на душата. Този код символизира нейната качествена зрялост. Душата ще може да се прероди отново, едва когато качеството на времето отговаря на собственото ѝ качество.

Преди определихме качеството на времето като предпоставка за проявата на адекватно по съдържание събитие. И в този случай времето качество е вратата към материалната действителност, която се отваря, само когато „съдържателното качество“ на душата си кореспондира с качеството на времето (Законът за резонанса!). Часът на прераждане би бил зачатие, но по горните закони зачатие се съотнася с раждането, така че можем да кажем: качеството на времето при раждането говори донякъде за „естеството“ на преродената душа.

Хороскопът е закономерният междинен резултат от досегашния път през земните животи. Затова той не е нито случаен, нито несправедлив. Хороскопът показва кармата на човека - той е станалият необходим учебен план за даденото прераждане.

Оттук става ясно колко фундаментално е свързана астрологията с учението за прераждането. Без връзка с прераждането астрологията би била пълна глупост, защото никой астролог, който отрича прераждането, не би могъл да даде задоволителен отговор на въпроса, защо хороскопът на един човек е такъв, а на друг онакъв. Тогава хороскопът щеше да е резултат от случайност или от произвола на съдбата. Но ако аз работя със случайността или произвола на съдбата, заниманието с астрологията ще се обезмисли, защото с нея щяха да могат да се изчисляват само закономерностите на произвола.

Хороскопът е нещо, което всеки сам си е изработил и не може да се оплакваме от него. Няма добри и лоши хороскопи, но без съмнение има задачи, чието претворяване в действителността е по-леко или по-трудно.

За съжаление, поради смесването на астрологичната техника с функционалния стил на мислене на нашето време, астрологическата мисъл поема във все по-погрешна посока и това води до опасността астрологията повече да навреди, отколкото да помогне на човека, дошъл за съвет. Най-вече когато на планетите се приписва влияние. Така небесните тела се превръщат в нови проекционни равнини на вината. Ако досега виновните са били търсени в обкръжаващата среда, семейството, професията, държавата, то изведнъж Сатурн се превръща в изкупителната жертва. Жертвите на подобен възглед търсят вината за всички трудности в живота си в „лошия хороскоп“ и завиждат на успешните хора и на „хубавия им хороскоп“.

Щом астрологията пада до такова ниво, не е чудно, че не престават обвиненията в суеверие. Тази погрешна основна позиция почти автоматично води до може би най-разпространената заблуда на привържениците на астрологията - че астрологията е метод, с който може да се коригира съдбата. Почти навсякъде, където се занимават с астрология, смятат, че могат да

надхитрят поне малко съдбата и че от познанието за звездите могат да извлекат предимства за себе си и за клиентите си.

Подобно отношение води до съвети, при които на някого настойчиво се препоръчва да бъде изключително предпазлив през следващите месеци, да не предприема нищо и най-добре в три определени дни изобщо да не става от леглото, защото по това време ще действа лош и опасен аспект. Но човекът не бива да се отчайва напълно, защото след половин година ще стане по-добре - Юпитер ще се намира в тригон спрямо Слънцето. И тогава може да предприеме всичко замислено. Ще се случат щастливи събития, ще има печалби и така нататък.

По-добре никаква астрология, отколкото такива заблуди. Някои хора стигат дотам, че стават зависими от астрологията, като от наркотик и преди вземането на каквото и да било решение първо се съветват с астролог, за да разберат дали разположението на звездите е благоприятно. Или пък преди всяко пътуване с кола хвърлят поглед в хороскопа. И така нататък. Така че, ако обичате, недейте да мерите астрологията с аршина на заблудите на хората, които я ползват. Иначе тя скоро ще трябва да бъде зачислена към наркотичните вещества.

Човечеството е очаровано от идеята да заблуждава съдбата. Всеки се опитва по свой начин - лекарите с интензивните отделения, астролозите с хороскопите. Същата пропаст, която зее между нашата медицина и истинското лечителско изкуство, дели и астрологията на нашето време от истинското познание за звездите.

[Осъществяването на съдбата](#)

Астрологията не е средство да излъжеш съдбата, а е предназначена да помогне за осъществяването ѝ. Още при древните гърци и римляните откриваме нашите планетни принципи, пресъздадени като богове. Първичните принципи са били персонифицирани и дефинициите им са били описвани като качества на боговете. Така че, античното съзвездие от богове е подобна на астрологията система за отразяване на действителността. Тук само ще споменем, че и Библията е строго изградена на тези седем планетни принципа, но за това е необходимо специално изложение.

Дребните гърци са познавали една проста формула за безпроблемно общуване с боговете. Докато човек им принася жертви, боговете не го закачат. Спре ли да им принася жертви, богът сам си взима жертвата със сила. Тази формула и досега е валидна и е фактическият ключ към астрологията. Пък и по-близо до действителността е да си представяме първичните принципи като „богове“, отколкото като мъртви небесни тела.

Понятието „жертвам“ означава да отворим място за даден първичен принцип в собствената ни сфера на преживявания, да го интегрираме в съзнанието си. Различните принципи по различно време предявяват правата си към човека. Те изискват от него да се занимае с тях в точно определен момент.

Който с готовност приеме това изискване и допусне в себе си божеството, за да го опознае, той принася жертва на това божество и няма защо да се страхува от него. Който обаче приеме „почукването“ му като повод да заключи вратата си и да не го пусне вътре, който не иска да го опознае, той може да е сигурен, че ще бъде насилно принуден да принесе жертвата, която е отказал.

Житейският път на човешкото съществуване трябва да води към съвършенство. И най-малкият усвоен урок прави човека по-съвършен. По-съвършен става той, когато добавя липсващото, когато интегрира непознатото. Така човекът закономерно бива сблъсквай от съдбата с онези принципи, които още не е осъществил, които са му още чужди, които му липсват.

Точно тук се крие опасността, която засяга толкова много хора. Те се затварят в себе си, изтласкват в съзнанието си или оказват съпротива, само и само да не принесат исканата от тях жертва. Така започва борбата между съдбата и човека. Само че победата на съдбата е осигурена предварително. Човекът губи и се оплаква от лошата съдба, която го съсипва. Но не забелязва, че именно той е този, който не е приел поканата.

В това е смисълът на астрологията. Един съвет при астролога трябва да запознае човека с учебния план, който му предстои да изпълни в сегашното си прераждане и да му разясни отделните принципи, с които ще трябва да се справи. Астрологът не бива да му предсказва бъдещето, за да не го лиши от собственото му развитие. Но той може да го информира, кога „кое божество ще почука на вратата му“ и как трябва да постъпи с това божество, за да го опознае и обикне. За съжаление, твърде често се забравя, че когато наистина опознаем нещо, автоматично се научаваме и да го обичаме. Омразата винаги означава непознаване на обекта.

Благодарение на вертикалното мислене, астрологът може да назове пред потърсилия съвет от него възможности за осъществяване на новия принцип и за освобождаването на дадена планетна връзка на различни нива. Истинската астрологична консултация не съдържа предупреждение да се избягва даден принцип (аспект), а само съвети и окуражаване човек да влезе в съприкосновение именно с този принцип.

В това се крият възможностите на истинската „астротерапия“. Астротерапията, която ние разработихме през последните години, използва като основа една „матрица на действителността“, по модела, който скицирахме в началото на настоящата глава. Тя дава съотнасянето на възможно най-голям брой нива към десетте първични принципа и на връзките между планетите. Проблемите или болестните симптоми са винаги само задействането на дадена констелация на определено ниво (например, ако е болест, физическо или психическо).

Задача на всяка болест е да запознае човека с конкретен принцип, който той очевидно не е задействал доброволно. С помощта на тази матрица на действителността е възможно да се направи излишна дадена болест, като се посочат начини на осъществяване на същия принцип, само че на други нива. Нивата се сменят във вертикална посока. Този метод не се бори срещу симптома, а фактически го прави излишен сам по себе си, защото сблъсъкът с

принципа, който трябва да се усвои, става на друго ниво. Това е съзнателно изместване на симптома по вертикала.

Нека отново онагледим казаното с един прост пример:

Бихме могли да изчислим, че през следващите месеци даден човек влиза в „Сатурнова фаза“. Това значи, че му предстои да се справи със Сатурнов аспект. В примера си за пореден път използваме Сатурновия принцип, първо, защото той се смята за особено „лош“ и навсякъде всява страх, и, второ, защото вече се запознахме донякъде с този принцип и знаем аналогичните му съответствия на отделните нива.

Има астролози, които биха предупредили клиентите си да се пазят от загуби, ограничения, катастрофи, болести и т.н. Но клиентите им няма да имат никаква полза от такова предупреждение. Те само ще се уплашат и ще се чувстват като жертви на една очевидно лоша планета. А в действителност, предстоящия Сатурнов аспект означава само, че е узряло времето човек да се запознае по-отблизо с принципа на Сатурн, да го интегрира в собствения си живот, да приеме в себе си „бога Сатурн“, за да стане по-съвършен.

За да може този необходим процес да се извърши по-леко, ние първо бихме обяснили принципа, за да се разбере, че той има основание да съществува като градивен камък на действителността и така да премахнем съпротивата към него. После бихме дали на клиента си цяла поредица от съвети, как активно да осъществи този принцип в живота си. Отначало тези съвети могат да му се сторят малко странни, но таблицата ще ни помогне бързо да проследим смисъла им. Съветите биха звучали горе-долу така:

В близко време ще трябва да превратите всички усилия за експанзия, да избягвате компаниите и забавите, както и всичко, което има нещо общо с разсейването, развлечението и прекаляването. Започнете да се обличате по възможност само в черни дрехи и често се разхождайте на гробищата. Ако имате възможност, отделете стая, в която да можете да се оттегляте сам. Стаята трябва да е семпла, обзавеждането ѝ да се свежда до най-необходимото. Да е боядисана цялата в бяло или черно; като украса на стената може да има евентуално тринайстата карта от Таро (Смъртта). На работната си маса бихте могли да поставите череп или пясъчен часовник. Оттегляйте се колкото ви е възможно по-често в тази стая за медитация. Четете тибетската книга на мъртвите и определени места от Библията. Избягвайте обилното ядене. Хранете се, например, макробиотично или, още по-добре, постете. Като напитка за предпочитане е чай от хвощ. За лекарство са подходящи оловото или варта в хомеопатична форма, в голяма доза и еднократно. Слушайте класическа, сериозна музика. През този период внимавайте да има ред във всичко, което вършите. Опитайте се да структурирате по нов начин много области от живота си. Опознайте благодатта на тишината и самотата и ги обикнете.

Веднага се вижда, че всички по-горни препоръки идват от вертикалната аналогова верига на Сатурновия принцип: структура, олово, хвощ, черно, гробище, всички символи на смъртта и т.н. По-същия начин възможностите могат да се разширят на много други нива и да се съобразят с конкретния човек. Ако клиентът последва повечето от тези съвети, той неизбежно ще опознае и

разбере принципа на Сатурн. Защото човек не може просто да избърши всичко това, без едновременно нещо да се случи в него.

Но понеже върши всичко доброволно, той няма да предизвика съпротива и така ще се научи да обича смисъла на принципа на ограничението, отказването и структурата (редукцията до най-необходимото). След този период той ще установи, че съприкосновението със старателно избягваните преди проблеми на смъртта, самотата, тишината, го е направило по-зрял, че му е било позволено да опознае нови измерения на действителността. През периода той активно е вършил онова, което е трябвало да върши -учейки се е интегрирал нов за себе си аспект от действителността. Изпълнил е своя учебен план и е освободил проблема.

Ако въпросният клиент не последва препоръките, защото смята, че отказът, ограниченията и самотата „не са за него“, че не са му по вкуса и продължи да си живее по стария начин, Сатурновият аспект много скоро ще стане „лош“ за него. Той принудително ще вземе „жертвата“ си.

Така например някое пътно произшествие ще докара нашия клиент до болницата. В нея той ще трябва да се откаже от толкова много неща - от събирания, компании, обилна храна, всякакви удоволствия, от всичко, от което го посъветвахме да се откаже доброволно! Обстановката в болничната му стая се свежда до най-необходимото - точно такава стая го посъветвахме да си обзаведе. На всеки няколко дни ще вижда как карат починали хора по коридорите и неизбежно ще го споходи мисълта, че самият той при катастрофата е бил много близо до смъртта. Ние също го бяхме посъветвали да се замисли върху умирането и смъртта. Дълго ще стои сам и ще има достатъчно време за размисъл.

Както виждаме, крайният ефект е същият. Защото вече казахме, че учебната цел е предварително определена. Изборът, който ни е даден, е в това „как“ да учим - доброволно или по принуда.

Болестта като информация

По същия начин дори вече проявени болести или проблеми могат да се приближат към своя край. Критерий за разбираната по този начин терапия е въпросът: На какво болестта иска да научи пациента? Какво засегнатият не иска да усвои? Целта на терапията е да замести учебния процес, предвиден с болестта. Иначе тя никога не би могла да лекува.

Подходът е хомеопатичен. (По-подробно за принципа на подобното в хомеопатията в следващата глава.) Няма кой знае колко голям смисъл да се опитваме да развеселим и ободрим някой склонен към депресия пациент. По-скоро той също ще трябва да се занимае с представителите на Сатурн - черния цвят, самотата, смъртта и т.н., ако иска да намери изцеление. В днешно време този основен закон се престъпва навсякъде. Болничните стаи са шарени и весели, приказките-окуражителни. Но в крайна сметка, всеки знае, че не можеш да разказваш вицове на човек в траур.

Във всичко работим против волята на съдбата, вместо да я подкрепяме. Някои терапевтични методи се подчиняват на закона за аналозиите, без обаче ползващите ги да имат и най-малка представа за това. Те си изграждат сложни теории, с които обясняват ефективността на метода, подчинен, всъщност, единствено на закона за аналозиите.

Така например принципът на Нептун отговаря на разграждането на неотложното и конкретното, на замъглява-нето, на несъзнателното. Аналогичната му верига, заедно с други неща, включва и понятия като алкохол, наркотици, отрова, измама, вода, тъмнозелен цвят (като на бутилките), крака, сънища, визии, мистика, езотерика. (Между другото тази поредица обяснява, защо общественото мнение не прави разлика между измама, илюзия, езотерика, от една страна, а от друга, защо в областта на езотериката действително толкова често се срещат заблудата - самозаблудата и заблудата на другите, и измамата.)

Ако в живота на един човек актуален стане принципът на Нептун, значи той трябва да се сблъска със скрити житейски основания и да получи достъп до несъзнателното. Но затова е необходимо, непосредствено предстоящото, съзнателното, логиката, интелектът временно да бъдат лишени от приоритета си и да станат „пропускливи“. Човекът ще загуби способност да се концентрира, ще стане „отнесен“ и прочие.

Необичайният взлом на несъзнателното кара човека първо да иде на лекар. Той ще му изпише лекарства за стабилизиране на психиката. Те ще му помогнат малко, защото са „отрова“ и принадлежат към същата аналогова верига. По-нататък човекът вероятно ще иде да се лекува при психотерапевт. Тук той действително ще може да извърши онова, към което го подтиква Нептун. Ще се сблъска с несъзнателното, мечтателното, ирационалното. Но на него много повече ще му помогне самото занимание с тях, отколкото обясненията, изведени от теорията на психоанализата. Почивка на море и прочитането на някой езотеричен роман биха постигнали същото, както и баните на краката и цветовата терапия с тъмнозелена светлина.

Можем да продължим тези примери до безкрай. Важното беше само да представим значението на „матрицата на действителността“, която ни дава възможност да разберем закономерната структура на астрологичните и, в широкия смисъл на думата, езотерични отношения и твърдения.

Пътят към свободата

С примера на астрологията се опитахме да изясним понятието Съдба и правилния подход към нея. Астрологията ни послужи само като помощно средство, за да направим по-разбираема Съдбата. Резултатите са валидни и независимо от астрологията.

Накрая остава въпросът за предопределението и свободната воля на човека. Отговорът на този въпрос много лесно може да стигне до задънена улица, ако не се съобразим с условията на закона за полярността. Детерминираност и свобода са два полюса, които взаимно се обуславят и

принадлежат един към друг и които не се взаимоизключват - както често си мислим. Както и при всяка друга полярност, на нас ни е трудно, ако изобщо е възможно с нашия разум, да схванем едновременността на двата полюса. И все пак, свободата не може без детерминираност и обратното. Двете взаимно се обуславят, подобно на светлината и тъмнината, вдишването и издишването. Затова пътят към свободата води през изпълнението на закономерността.

Парадоксалната истина гласи: Само който се подчинява на закона, е свободен. Мнозинството хора обаче се опитват да постигнат свобода чрез произвол. Но този път води към несвобода. Страданието е само триенето, което се получава между човека и световния закон. Да изпълняваме закона означава да не чувстваме повече триенето. Затова златните правила за постигане на абсолютна свобода са:

1. Опознай самия себе си (микрокосмоса)!
2. Опознай закономерностите на Вселената (макрокосмоса)!
3. Разбери, че закономерността е нещо добро (постигане на хармония)!
4. Подчини се доброволно и напълно на признатата за добра закономерност!

Който извърви докрай и четирите стъпки, от само себе си ще пожъне quinta essentia, която тук се нарича Свобода. Който доброволно се подчини на закона, става едно с него, сам става закон и вече няма нищо над него, което да му попречи. Кроули казва: „Всеки човек трябва да е като звезда и да следва орбитата си.“ Звездата е свободна, докато следва орбитата си Несвободата започва с излизането извън орбита.

Така и всяко човешко същество си има своя орбита, която трябва да следва в Космоса. Човек трябва да познава тази орбита, иначе ще започне да усеща триенето от излизането извън нея. Ние не даваме предпочитание нито на активността, нито на пасивността - само двете заедно създават ритъм. Човек първо трябва да замълчи и да се послуша, за да разбере каква е неговата орбита. После обаче активно трябва да се придържа към нея. Но тази активност идва от доверието, а не от доминирането на егото, което казва „Искам и правя.“ Най-голямата си свобода човек е постигнал, когато е способен да каже: „Господи, да бъде твоята воля, а не моята“.

5

Болест и лечение

Без Спасителя няма спасение. Възстановяването на биологичната норма никога не е изцеление в по-висш смисъл. Изцелението е освещаване.

Херберт Фриче

БОЛЕСТТА Е НАЙ-ЧЕСТО СРЕЩАНИЯТ НАЧИН за задействане на съдбата. Болестта и здравето ще стават все по-важни проблемни области, както за отделния човек, така и за обществото. А решенията ще бъдат все по-трудни. От една страна, сме свидетели на главоломно развитие на медицината в

техническо отношение, от друга страна, болните все повече се увеличават, а боледуването става все по-скъпо.

Ако се вгледаме в силния интерес към проблема болест и в разнообразните дискусии по него, ще се изненадаме колко опростенчески и колко едностранчиво се третира темата. Колко ли голям трябва да стане натискът на събитията, за да започнем да разбираме, че досегашните медицински теории се намират на ниво, което чисто и просто не отговаря на нивото на болестта? Твърде лесно се пропуска фактът, че дори задълбочаването на теориите не може да оправи основните грешки в тях.

Нашата модерна научна медицина стига в развитието си до Хипократ (400 г. пр. Хр.). Хипократ произхожда от прочутия род на Асклепите, които в Древна Гърция в продължение на цели векове са били основатели на болници - асклепиони, в които жреците са лекували болните с ритуали и заклинания. Самият Хипократ винаги е подчертавал, че произхожда от Асклепите, но въпреки това скъсва с тяхната традиция, с медицината на жреците, и започва да разглежда болестите отделно, сами за себе си, независимо от всякакви религии. Изследвайки тяхното развитие, той е измислял и съответното лечение. С това той поставя основите на метода, който и до днес е задължителен за научната медицина.

Тази медицина почти не се е променила от времето на Хипократ и не е отбелязала никакво решително развитие напред, ако съдим по съотношението между прогреса в отделни нейни области и регреса в други. Преди отстъпничеството на Хипократ лекуването е било работа на жреческото съсловие и на религията. Болестта е била израз на Божия гняв и „градящият мост" (лат. pontifex = строител на мостове) жрец я е лекувал, като е призовавал болния към разкаяние и отново го е сдобрявал с божеството. От гледна точка на жреческата медицина болестта винаги е свързана с вина, а излекуването - с покаяние и обновление.

Отвърщането на Хипократ от тази традиция, е едновременно отвърщане от „боледуването" и обръщане към самите „болести". Медицината и до днес се занимава с диагностициране и терапия на „болести" и подминава фактическия проблем на „боледуването". Не човек има болест, а по-скоро *той* е болен. Но точно с този болен човек медицината не се занимава, а се концентрира само върху неговите болести, върху симптомите. Така че успехите на медицината се ограничават с болестите, но не се и докосват до боледуването на човечеството. Така, поради обособеното наблюдение на болестите, с някои групи симптоми се справяме удивително добре (при епидемии, инфекциозни болести), но за сметка на това, напълно изпускаме от поглед обстоятелството, че „боледуването като такова" по никакъв начин не се е променило. Ханс Блюхер, който като никой друг е прозрял философията на тези взаимовръзки, пише в своя „Трактат по лечебно изкуство":

„Болестите са доброто, с което е натоварено човечеството; масата болни, която се проявява в света, винаги остава една и съща; поне промяната ѝ не зависи от каквато и да било човешка намеса. Когато някой лекар лекува болен, той не премахва от света определено количество болест, така както и материята

не се унищожава чрез изгаряне. Лекарят взема от *този* човек индивидуалния му дял болест и, без сам да знае, го прехвърля върху друг човек."

Понеже темата ни е съдбата на човека, трябва да се спрем и на боледуването, на това „добро, с което е натоварено човечеството". В случая симптомите не ни интересуват особено. Нашето наблюдение изисква да свържем медицината с философията и религията, макар че научната медицина боязливо избягва подобна връзка. Разбира се, така ние ще стигнем до други заключения за лекуването на болестите.

И все пак, за да избегнем недоразумения, още отначало трябва да подчертаем, че не става въпрос да нападаме нещо или някого или да осъждаме делото му. Няма спор, че в много случаи нашата медицина дава необходимата помощ, която всеки приема с благодарност в съответната ситуация. Полето на нашето наблюдение не е помощта, а боледуването и неговото изцеление. Медицинската терапия има своите основания за съществуване и е благословена в случаите, когато е необходима бързата ѝ намеса и все пак, тя няма нищо общо с изцелението.

Защото изцелението е винаги осветяване и се докосва до измерение, непознато за научната медицина. Изясняването на понятията и взаимовръзките не бива да бъде схващано като критика, а като опит да се покаже, къде действат прекалено несъзнателно. Несъзнателното винаги е необходимият предшественик на осъзнатостта.

Всяко нещо си има основание за съществуване в определено време. И времето е това, което после премахва основанието. Грешката е липса на знание. Затова всяка грешка чака своето преображение, също както всяко олово един ден трябва да се превърне в злато. Така, както зимата сънува лятото, а нощта подготвя деня, така и всяка грешка носи скрита в себе си истината. Наша задача е да освободим този кълн светлина.

[Боледуването и смъртта като знаци на Съдбата](#)

Видяхме, че боледуването обикновено замества пасивните уроци, чиято цел е да сблъска човека с действителност, която той се съпротивлява да приеме. Болестите винаги са носители на информация. Няма безсмислени болести. Те ни показват къде сме излезли от орбитата си; те са краят на погрешните пътища, по които сме поели; те ни принуждават да задаваме въпроси.

Лекуване означава да освободим информацията от болестта. Това предполага въпроса за смисъла. И тук се проявява опасността от днешната медицина, която се опитва да обясни функционално болестта, изхождайки от самата нея, и с мнимите си отговори да попречи на пациента да постави въпроса „Защо?". Всеки болен чувства дълбоко в себе си, че боледуването трябва да има нещо общо с него, чувства някаква вина. За него болестта му е нещо повече от погрешно функциониране на тялото. Но тези наченки биват задушавани още в зародиш от лекаря с уверението, че всичко това не е нищо

друго освен... Така болестта все повече губи ролята си на носител на информация, на партньор по трудния път към еволюцията. На нея се лепва клеймото на враг, който трябва да бъде победен с всички средства.

Прави впечатление, че в медицината се говори изключително само за борба с болестите. Защо тогава да се учудваме, че тъкмо медиците не могат да разберат боледуването? Никой не може да разбере и да опознае врага, докато се „бори“ с него. Докато медицината не сложи край на тази борба; нейната съдба ще продължава да бъде некомпетентността по проблемите на боледуването, защото ще ѝ липсва разбиране. Първата и най-важна стъпка за болния е да влезе в хармония с болестта, да се научи да ѝ казва „да“. Но как да се удаде това на пациента, щом неговият лекар възприема себе си като борец с болестта му? Съпротивата винаги поражда съпротива, борбата - борба.

Също както при водещите война правителства, които огласяват пред народа си само победите, а загубите премълчават, така и от медицинските кръгове ние чуваме само за победи над болестите. След толкова обявени победи от противника вече не би трябвало да е останало и следа... Но, слаба Богу, противникът е толкова велик, че не може да се впечатли от инжекциите, таблетките и скапелите на медиците. Казвам „слава Богу“, защото, ако изчезнат болестите, ще изчезне и възможността за човешката еволюция. Човек може да бъде изцелен, само защото е болен. Без болестта няма спасение.

Вторият голям и самозван враг на медицината е смъртта, която също се опитваме да победим. Това занимание очевидно пречи да се опознае по-отблизо живота. Защото досега не сме излезли извън наблюдението на някои въздействия на живота. Самият живот като самостоятелно качество е сравнително непознат на професионалните медицински кръгове. Това не бива да ни учудва толкова, ако се замислим, че от началото си досега медицината учи по трупове и с това е по-скоро наука за мъртвите, отколкото за живите. При нея се разпорежда същият първичен закон, както и в протичането на съдбата на всеки отделен човек: принудата да се занимава особено интензивно с онова, на което се съпротивлява.

Ако се вгледаме по-внимателно, има нещо подозрително в подобна съпротива срещу болестта и смъртта от страна на една професионална група, чиято цел - както тя самата е обявила - е да помага на другите. Да се противопоставяш, е равносилно на това да не се примиряваш, да не се сдобряваш, което отново ни навежда на мисълта за несъзнателни страхове. Помощта за другите се оказва пренесена във външния свят битка със собствените проблеми, с непреодолени страхове от болестта и смъртта. Който наистина е проумял болестта, не може да говори за „борба с болестта“. Който се е примирил с умирането, не говори за „състезание със смъртта“, когато е успял да запази физическите функции на едно тяло в интензивното отделение.

В някакъв вестник веднъж бе написано за отчаяни лекари. Причината за отчаянието им беше младеж, който след катастрофа използвал кратките проблясъци на съзнанието си, за да откаже категорично - по религиозни причини - преливането на кръв от друг човек. Учудено се питахме, защо лекарите са били толкова отчаяни? Да се надяваме, че е защото самите те не са

притежавали силата на вярата, която е имал пациентът им.

Ако възжеланията за власт на медицината продължават да се развиват в същата степен както досега, скоро ще трябва конституционно да осигурим правото си на боледуване и смърт. Помощта винаги има особен привкус, когато е дадена на всяка цена, дори и против волята на засегнатия.

Разбира се, тези разсъждения не бива да бъдат едностранчиви и да стигат дотам, че да изкарват едва ли не медиците виновни, че пациентите им не се отнасят разумно към боледуването и смъртта. Законът за резонанса постановява, че всеки получава, каквото заслужава. В нашия случай това означава, че болните получават медицината, която заслужават. Това важи и за отделните случаи. Всеки болен получава терапията, за когото е узрял. И обратното. Поради което всички терапевти са толкова дълбоко убедени в ефикасността на методите си!

Когато едно общество се е отучило да борави със съдбата и не желае да поеме отговорността за боледуването, то самото, с очакванията си възпитава такава медицина, каквато днес познаваме. Затова не можем да променим медицината, а само пациентите. За тях именно става дума тук. Боледуването значи, че човек е отпаднал от някакъв ред, значи, че не живее вече по закона. Болестта се сигнализира чрез симптоми. Симптомите имат сигнална функция и - ако ги разбираме правилно - могат да ни покажат пътя към боледуването и изцелението. Самите симптоми не са болести. Затова да накараме да изчезнат симптомите е най-маловажното нещо на света.

В техниката има много предупредителни системи. Например, червената лампичка във фризера, която светва, когато температурата се покачи над обичайното. Никой разумен човек не би отишъл да развърти крушката, когато светне лампичката и после, като изгасне светлината, гордо да заяви, че е поправил фризера. При „поправянето“ на човека обаче тази гротеска се повтаря непрекъснато. Едва светнал някой симптом, лекарят го кара да изчезне и отбелязва трика като поредния успех на терапията си.

Така се получава парадоксът, че в медицината статистиката на успеха почива най-вече върху факта, че тя не може да лекува. Защото всеки подтиснат симптом принуждава човека да сигнализира на друго ниво нелекуваната си болест. Подтискането на новия симптом отбелязва терапевтичен ефект №2 и така нататък. Този ефект е познат под понятието изместване на симптома, но въпросният процес все по-рядко се забелязва поради силната специализация, заради която при следващата болест пациентът отива при друг специалист.

Човек може да се разболее само от някакъв първичен принцип, а не от бактерии, вируси, токсини и други подобни. Да излекуваш, означава да направиш човека по-съвършен, да го осветиш, да го приближиш към спасението. Изцелението е свързано с процес на осъзнаване, който помирява болния с първичния принцип (божеството), който го е разболял. От само себе си е ясно, че така разбираното лечение не е въпрос на все по-съвършени в техническо отношение помощни средства, на по-фини методи на диагностика, на повече химия.

Лекуването е винаги жречески акт, който се извършва отвъд

материалността. Затова лекуването може да се изучи само в много ограничена степен. Истинският лечител трябва от природата да е легитимиран за жрец, трябва да е инициран, посветен. Парацелз и Ханеман, например, са били такива, посветени от природата лечители. Имало е и продължава да има още много, макар и те да не се ползват със същата известност. Но знаещите винаги са били малко и винаги носят печата на жречеството. А най-малко са онези, които действително променят света.

В книгата на лекаря Владимир Линденберг „Пътешествие навътре в себе си“ героят му Бутурлин казва: „... но светът най-малко може да съществува без мъдреците, без светците, без богомолците. Те нито се виждат, нито се чуват, но са по-истински от всички останали, защото единствено те остават постоянни.“

На някой лечител подобни изисквания могат да му се сторят доста чужди и нереални, като се вземе предвид големия брой болни. И действително, едва ли е възможно в грамадните си медицински предприятия да назначим само истински лечители. А и нормалният в днешно време платен частен кабинет не е най-подходящото място за грижа за спасението на душата на пациента. Настоящата книга няма за цел да изследва подробно дали това състояние на нещата е предпоставка или последица от нашата медицина, но искаме да покажем, че съществуват съвсем практични начини лечението да се прилага според първичния му принцип. Поне, ако има желание да се спазват указанията на великите посветени в лекарското изкуство и да се следват техните учения.

Хомеопатия

Едно от най-фундаменталните изследвания в областта на лечебното изкуство е хомеопатията, така, както тя е развита и описана от Самуел Ханеман (1755-1843). Откакто съществува, тя чак до днес противниците на хомеопатията я оборват също толкова страстно, колкото страстно я защитават привържениците ѝ. По-нататък малко по-подробно ще се запознаем с хомеопатията. Не само защото сме изправени пред непосредствена опасност да ѝ се издаде присъда, но и защото е необходимо спешно да се внесе яснота за същността ѝ в немедицинските среди. И най-вече защото хомеопатията е нещо много повече от чисто терапевтичен метод.

Ако се вгледаме по-отблизо, ще разберем, че хомеопатията, всъщност, е истинският целебен принцип на нашата Вселена. Това ѝ значение легитимира и конкретното ѝ терапевтично приложение. По-нататък ще изясним чрез пример по какъв начин езотеричният светоглед е в състояние да изведе прости и ясни взаимозависимости, които за материално мислещия човек изглеждат логически невъзможни.

Основните нападки се отправят преди всичко към начина на производство на хомеопатичните лекарства. Подобен медикамент бил толкова „силно разреден“, че почти не съдържал полезни вещества. Медиите с очевиден неграмотност демонстрират пред обществеността примера, при който капка от някаква субстанция се капва в Боденското езеро или в Северно море, разбърква се символично и после се твърди, че съдържанието на взетото от отсрещния бряг шишенце с вода отговаря на хомеопатичното разреждане В 30. Още по-научно става привеждането на доказателства, когато от аптеката се купуват пет различни хомеопатични лекарства. После те се анализират с модерни уреди,

Като се стига чак до атомната им структура, само и само да се докаже, че и петте шишенца с лекарства не съдържали нищо друго, освен алкохол е някакви примеси.

Измамата е разкрита и законодателят шумно се заканва „в интерес на обществото" най-после да вземе някакви регламентиращи мерки.

За да не ставаме и за в бъдеще жертви на такива аргументи, които напълно се разминават с хомеопатията, първо да видим как се правят хомеопатичните лекарства. Изходна база за дадено лекарство може да бъде почти всичко, което съществува като вещество на този свят, но изборът се стеснява най-вече до вещества от три природни области - минерали, растения и животни.

Да изберем за пример беладоната. От плода на това растение се прави тинктура, която представлява изходно вещество и затова се нарича също първична тинктура (Символ = "). От първичната тинктура се взема една част и към нея се прибавят десет части разтворител, например спирт. Двете съставки се разтръскват заедно. Поточно, това разтръскване се състои от определен брой тръскания и се нарича потенциране. Резултатът от описания процес се казва Бел. 01 и е първата децимална степен на растението беладона. От Бел. 01 също се взема една част и се разрежда с десет части разтворител. Получава се Бел. 02. Процесът на степенуване се повтаря по-нататък. Това може да се изрази чрез следната схема:

1 част Бел. " + 10 части спирт = Бел. D1
(отношение 1:10)
1 част Бел. D1 + 10 части спирт = Бел. D2
(отношение 1:100)
1 част Бел. D2 + 10 части спирт = Бел. D3
(отношение 1:1000)
1 част Бел. D3 + 10 части спирт = Бел. D4
(отношение 1:10 000)
1 част Бел. D4 + 10 части спирт = Бел. D5
(отношение 1:100 000)
1 част Бел. D5 + 10 части спирт = Бел. D6
(отношение 1: 1 милион)
1 част Бел. D6 + 10 части спирт = Бел. D7
(отношение 1:10 милиона)
↓
1 част Бел. D29 -Н 10 части спирт = Бел. D30
(отношение 1:1 квинтилион)

Нашата таблица стига до D0, макар че степенуването на дадено лекарство съвсем не е задължително да спре дотук. Всяко лекарство може да се получи в различна степен - можем да получим Беладона D3, но също и Бел. D12, D30; както и D200, D500, D1000, D10 000. Според горната схема Беладона D200 отговаря на отношение от една част Бел. към толкова части спирт, колкото изразява числото 1 с 200 нули.

Известно е обаче, че при D23 вече не се съдържа нито една молекула от първичната субстанция (в нашия случай Бел.). Всичко, което се случва по-нагоре от D23, е само ритуално разтърсване на спирта. В химическо отношение Беладона D30 по абсолютно нищо не се различава от Беладона D200 - и двете са чист спирт и, така да се каже, изобщо не заслужават надписа „Беладона". Въпреки това хомеопатията работи с тези „високи степени". Ханеман е използвал най-вече трийстата степен и е провеждал с нея всички лечения.

Противниците на хомеопатията ще се зарадват, защото това доказва, че тя, всъщност, работи с „нищо". Истинският хомеопат обаче използва D30, за да е сигурен че няма нищо общо с материята.

За изчерпателност тук трябва да споменем, че има и така наречените С-

степени (центимални степени), при които се разтръсква смес в отношение 1:100 (вместо 1:10 при D-степените). При C-степените, които, всъщност, са по-първичните и които би трябвало да се предпочитат заради това, естествено материалното ниво се напуска още по-бързо - от C-12 нагоре вече няма и атом от първичната субстанция. Едно по-късно развитие на разработките на Ханеман са така наречените LM степени (Квинта-центимални степени), които отговарят на високите степени, но които са по-удобни за използване в терапията. Свързаните с това професионални проблеми обаче в случая не ни интересуват.

Но ако обстоятелството, че в медикаментите не се съдържа „нищо“ от това, което обещава надписът им, ни създава известен проблем, то дозировката още повече увеличава объркването. Ако на някой пациент му изпишат например D6, той вероятно трябва да взема от него по една доза на всеки два часа. Една доза винаги се равнява на седем капки или седем глобули. Хомеопатичните медикаменти съществуват не само в течна форма, но и като топчета от млечна захар, така наречените глобули. В този случай млечната захар замества разтворителя спирт.

От медикамент на трийста степен (D30) пациентът може да взема само веднъж на ден по една доза, D200 се взема еднократно и шест седмици след това не бива да се вземат други лекарства. Свикналият с таблетки днешен човек изпитва много странно чувство, когато поема по седем капки от дадено лекарство или когато чуе, че трябва да се яви на преглед точно след шест седмици - и то при D200, „което, всъщност, е толкова разрежено, че отдавна не съдържа нищо“.

Объркването още повече нараства, когато се случи хомеопатът да изпише, примерно, на съпругата на някой пациент същото лекарство, което е изписал на самия него против ангина. Само че на съпругата му лекарството е изписано против разширени вени. А когато тя се разболеє от ангина, ѝ предписват съвсем друго лекарство. Веднага се набива на очи също, че върху опаковките на медикаментите липсват каквито и да било указания какво лекуват.

Информацията като лечебно средство

При толкова много нелогичности, никак не е чудно, че за подигравчиите е детска игра да представят хомеопатията като суеверие. От другата страна на медала обаче са успехите, които са толкова недвусмислени, че дори модни понятия като ефект плацебо, спонтанни оздравявания, автосугестия звучат като извинения. Да се подозира лекар, който в продължение на трийсет години работи в практиката си почти само с хомеопатични средства, че използва не нещо друго, а преди всичко въображението на пациентите си, е само признак на наивна глупост. Ако наистина беше така, то школската медицина трябваше да се срамува, че се стреми да отбележи толкова много успехи с ефекта плацебо. Отговорът на въпроса, защо и животните чрез въображението си подкрепят с такава готовност успехите на хомеопатите, още чака научното си обяснение.

На това място биха могли да се приведат цяла поредица чисто експериментални доказателства за ефективността на хомеопатичните лекарства - кристализационният тест на Пфайфер, капилярната динамолиза на Колиско, лекарственият тест на Фол и т.н. Само че тук не става въпрос да доказваме нещо на онези, които нито искат, нито могат да разберат. Аз по-скоро приемам като даденост няколкостотин пъти по-високата ефикасност на хомеопатията спрямо всички други методи на школската медицина. Защото тази ефикасност е факт, в който всеки може да се убеди, ако иска. По-интересни от всички функционални доказателства са разсъжденията, как и защо именно хомеопатията може да лекува и защо тя противоречи по всички точки на обичайните представи на медицината.

Всички противоречия бързо се разрешават, ако разделим едно от друго две понятия - информация и носител на информация. Да погледнем, например, магнетофонната касета. Тя се състои от пластмасова кутия и от лента с покритие. С тази касета може да се запише, например, концерт или лекция. Лекцията или музиката са информацията, касетата е само информационният носител. Две касети, едната с лекция, другата с музика, по нищо нямаше да се различават една от друга, ако не носеха различни надписи.

Същото е и с книгите. Самата книга е направена от хартия, туткал и печатарско мастило. Съдържанието ѝ обаче може да е изследване върху историята на Европа. Ако дадем тази книга на екип от учени с поръчката да я анализира до атомната ѝ структура, ще получим списък, в който са изброени тежестта ѝ, точните ѝ размери, резултатите от спектралния анализ, точният химически състав и така нататък. Само едно няма да се появи в резултатите от анализа - историята на Европа. Съдържанието на книгата, нейната същинска информация, се е изгубило при анализа.

От гледна точка на противниците на хомеопатията цялото книгоиздаване трябва да е чиста измама, защото всички книги се състоят от, общо взето, един и същи материал и носят само различни надписи. В лабораторията не е възможно с технически средства да се констатира, че различните заглавия отговарят на различни съдържания.

Информацията е винаги нещо нематериално и за преноса ѝ е нужен материален носител. Този материален носител може да се състои от най-различни субстанции - магнетофонна лента, грамофонна плоча, хартия, дърво, камък, метал, въздух и много други, но той винаги изпълнява една и съща задача. Едни и същи информационни носители могат да предават най-различни информации, една и съща информация може да бъде поверена на най-различни носители. Обикновено по-важна е информацията, а не материалния носител. Ако искам да се запозная с Гьотевия „Фауст“, от второстепенно значение е дали текстът ще бъде отпечатан на хартия, излян от метал или записан на лента. Важна е самата информация.

Ако намеря екземпляр от „Фауст“, този екземпляр ще е достатъчен за преноса на информация. Десет понататъшни екземпляра от същата книга няма да ми дадат повече информация.

Да отнесем тези прости примери към нашия проблем. Вече казахме, че когато има болест, болен е винаги човекът, а не материята. Материята като такава не може да се разболява, защото всяка материя е „болна“ от себе си. В тялото само се отпечатват стъпките на болестта. Както вече подчертахме, ако искаме да лекуваме, винаги трябва да подхождаме с разширяване на съзнанието. Разширяването на съзнанието обаче е приток на информация. Ако дадено лекарство има претенцията да бъде „лечебно средство“ (т.е. посредник на изцелението), то това лечебно средство трябва да пренася липсващата на човека информация.

Щом човекът като микрокосмос е съответствие на макрокосмоса, значи онова, което липсва в микрокосмоса човек, може да се открие в макрокосмоса. всички принципи в макрокосмоса са индивидуализирани като минерали, растения и животни. Същността на дадено лечебно растение е именно неговата индивидуалност, душата му като представител на някакъв първичен принцип, изразен във физическия му организъм. Ако на болния му липсва даден първичен принцип (на немски обичайният лекарски въпрос е не „Какво Ви е?“, а „Какво ви липсва?“), той би могъл да бъде потърсен в макрокосмоса и липсващата информация да бъде дадена на болния. За това обаче е нужно информацията, която носят дадено растение, минерал, животно и т.н. да бъде отделена от физическата ѝ форма на проявление, да бъде освободена от материалните ѝ окови. После освободената информация трябва да се свърже с подходящ информационен носител, за да може да се предаде по-нататък.

Точно това се случва при степенуването в хомеопатията. В описания процес стъпка по стъпка (!) се отделя най-същественото от растението, индивидуалността от физическата му форма, като същевременно

освобождаващата се информация се свързва с нов, неутрален носител - спирт, млечна захар. Колкото по-дълго се прави това, колкото повече нараства степенуването, толкова повече растението се разтоварва от материалната си обвързаност и толкова повече неговата информация може да се разгърне в нематериалните пространства.

Затова със степенуването ефективността нараства толкова мощно, че от D200 се дават само две капки или топченца и неизлечими дотогава болести изчезват завинаги. Ако по невнимание вместо две дражета се изпие цял фунт, няма да се случи нито нещо повече, нито по-малко. Защото, както казахме вече в примера с книгата, десет екземпляра от една и съща книга не могат да дадат повече информация от един том. Сто еднакви визитни картички не казват нещо повече за адреса от една-единствена. И понеже истинският хомеопат се интересува само от информацията, той обикновено работи със степени над D30, защото по-ниските степени трябва да минат по заобиколни физически пътища заради материалните им частици –поради което те се изписват и на по-чести дози.

Който е разбрал степенуването като постепенен „процес на одухотворяване“ на материята, той ще разбере и разликата между разреждането и степенуването на дадено вещество. Затова сравнението с едната капка в Боденското езеро няма нищо общо с хомеопатията - при нея не става въпрос за разреждане на веществото. Главното е неговото степенуване. Хомеопатията в смисъла, който влага в нея Ханеман, не е терапия „със съвсем малки количества лекарство“, а терапия без материални лекарства.

Изрично подчертаваме казаното по-горе, защото група „критично“ настроени хомеопати шумно се изказва против високите степени и чрез материални теории иска да напасне ниските степени към мисловната система на школната медицина. Само че приспособяването на езотеричните дисциплини от техни некомпетентни последователи е винаги предателство и само свидетелства за професионалните неврози на онези, които го извършват. Още Парацелз е казал: „Онова, което дъвчат зъбите, не е лекарство; никой не може да види лекарството. То не е в тялото, а в силата.“

Принципът на подобие

След направения по-горе опит да опишем производството и въздействието на хомеопатичните средства, стигаме до същностния проблем: как да установим каква информация липсва на болния и как да разберем в какво точно се проявява тази информация в макрокосмическата сфера? Отговор намираме в Класическата формулировка на Ханеман „*Similia similibus curantur*“, или „Подобното се лекува чрез подобно.“

Това указание за подобност е ядрото на хомеопатията и неговата валидност далеч надхвърля границите на лечебното изкуство. Конкретното му изпълнение протича по следния начин. Почти всяка среща се в природата субстанция е отровна. Отровността на различните субстанции се различава само по дозата, необходима, за да се предизвика отравяне. Така например за отравяне с готварска сол е необходимо значително по-голямо количество, отколкото с живак. Но всяка субстанция от определено количество нагоре предизвиква отравяне в човешкия организъм.

Хомеопатията си служи с изпробването на лекарства върху здрави хора; човекът взема от дадена субстанция (минерал, растение и др.) дотогава, докато здравият му организъм заболее. Всички появили се междуременно симптоми се наблюдават и се протоколират до най-малката подробност. Така се получава картината на отравяне и съответно лекарствената картина на всяка субстанция. Наистина, подобна, създадена чрез отравяне картина на болестта показва само индивидуалната, субективна реакция на тялото към определена субстанция. Но чрез повторното изпробване на същата субстанция върху различни индивиди

може да се създаде характерна картина на въздействието на ' дадено средство.

При лекарствения тест здравият човек взема лекарство и се разболява от него. Когато лекарят открие болен, чиято сума от симптоми показва голяма прилика с картината на болестта, предизвикана от определено средство, изпробвано върху здрав човек, значи това средство е „simile“, т.е. вярното лекарствено средство, което е в състояние да излекува болния. Само че болният получава лековитото вещество не в материална (отровна) форма, а преработено чрез степенуване.

Да повторим още веднъж. Дадено лекарствено средство, например беладона, поради отровното си въздействие предизвиква у здрав човек болест с характерни симптоми. Ако при болен, който не е взимал беладона, се появява съвкупност от симптоми, които са подобни на картината на отравяне от беладона, значи беладона в степенуваната си форма е подходящото лекарство за този пациент. Защото „Simila similibus curantur“ - подобното се лекува чрез подобно.

Тук отново се проявява цялото значение на закона за полярността. Онова, което е отрова за здравия, за болния е лекарство. Не е случайно съвпадение, че в гръцкия език думата *pharmakon* означава както отрова, така и лекарство.

Пионерите на хомеопатията са изпробвали върху себе си няколко хиляди различни лекарства, за да установят по описания начин симптомите на отравянето. Лекарят сам се е разболявал и е ставал състрадающ. Думата хомеопатия идва от *homoion* - подобен и *pathein* - страдам. Така, както отровата чрез степенуването се превръща в лекарствено средство, така и лекарят, който доброволно се отдава на болестта, се превръща в истински изцелител, защото в страданието той става подобен на болния. Още на това място веднага се сещаме за Христос - бог, който доброволно става човек, за да спаси хората чрез страданието, което изпитват те, т.е. по хомеопатичен път.

Въпреки че невероятно много вещества са изпробвани, за да се установят лечебните им свойства, остават още много, които трябва да минат през същия тест, макар това все повече да затруднява намирането на правилното „подобно“ лекарство при всеки отделен случай. Но хомеопатията ще си е свършила работата докрай, едва когато целият макрокосмос е изследван за всичките му отровни и едновременно лечебни въздействия.

Работният метод на хомеопатията би станал по-ясен, ако си припомним онова, което казахме във връзка с астрологията за разболяването от някой първичен принцип. Човекът като микрокосмос съдържа в себе си сумата от всички първични принципи под формата на нематериални единства. Макрокосмосът също съдържа тези първични принципи, но в тяхната паднала, грешна форма, оковани в тъмнината на материалния им начин на проявление. Падението от царството на идеите до царството на материята прави принципите отровни, защото отровното е противоположният полюс на здравето, доброто, свято, ето защо, по-горе казахме, че материалните субстанции никога не могат да лекуват - защото те самите още не са освободени.

Ако здрав човек приеме първичен принцип в неговата материална форма на проявление, той се отравя и се разболява. С болния се случва същото. В болния един от „неговите“ първични принципи изпада до материалната си форма, „изглупява“ (Фриче) и се материализира в тялото като вещество. Този овеществен първичен принцип отравя човека и той се разболява. У него въпросният първичен принцип липсва на неведеществено ниво. За сметка на това той преживява отровното му въздействие на телесно, материално ниво.

Трудната задача на хомеопата се състои в това, да открие от кой първичен принцип се е разболял болният и да му даде този липсващ първичен принцип като лекарство. Лекарството произлиза наистина от макрокосмоса, но чрез степенуването то бива освободено и се завръща към нематериалната си форма. Болният получава онова, което му липсва. Тази информация има грижата от телесната област да бъде отлъчен овещественият и станал отровен първичен принцип. Отлъчването може да се измери експериментално. Например, на пациента се дава доза *sulfur D200* (сяра); внезапно тялото му

отделя шестстотин пъти повече сяра, отколкото е нормално (до 5,76 грама дневно).

С принципа за подобие Ханеман е формулирал валидността на един първичен принцип. Лечението може да се осъществи, само когато има подобие - поради което ефективността на всяка терапевтична система може да се прецени по това, дали е съобразена с хомеопатичния принцип или не. Традиционната медицина мисли алопатично, т.е. тя се опитва да лекува чрез противоположното - *per contraria*. Принципът на противоположностите противоречи на световния закон. Съпротивата винаги ражда съпротива. С него може да се преследва ефект, но не и изцеление. Всички велики лекари са го знаели. Още двеста години преди Ханеман Великият Парацелз е казал: „Една болест по никакъв начин не може да бъде излекувана *per contraria*, т. е. чрез противоположното средство, а само с помощта на подобно" (*sed quodlibet suo simile*).

В "Парагранум" Парацелз пише: „Ако знаеш, че дадена болест има арсеникова характеристика, това подсказва какво да бъде лечението. Защото арсеникът лекува арсеник, антраксът антракс - както отровата лекува отрова. Затова и човек лекува човека - защото анатомията им е една и съща. Еднаквата анатомия лекува взаимно." Парацелз е познавал принципа на подобие, но не е знаел за производството на лекарства чрез степенуване. Вместо това той е преработвал лекарствата си алхимически. При алхимическото приготвяне на лекарството протича същата трансформация от отрова в лекарство, но по друг начин, различен от степенуването.

В заключение пак ще припомним скицираната в предната глава астротерапия, чиято хомеопатична структура сега може да бъде разбрана още по-добре. Ако някой страда от Сатурновия принцип, като лекарство ще му бъдат предписани също Сатурнови принципи. Затова склонният към депресии се нуждае от черна стая, а не от пъстри цветове и така нататък.

Общ е възгледът, че всяко болестно състояние е микрокосмическо повторение на онова, което наричаме грехопадение и затова всяко лечение също трябва да бъде един малък процес на спасение.

6

Сътворение и грехопадение

“Избягването на страданието , където и както да се проявява то, е знак за пълна непосветеност”.

Херберт Фриче

Всичко тук разбери!
От едно стори десет,
две скочи, да се смесят,
пак е същото при три!
Тъй ще имаш пари!
Четири пропусни!
Пет и шест превърни
мигом в седем и осем,
за да свърши играта!
Но къде ли се носим?
Девет става едно,

десет нищо е! Но
една вещица тъй си пресмята!
ГЪОТЕ

ДНЕСНИЯТ ЧОВЕК едва ли разбира нещо от сметките на Гьотевата вещица. Често се смята, че това е само игра на думи, без кой знае колко смисъл. Но когато се отнася за Гьоте, подобно предположение е твърде смело.

Вече говорихме за полярността на времето, за количествения и качествения му аспект. Така, както при времето днес вземаме под внимание само количествената му страна, така и при числата също познаваме само количеството. За нас числото 3 винаги се свързва с определена количествена представа - три ябълки, три литра, три градуса и т.н. Но числата притежават и противоположния аспект - качество.

Ако се научим да разбираме качеството на числата, те ще ни се разкрият като основни модели и първични символи на сътворението. Питагор, който в Египет е бил посветен в езотеричните дисциплини, ни учи, че числото е последният градусен камък, коренът на света. Той е дал на математиката валидни и до днес постановки, а числата и математическите зависимости е разглеждал най-вече качествено - като фигуративен израз на една по-висша действителност.

Точно това е критерият, по който се различава гениалният мислител от своите последователи. След като Исак Нютон открива закона за гравитацията, той се заема с превода на Библията. Между другото, писал е и книги за пророчествата на Данаил и „Откровение на Йоан Богослов“. Използвал е закона за гравитацията само като сравнение и по този начин е следвал вертикалното мислене. Привържениците и последователите му са използвали закона за гравитацията единствено, за да задоволят любопитството си, с което доказват своето неразбиране.

Числата, както и езиците, не са нещо измислено или създадено от човека, а нещо, което човек е заварил. Числата са извечни качества, действителности от по-висш порядък. Ако ги разбираме правилно, числата могат да ни разкрият законите и тайните на сътворението. Те отразяват процеса на сътворението.

Затова, доколкото е необходимо и полезно за по-нататъшните ни разсъждения, ще се запознаем с някои от качествените характеристики на числата, но без претенцията, че дори приблизително изчерпваме огромната митология на числата.

Когато работи с числа, езотериката използва най-вече две операции за смятане - теософичната редукция и теософичното събиране. Теософичната редукция се състои в това, че съставеното от няколко цифри число се свежда до една-единствена цифра, като цифрите, от които е съставено числото, се събират дотогава, докато се получи само една цифра. Това е общоизвестният метод за получаване на сбора от цифрите на многозначно число. Например:

$$10 = 1 + 0 = 1$$

$$11 = 1 + 1 = 2$$

$$12 = 1 + 2 = 3$$

$$13 = 1 + 3 = 4$$

$$2311 = 2 + 3 + 1 + 1 = 7$$

$$666 = 6 + 6 + 6 = 18 = 9$$

От тази операция следва, че всички числа без изключение са само различни изражения на първите девет. Има само девет числа. Когато ги изчерпим, отбелязваме, че първият цикъл (0) е завършен: 10. Оттук отново започва развитието от 1 до 9, само че на друго ниво. Цифрите от 1 до 9 образуват основния модел на всяко едно развитие на процеса на сътворението.

Теософичното събиране се състои в това, че всички цифри на дадено число се събират аритметически, като се започне от единица и се стигне до самото число. Например:

$$\text{Теософичната стойност на числото 3 е: } 1+2+3=6$$

$$\text{Теософичната стойност на числото 4 е: } 1 + 2 + 3 + 4 = 10$$

$$\text{Теософичната стойност на числото 7 е: } 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 = 28,$$

$$28 \text{ се редуцира на } 2 + 8 = 10 = 1 + 0 = 1$$

$$\text{От това следва, че } 4 = 10 = 1$$

$$7 = 10 = 1$$

$$\text{Значи } 4 = 7$$

Ако систематически използваме тези две операции, ще открием, че постройката на числата има вътрешна структура.

Ще открием, че числата 1, 4, 7 и 10 са равни на 1. Защото

$$1 = 1$$

$$4 = 1 + 2 + 3 + 4 = 10 = 1$$

$$7 = 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 = 28 = 10 = 1$$

$$10 = 1$$

От това виждаме, че строежът на числата може да се раздоби по на три стъпки, защото числото 4 представя единството „1”, само че на по-високо ниво. Така че можем да запишем:

$$1 \ 2 \ 3$$

$$4 \ 5 \ 6$$

$$7 \ 8 \ 9$$

$$10 \ 11 \ 12$$

$$13 \ 14 \ 15$$

и така нататък.

Виждаме, че всички числа от първата вертикална редица (1, 4, 7, 10, 13, 16, 19 и т.н.) са само различни варианти на едно и също единство. Да проверим:

$$1 = 1$$

$$4 = 1 + 2 + 3 + 4 = 10 = 1$$

$$7 = 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 = 28 = 10 = 1$$

$$10 = 1 + 0 = 1$$

$$13 = 1 + 3 = 4 = 1$$

$$16 = 1 + 6 = 7 = 1$$

$$19 = 1 + 9 = 10 = 1 \text{ и така нататък.}$$

Следователно, при един краен анализ всички числа могат да се редуцират

до поредицата от четирите първи числа в следния ред:

1 2 3

Всяко сътворение и развитие се състои от три стъпки. Четвъртата стъпка въвежда повторението на първото триединство на ново ниво. В езотеричните кръгове това знание е много старо и е препредавано под различни формулировки, като например в учението за четирите елемента, в /Tetraktys - тетрагон, четириъгълник/ на Питагор, тетраграматона на кабалистите "Jod He Vau He" и други. На тези четири първи числа се приписват следните праидеи:

Единицата (1) представлява първичното единство, от което произлиза импулсът. Така че тя е активност, творчески принцип (мъжки).

Двойката (2) е онзи женствен, приемащ, пасивен принцип, който може да приеме творческия импулс на 1 (опозиция, антагонизъм).

Тройката (3), резултат от отношението на единството (1) с опозицията (2), е неутрална.

Четворката (4) сама по себе си не е нищо ново; тя е биполярна, защото, от една страна, е пасивният резултат на първата творческа триада - 4 = четно число = женски (-), а, от друга страна, е същевременно активното ново начало на друго ниво - 4 = 1, 1 обаче е позитивно (+).

В наше време преоткриваме този първичен закон в диалектиката: теза - антитеза - синтез. Но и класическото учение за елементите изразява същото взаимоотношение. Огънят е активният, творчески принцип, последван от пасивната, приемаща,меняща формата си вода като противоположен полюс или антагонизъм. Въздушният елемент създава равновесие между тези две противоречия и е неутрален посредник. Огън, вода и въздух са трите първични принципа, последвани от четвъртия - земя. Земята не е чист принцип, а смесица от първите три. Като резултат тя едновременно е и ново начало на друго ниво. Така че класическите елементи са първични принципи, които не бива да се бъркат с конкретните форми на проявление огън, вода, въздух и земя, макар че те също са представители на съответните първични принципи.

За да разпознаем този четиричленен първичен принцип в разнообразните системи и символи, по-надолу е приведена таблица, която по вертикала дава различните символни аналогии на четирите първи първични принципа. Схемата може да ни помогне да разберем, че в края на краищата всички системи, култури и религии винаги представят едни и същи универсални взаимозависимости и се различават само по символите и езика си.

Число	1	2	3	4
Принцип	активно	пасивно	равновесие	резултат
Полярност	+	—	+	—
Елементи	огън	вода	въздух	земя
Индия	Теджас	Апас	Ваю	Притхиви
Магия	саламандър искам	Ундина осмелявам се	Силфида знам	гном мълча
Зодия	лъв	скорпион	водолей	телец
Същества Апокалипсиса	от лъв	орел	ангел	телец

Евангелисти	Марко	Йоан	Матей	Лука
Сфинкс	котешки лапи	орлови криле	човешка глава	тяло на бик
Кабала	Йюд	Хе	Вав	Хе
Кабалистични светове	Азилут	Бина	Йецира	Асия
Таро	скиптър	бокал	мечове	Пентакел монети
Карти за игра	спатия	купа	пика	каро
Посоки	изток	запад	юг	север

Ще се опитаме по структурата на числата да докажем, че сътворението винаги се осъществява в три стъпки и следователно никога не може да възникне нищо принципно

ново, а само повторения на първите три стъпки. Същата зависимост може да бъде изразена и геометрически. Геометричният еквивалент на числото 3 е триъгълният. Всички по-нататъшни геометрични съответствия на следващите числото 3 цифри са съставени от триъгълници, което отново показва, че триединството е израз на основното сътворение и че от числото 4 нагоре се появяват само повторения:

3 = триъгълник	
4 = четириъгълник	от 2 триъгълника
5 = пентаграма	от 3 триъгълника
6 = хексаграма	от 2 триъгълника
7 = звезда със седем лъча	от 4 триъгълника
8 = звезда с осем лъча	от 4 триъгълника
9 = звезда с девет лъча	от 5 триъгълника
10 = звезда с десет лъча	от 6 триъгълника

Единството

Ако развитието на числовите редици се използва по аналогия като ключ към процеса на сътворението, тогава не е чудно, че от незапомнени времена цифрата 1 се идентифицира с бога на сътворението, с „единствения Бог“. Понятието бог е определение за онова единство, което не е достъпно на човека, но по необходимост може да бъде изведено от опита на полярността. Ако човек разбира себе си като полярно същество с ограничено съзнание, въз основа на закона за полярността следва, че на полярността отговаря единството. Когато има двуединство, то няма как да не е произлязло от единство. Без единство няма полярност. Без създател няма творение, без баща няма дете. Така както по съществуването на дете, със сигурност може да се съди за съществуването на баща, така и от съществуването на полярния свят със същата сигурност може да се съди за съществуването на неполярен, единствен създател. Това първоначално, недостъпно за нас единство, наричаме Бог.

От дефиницията следва, че всяка представа, която си създаваме за Бога,

по условие е погрешна. Защото всяка човешка представа е полярна и никога не може адекватно да изрази нещо неполярно. Спомнете си първата Божя заповед: Не си прави кумир и никакво изображение на това, що е на небето горе, и що е на земята долу, и що е във водите под земята." Числото 1 никога не може да се осъществи само по себе си, то може да бъде възприето само чрез неговото продължение. Затова и Бог става понятен едва чрез творението си.

Числото 1 не може да се умножава, нито да се променя, защото $1 \times 1 = 1$ и $1:1 = 1$. Единицата крие в себе си всички възможности, в нея латентно се съдържат всички останали числа. По същия начин и единицата винаги остава да се съдържа във всички следващи числа, когато те приемат някакви форми на проявление.

Това се отнася и за божественото. В него се съдържа всичко, но то винаги остава и в творението. Не може да има нищо извън Него. Той не може с нищо да бъде нито умножен, нито намален, Той е неделим. Единицата се съдържа във всяко друго число, но самата тя не съдържа друго число. Бог обхваща Вселената, но Вселената не го обхваща. Говорим ли за единствения Бог, то той трябва да обхваща всичко, което наистина съществува. Нищо не може да съществува извън Него, иначе той не би бил Единственият. Пространствено и времево Той трябва да е безкраен, защото крайност и ограничение, начало и край са понятия на полярността. Всички форми обаче са подчинени на условията на времето и пространството, те имат край и са ограничени. Бог обаче е безкраен, жив, чист дух.

В състоянието на това единство няма разбиране, защото разбирането е свързано със субект и обект. То има нужда от полярност. Изразено с езика на хората, може да се каже, че в момента, в който божественото пожелае да осъзнае себе си, започва процесът на сътворението. Единицата не може да възприеме себе си като единица, докато няма нищо друго, което не е 1. Активното 1 трябва да извади от себе си противоположен полюс, който да му служи за огледало.

[Трите стъпки на Сътворението](#)

Така се ражда 2 - женственото, пасивното, рефлектиращото число. Раздвоението се е случило, създадена е основата за полярен, противоречив свят. От 2 принудително се получава 3, онази 3-та точка, която поема напрежението между двата противоположни полюса, неутрализира го. Тройката е резултат на оплодителната способност на полярността и обединява произлизащото от 1 двуединство в ново, по-висше единство - в триединство.

Елифас Леви го изразява с думите: „Ако Бог беше само Един, той никога нямаше да бъде творец или баща, ако беше Двама, щеше до безкрай да има антагонизъм или разделение, а това щеше да означава разделение или смърт и за всички останали неща. Затова той е Троица, за да може от себе си и по свой образ да сътвори безкрайното множество от същества и числа."

Следователно, както вече видяхме при анализа на структурата на числата,

3 представя съвършеното творение, което обаче още не е навлязло в материалната област. Всички религии по свой начин са се опитали да изразят мистерията на триединството - Бог Отец, Бог Син и Светият Дух; Брама, Вишну и Шива; Изида, Озирис и Хор.

И в народните мъдрости тройката е перфектното и завършено число. Три пъти се чука на дърво, три пъти можеш да дадеш съвет, „Всички добри неща са три“ (немска поговорка - бел. пр.), в приказките трябва да се решат три гатанки и така нататък. Тройката обхваща пространството по дължина, ширина и височина. Времето се дели на минало, настояще и бъдеще. Има три основни цвята - синьо, червено и жълто. Три агрегатни състояния на материята - течно, твърдо и газообразно. В музиката откриваме тризвучието, в алхимията трите основни съставки - сол, сяра и живак.

Примерите могат да продължат до безкрай. Тук е достатъчно само да изясним, че на всички нива сътворението се гради от три стъпки. Всяка по-нататъшна диференциация е винаги само повторение на триединството на ново ниво. Божествеността, влязла в триединството, е по-близка до опита на човека, отколкото неоткрилия се още бог на 1. Бог е станал творец, който е създал наистина творението от себе си, но творението продължава да бъде и в него. Той го обхваща и то никога не може да му противостои. Иначе Бог не би бил вече един-единствен.

На нас, хората, подобна представа ни се струва парадоксална. От това, че Бог ражда творението от самия себе си, за нас следва, че творението е разделено от твореца и е различно от него. Това предположение обаче е грешно, защото никога не може да има нищо извън всеобхватния Бог.

Ако проследим докрай тази мисъл, излиза, че в действителност Вселената изобщо не съществува. Вселената е крайна, променлива, полярна. Единственият Бог обаче е безкраен, неограничен, единствен. Затова извън него не може да съществува нищо и самият той не може да бъде Вселената.

Мъдреците разрешават този проблем, като казват, че цялото творение е само сън на Бога, духовно творение, защото всичко е дух. Така, както човек ражда идея и тази идея не е извън него, но същевременно не е и идентична с човека, нито пък е част от него. Така и Вселената е духовното творение на един сънуващ бог. „Всемирът със своя безкраен дух създава безброй вселени, които просъществуват цели вечности. Но за всемирът създаването и развитието, упадъкът и смъртта на милиони вселени е колкото едно премигване с окото.“

Нека се върнем отново към аналогията с поредицата числа. С числото 4 стигаме до вещественото, материалното ниво. Четири е числото на материята. Символът му е квадрат или зар. Ако разтворим повърхността на зара, получаваме кръст. И човекът е призван на кръста на материята, разпнат от полярността на времето и пространството. Само в средата на кръста време и пространство съвпадат в една точка и възниква освобождаването от полярността. Във всички времена кръстът е бил символ на материалното битие и на освобождението от материята.

След като разбрахме качествено значение на първите четири числа, временно може да си спестим останалите. Има девет числа, т.е. три пъти по три.

Това показва, че творението се проявява на 3 нива, откъдето идват и „3-те свята“ на кабалистите. Разглеждането им обаче би ни отвело твърде далеч. Ще споменем само, че тези „3 свята“ присъстват и в най-малкия, и в най-големия свят. Според сентенцията „каквото горе, такова и долу“, триединството на Бога може по аналогия да се отнесе към всички форми на проявление - от цялата Вселена до самия човек. В езотериката се говори за ментално, астрално и материално ниво, на които в човека отговарят менталното, астралното и физическото тяло. Или с други думи - дух, душа и тяло.

Библейската история на Сътворението

Различаването на различните „светове“ е важно за разбирането на библейската история на Сътворението. В първата глава на „Първа книга Моисеева - Битие“ се описва създаването на света. Как Бог в седем дни - да си спомним седемте първични принципа, за които говорихме в главата за астрологията - е създал небето и земята, светлината и тъмнината, растенията, животните и човека. Глава 1, стих 26-27: „След това рече Бог: да сътворим човека по Наш образ, (и) по Наше подобие; и да господарува над морските риби, и над небесните птици, (и над зверовете) и над добитъка, и над цялата земя, и над всички гадини, които пълзят по земята. И сътвори Бог човека по Свой образ, по Божий образ го сътвори; мъж и жена ги сътвори.“

Седемдневната история на Сътворението от първата глава на „Битие“ определено не се отнася до материалния свят, а описва създаването на праидеите. Господ създава човека като мъж и жена, но това е образът на човека, който на това ниво е все още андрогин. Защото едва във втора глава на „Битие“ се говори за създаването на Адам като живо същество, надарено с душа. Глава 2, стих 7: „И създаде Господ Бог човека от земна пръст и вдъхна в лицето му дихание за живот; и стана човекът жива душа.“ По-нататък в стих 19 се казва: „Господ Бог направи да произлязат от земята всички полски животни и всички небесни птици, и (ги) заведе при човека, за да види, как ще ги нарече той, та, както човекът нарече всяка жива душа, тъй да бъде името ѝ.“ И накрая в стихове 21-23 се говори за сътворението на жената: „И даде Господ Бог на човека дълбок сън; и когато заспа той, взе едно от ребрата му и запълни онова място с плът. И създаде Господ Бог от реброто, взето от човека, жена, и я заведе при човека. И рече човекът: ето, това е кост от костите ми и плът от плътта ми; тя ще се нарича жена, защото е взета от мъжа (си)“ (На еврейски *isch* означава мъж, *ischsa* жена.) Стих 25: „И бяха двамата голи, Адам и жена му, и не се срамуваха.“

Подробно приведените цитати имат за цел да изяснят няколко важни точки, които често водят до недоразумения. В „Битие“ последователно се изброяват различни сътворения. Седемдневното сътворение в първа глава се отнася до света на идеите. Още тук е създаден „човекът“. Но се казва, че той е

създаден по образ и подобие Божие. Това е „Адам Кадмон“ на кабалистите, праидеята човек, която няма много общо с конкретните хора, такива, каквито ние ги познаваме и олицетворяваме. Защото създаденият в първа глава Човек е идеален образ. Той още не е стигнал до грехопадението и значи, още не е станал материален. Толкова често цитираната прилика на човека с Бога, не се отнася до конкретни хора от нашия веществен свят. Тя в най-добрия случай представя целта, към която човечеството би трябвало да се стреми в развитието си - хората да бъдат съвършени, както е съвършен техният отец (Проповедта на планината).

Още в първата глава Бог създава човека като мъж и жена. Много по-нататък обаче следва описанието, как Господ създава Адам от пръст и след това жената от ребро. Човекът от първото ниво, от нивото на идеите, е мъж и жена в едно; той е андрогин, защото още не е встъпил в полярността.

Освен създаването на човека, в първата глава се описва също сътворяването на растенията и животните. Във втората глава научаваме обаче, че създаването на човека, растенията и животните се предприема отново - този път чрез оформянето на образите от пръст. Целият процес на сътворението, който в първата глава е завършил на седмия ден, в деня за почивка, във втората глава се повтаря отново, само че на друго ниво, в друг свят. Ако първото Сътворение протича на духовното ниво на праидеите, то второто Сътворение (във втора глава) се отнася до нивото на получаване на форма. Едва във втората глава се създават формите, човекът става, както буквално е казано, жива душа, когато Бог „вдъхна в лицето му дихание за живот“. Обърнете внимание на значението на гръцката дума Psyche = душа, дъх.

Въпреки че на това ниво - кабалистите го наричат Yetzirah - се създават форми, то все още няма нищо общо с нашето материално ниво. То е по-скоро сътворяването на астралната, душевна матрица, която по-късно ще стане основа за материалното оформяне. На това ниво човекът все още е андрогенен, носи в себе си и двата пола, което много ясно бива изразено с това, че по-късният противоположен полюс “жена” се изважда вътре от човека, а не се взема отвън.

Указанието, че те не познават голотата си, ни показва, че на това ниво човекът все още притежава пълно душевно единство, че още не може да осъзнае полярността. Затова се казва, че той е бил в рай и е можел да говори с Бог и с животните, което е само косвено описание на обстоятелството, че е живеел с всеобщо съзнание, че съзнанието му още не е било индивидуално и не се е отличавало от Космическото съзнание. Да бъдеш в единство означава, да бъдеш едно с всичко. Едва полярността разделя Аза от не-Аза. Райт е символ на единството, в което първоначално се е намирал човекът. Той още не е бил разделен от Бога, от своя произход. Не е имало разделение на половете. Не е имало разбиране за индивидуалност.

[Изгонването от Рай](#)

Вече споменахме, че знанието е свързано с полярността. Затова на човека

от Рая му е забранено да яде от дървото на познанието - иначе ще стане смъртен. Човекът в Рая е притежавал космическо съзнание, но не и познание. Змията изпълзва от дървото и убеждава човека да тръгне по пътя на познанието. Когато изяжда забранения плод на знанието, човекът става зрящ за доброто и злото. Защото от единството той пропада в полярността на съзнанието. Той се отграничава от единството и с това извършва грях. Грехът е отделяне от праединството, от което следва, че всеки човек е грешен, защото полярност и грях са едно и също. Тази взаимовръзка църквата нарича първороден грях. Грехът е цената на познанието. Тази неделима връзка между познание и грях твърде често се пропуска. Прогонването на човека от Рая или от единството като състояние на съзнанието е падението на човека в полярността и едновременно с това падението му в материята. Само материалният човек е смъртен, само материалният свят е грешен. Това имаме предвид, когато при обяснението за приготвянето на хомеопатичните средства казахме, че цялата природа е отровна. Целият материален свят е грешен, изпаднал е от единството и се стреми обратно към него. Грубата веществена материя е израз на най-голямото отдалечаване от произхода, от прасветлината. Материята символизира тъмнината. Кабалистите дефинират злото като „недостиг на светлина". На материята винаги са й били приписвани атрибутите на злото, тъмното, сатанинското. Сатаната като противоположен полюс на светлината с право е наречен „господар на този свят". Падението на светлината в материалната тъмнина е регресия, инволюция, чието движение надолу стига най-ниската си точка и оттам се превръща в движение нагоре, в еволюция. Така, както махалото в определена точка закономерно поема в противоположната посока, така и движението надолу на инволюцията се преобразява в движението нагоре на еволюцията. Във всички същества живее копнеж, който непрекъснато ги подтиква да търсят истинската си родина. Човекът нарича този копнеж търсене на щастие. Щастието обаче е еднозначно с преодоляването на полярността и преоткриването на единството.

На материално-телесно ниво търсенето на единството се нарича сексуалност. Физически полярността се проявява като пол, преодолява се в половия акт и в оргазма изживява чувството за щастие от единството. В краткия миг на това телесно единство човек е "подобен на Бога" и може да извърши нещо, на което способен като полярен човек - да създаде живот. Но блаженството," което сливането на телата поражда, не е трайно. Затова той се опитва да спечели това щастие, като го повтаря отново и отново, физическият свят е подчинен на времето - затова и всяко материално и физическо щастие е преходно.

Ако транспонираме опита от сексуалността на душевно и духовно ниво, става ясно, че човешкият копнеж по непрестанно щастие може да бъде доволен само със завръщането към единството, от което някога сме дошли. Окончателното сливане на собственото, малко, ограничено съзнание с голямото, всеобхватно, космическо съзнание е описано като цел от всички религиозни и езотерични системи, само че с различни образи и определения: химическата сватба на алхимиците, *conjunctio oppositum*, *Unio mistica*,

мистичната сватба, просветлението и така нататък.

Всички тези образи и определения имат предвид едно и също – завръщането към божественото единство. Тази стъпка обаче е неразривно свързана със задачата на егото. Защото докато човек засилва доминантността на егото си, той продължава да циментира полярността. Докато има „Аз“, има и нещо, което не е „Аз“. Всяко „Аз искам“ увеличава височината на стената, която отделя човека от единството. Затова и всички религии учат човека да обича ближния си - защото само любовта е в състояние да преодолее егоцентризма.

Може да се появи въпросът, защо Сътворението изобщо се е състояло, щом като фактическата му цел е първоначалното единство. Опитът да се отговори на този въпрос винаги е малко произволен, понеже стига до области, толкова отдалечени от човешкото съзнание, че човешката мисъл в повечето случаи не е адекватна на проблема. Но аналогичното мислене поне дава възможност чрез образи и сравнения да се стигне до приблизителен отговор. Ако творението се завърне обратно към произхода си, то се връща по-богато, по-осъзнато, отколкото е било, когато се е отделило от единството. Именно чрез високата степен на индивидуализация изминатият път на обучение е станал извор на познания, които в крайна сметка обогатяват единството. Митът за Луцифер, Носителят на светлината, разказва, че тъкмо него Бог е обичал особено много, защото той е нарушил закономерността на единството, паднал е и е съгрешил. Един ден той ще се върне, и то доброволно, просветлен от знанието, и Бог ще се радва като бащата при завръщането на Блудния син, за когото заколил едно теле и вдигнал празник.

Централното значение на Човека в историята на Сътворението се дължи именно на падението му заради знанието. Не става въпрос да сатанизираме земния материален свят, да го заклеймяваме като грешен и да подтикваме хората да започнат колкото е възможно по-бързо да избягват Всичко земно, за да търсят щастието на „псевдодуховно“ равнище. За съжаление това е най-честото последствие в кръгове, които смятат бягството от действителността за езотерично. Никакъв проблем не можем да решим, ако го заобикаляме по широка дъга. Разрешаваме го, само когато директно се заемем с него. Бягството от действителността няма нищо общо с преодоляването или освобождаването от този свят.

Исус учи, че пътят на спасението се състои именно в пълното потопяване в човешкото битие. Библията е изразила това спускане надолу в безброй образи. „И светлината в мрака свети..." - Йоан, глава 1. (В един от немските преводи на Библията, който е ползвал авторът, се казва „Светлината дойде в тъмнината" - бел. пр.) Затова празнуваме Бъдни вечер и Коледа - раждането на светлината, в деня на най-голямата Външна тъмнина, около зимното слънцестоене. Исус се родил в обор, в бедност, общувал е с митари и проститутки, страдал е от несправедливост, мъчения и смърт, слязъл е до ада. Едва когато човек се спусне дълбоко в тъмнината той узрява за пътя си към възхода. Този закон проваля онези, които използват езотеричното учение като алиби, защото не искат или не могат да се справят със земния си живот. Докато човек притежава материално

тяло, той е свързан с полярността. Всяко нарушаване или пренебрегване на полярността неизбежно го води до падение.

Короната на едно дърво може да се разраства и развива, само ако дървото пуска корени. Ако то занемари разрастването на корените заради короната, първият полъх на вятъра ще го събори. Образуването на короната винаги трябва да следва в съответствие с образуването на корените – обръщането нагоре трябва да се подсигури в противоположния полюс. Не можеш да избягаш от тъмнината, като отказваш да я виждаш. Трябва да я превърнеш в светлина, ако не искаш тя да те преследва като сянка.

Ако изобщо е необходимо да се търси разлика между християнството и източните религии, то тя със сигурност е в жизнеутвърждаващите постановки на ранното християнство, които обаче с течение на времето са изопачени от църквата до тяхната противоположност. Тук се крият силата и тайната на християнството – да разбира света и човека като грешни, и въпреки това да ги утвърждава в тяхната грешност.

Тази дълбока взаимосвързаност между познание и грях, между падение и спасение е позната и от митовете за Свещения Граал. Там се говори, че бокалът, в който е покапала Христовата кръв, е издялан от камъка, отронил се от короната на Луцифер при падението му. Грехопадението е изпадане от единството в полярността. Човек сам по себе си е грешен, само защото съществува като полярно същество. Това се има предвид с понятието за първородния грях. Човек не може да бъде отделен от вината, но може да бъде освободен от нея, спасен.

Болест и грехопадение

Болестта е само микрокосмическото изражение на грехопадението. Човек е болен, болно е цялото материално творение. Няма здрав човек. Здравият човек е измислица на медицината. „Идеалният здрав човек на хигиената, свободен от първородния грях, е само измислен изкуствен продукт на медицината, изнамерен единствено с цел на демонстрация" (Ханс Блюхер). Това обстоятелство е препъни камъкът на всички медицински теории, чиято висша цел е профилактиката на болестта.

Хората още мислят, че болестта е нещастие, което може да бъде избегнато. Ние не разбираме, че болестта е най-ценното благо на човечеството, че тя, всъщност, съставлява неговото човешко битие, защото само болният може да бъде излекуван. Болестта прави човека способен на изцеление - но той трябва да я прекоси, да мине през нея, а не да я заобикаля. Както болестта е микрокосмическо грехопадение, така и изцелението винаги е микрокосмически процес на спасение. Болният е виновен - в конкретния и в метафизическия смисъл - и трябва да бъде конфрнтиран с вината си; трябва да превърне вината в избавление.

Във връзка с хомеопатията казахме, че първичните принципи могат да „изглупяват" и да изпаднат до вещественото, като по този начин отравят

организма. Чрез хомеопатичния, както и чрез алхимичния начин за правене на лекарства, природата се освобождава от своята вещественост и е в състояние да помогне на болния да смени полюса и да превърне болестта в оздравяване. Излекуването на дадена болест трябва винаги да е свързано с нарастването на зрелостта и на развитието. Родителите знаят, че всяка преодоляна болест прави детето по-зряло, но все пак, за да предотвратят боледуването му, могат да му направят ваксина...

Ц. А. Майер и Херберт Фриче свързват мотива на увитата около дървото в Рая змия с жезъла на Ескулап. Змията от Рая слага началото на падението на човека; тя е виновна за болестите му и затова пак тя е тази, която отново трябва да бъде въздигната чрез лечебното изкуство - с жезъла на Ескулап. Така, както отровата се превръща в лекарство, както от конфронтацията с вината се ражда освобождението, така и донеслата болест змия, може да се превърне в носеща изцеление змия. Ако на райското дърво тя пълзи надолу, на жезъла на Ескулап тя е обърната към противоположния полюс и пълзи нагоре. Човек трябва да надрасне страданието, а не да го заобикаля. Затова тук отново ще повторим цитата от Херберт Фриче, с който сложихме началото на настоящата глава: „Избягването на страданието, където и както да се проявява то, е знак за пълна непосветеност."

Христос се е превърнал в Спасител, защото не е бягал от страданието. Той е показал силата си, като не е слязъл от кръста, когато са го подканяли да го направи: „Слез от кръста, ако си син Божи", а е поел върху себе си страданието - греха на света. Христос се превръща в лекар на света; Бог, подобен (но не равен!) на човека, той самият е станал лекарство за света. Оттогава болното тяло и пролятата кръв Христова са се давали и се дават на хората като изцелително средство във високи хомеопатични степени, свързани с материалните носители хляб и вино.

От болестта към спасението

Изминахме дълъг път, за да покажем, че болестта се корени дълбоко в метафизичните праоснования на човешкото битие. На този фон всички днешни усилия на школната медицина, природолечението и профилактиката са ужасяващо безпомощни. Болестта не може да се предотврати нито с ваксина, нито с положително мислене, нито със самовнушение или със здравословно хранене. Навсякъде се водят спорове за по-добрите средства за предпазване от болести, но никой не се замисля за основателността на позициите, от които изхожда. Така например, случва се радетелите на позитивното мислене или пък апостолите на природосъобразния живот, да поставят дейността си под знамето на езотериката.

Но пътят към спасението съвсем не е толкова прост. Той не може да се измени нито със суровоядство, нито с ранно лягане, нито пък с формулите на сугестията или с пълнозърнестия хляб. Всички тези фанатици на доброто здраве се опитват чрез функционални мерки да се противопоставят на процес,

чиято посока на развитие е определена още от Рая. Защото не съществува избор между болестта и здравето, а пътят води през болестта към здравето.

В някои кръгове дават за пример животните, понеже те водели здравословен и естествен живот. Но това заобикаля задачите, които има да решава Човекът. Вероятно чрез здравословен и естествен начин на живот можем да се превърнем в здрави животни. Само че, пътят на Човека е съвсем различен. Чрез страданието той трябва да стигне до познанието, чрез болестта до спасението.

За да избегнем недоразумения, веднага ще кажем, че не пропагандираме „нездравословен“ начин на живот. Не става въпрос за конкретни неща, а за нагласите, с които те се възприемат и използват. Тялото е храм на духа и част от езотеричното развитие е то да се пречисти и да се поддържа чисто. Но това няма нищо общо с предпазването от болести. Нека правим разлика между законосъобразен и здравословен! Определението „здравословен“ има своите основания, само ако е съотнесено с „вреден“. За някой болен определена диета за известно време може да е необходима и затова „здравословна“. Оттук не следва обаче, че и човек, който не е болен, трябва да спазва специална диета, за да „остане в добро здравословно състояние“. Но независимо от казаното дотук, съществуват възможности човек и във физическата област да приспособи начина си на живот към закономерностите.

Към тази област спада, например, вегетарианското хранене. За нас, общо взето, е безразлично, дали то е здравословно или вредно, но пък е много интересно да поразсъждаваме върху законността на яденето на месо. Трябва да се замислим например, че всички месоядни живи същества се хранят най-вече с месото на други живи същества, които не ядат месо. Опитът показва, че с нарастването на осъзнатостта, нараства и нежеланието да се приема месна храна. Добро упражнение би било, ако при всяко ядене се замисляме, дали сме в състояние сами да си приготвим ястието - от самото начало, и след това да го погълнем, без да загубим апетит! Апетитът на много хора би се изпарил пред някой вкусен шницел, ако преди това те сами е трябвало да заколят и разфасоват телето. Затова пък саденето на плодове, зеленчуци и жито едва ли би повлияло на нечий апетит.

Друга мярка за определяне чистотата на храната, е нейната трайност. Колкото по-чист е даден продукт, толкова по-дълго се запазва. Сравнете, например, трайността на пшеницата с тази на карангията, мидите и др. С времето подобни размишления водят до ниво на съзнанието, което от само себе си, без никаква вътрешна принуда, се придържа към закономерностите. Но винаги трябва да се пазим от крайности. Който смята, че с хапка месо ще унищожи спасението на душата си, вероятно изобщо не притежава онова, което се опасява, че ще загуби.

При всички тези въпроси са важни не външните неща сами по себе си, а нивото на съзнание, чийто израз са. Който може да убие муха, недвусмислено показва, че още не е проумял какво, всъщност, означава „животът“. И заслужава повече съчувствие, отколкото убитата муха. Законосъобразният живот идва от познанието, напъните на фанатиците на тема здравословен живот

- от страха. Но страхът е липса на знание.

По-рано казахме, че изцелението е работа на религията и че то никога не може да се осъществи в рамките на функционалната медицина. Когато говорим за религия, имаме предвид „religio” в първоначалния смисъл; разбираме „religio” като обратна връзка на човека с неговия произход. Нямам предвид обаче никаква определена религия като вероизповедание.

Ако често цитирах Библията, то е защото мисловният ѝ свят е най-близък до културата и възпитанието ни. В края на краищата всички религии ни учат на едно и също - на истината. Който смята, че религиите на този свят се различават, той вижда само разликата в опаковката. Човек трябва да си направи труда да разопакова съдържанието и да го погледне. Тогава ще установи, че то винаги е едно и също! Това се отнася за религиите, не за църквите. Църквите са човешко творение и, както всичко човешко, са несъвършени и податливи на грешки.

В езотериката има място за всички вероизповедания и религиозни направления, защото езотериката посочва истината и закона, който се крие зад различните образи и сравнения. В църквите е обратното - там няма място за езотерика, защото те се придържат към конкретното. По-голямото винаги намира място за по-малкото. По-малкото обаче не може да побере по-голямото. Но църквите също имат своите основания за съществуване, защото приближават езотеричната част от човечеството към първичните истини, поднасяйки ги в разбираеми опаковки.

Езотериката е за онези, които са готови сами да асимилират познанието. Жрец не се става в резултат от професионална кариера - жреците са станали жреци след посвещението си в мистериите на човешкото битие. Тогава те се превръщат в pontifex в строители на мостове, които могат да подготвят пътя на хората назад към първопричината. Изцелението е помирение с Бога. Исус е изцелявал с думите: „Човече, опрощават ти се греховете”.

7

Прераждането - ритъм на всичко живо

„Само онзи, който чрез любовта е станал знаещ, ще бъде освободен от Кръста на причината и следствието, към който го е приковало незнанието.

Само любовта слага край на танца на преражданията.”

ХАНС ЩЕРН ЕДЕР, НАПЕВЪТ НА ВЕЧНОСТТА

ОЩЕ В НАЧАЛОТО НА ТАЗИ КНИГА говорихме за закономерностите на полярността. Спомняме си, че един полюс винаги предизвиква появата на свой противоположен полюс и че чрез постоянната смяна между двата полюса възниква ритъмът, основния образец на всичко живо. Още преди много хиляди години мъдреците са формулирали това по следния начин в „Кибалион”:

„Нищо не е в покой, всичко се движи, всичко е трептене. Всичко тече навън и навътре, всичко има своето време, всички неща се издигат и падат, движението на махалото се проявява във всичко; мярката на отклонението вдясно е равна на мярката на отклонението вляво; ритъмът компенсира.“

И модерната физика едва ли би възразила на твърдението: „Всичко е трептене.“ Различните феномени на Вселената се различават един от друг само по размера на трептенията, но всички се подчиняват на един и същи закон за трептенето. Като обект на наблюденията ни използвахме ритъма на дишането и откритите закономерности можем по аналогия да отнесем към един малко по-голям ритъм - този на съня и будното състояние. Така, както след вдишването със сигурност следва издишване, така със същата сигурност и будното състояние се следва от съня. Сънят, от своя страна, след известно време предизвиква своя противоположен полюс - събуждането, по същия начин, както издишването предизвиква ново вдишване.

Народната мъдрост казва, че сънят е по-малкият брат на смъртта. Тази формулировка свидетелства за способност да се мисли във вертикални аналогични вериги. Животът и смъртта са също ритъм, както вдишването и издишването, събуждането и заспиването. Само че по-големите мащаби на този ритъм пречат на човека да го обозре. Опитът и тук потвърждава закона, че полюсът предизвиква появата на противоположен полюс - животът предизвиква смъртта. Единствено сигурното при раждането на едно живо същество е фактът, че един ден то ще умре.

Смъртта следва живота със същата сигурност, както издишването следва Вдишването.

Но по същия закон смъртта със сигурност отново предизвиква живот. Така виждаме, че смяната между живот, смърт, живот дава същата ритмична картина, както смяната между събуждане, сън, събуждане и т.н. Животът и смъртта са полярности, които с непрестанната си смяна ритмично се включват в съществуването на всички форми на битието. Всички форми на проявление се подчиняват на този закон за трептенето - приливите и отливите на морето, годишните времена, електричеството, периодите на война и мир, частите на деня. Навсякъде наблюдението показва една и съща ритмична игра на полярна смяна. Защо пък точно полярността живот-смърт да прави изключение? Защо една зависимост, която е доказуема абсолютно навсякъде, да прекъсва точно пред феномена живот?

Ритмичната промяна на душата през живота и смъртта още от древни времена е наричана пътешествие на душата или реинкарнация (повторно превръщане в плът), т. е. прераждане. Платон е знаел за него, също както и Гьоте. Нарочно казвам „знаел“, а не „вярвал“, защото прераждането не е въпрос на вяра, а въпрос на способност за философско осмисляне. Нека всеки вярва в каквото си иска, само не и в прераждането. Но трябва да знае, че всяка хипотеза, която не включва прераждането, носи белег на абсурдност, защото само прераждането е в съзвучие със законите на Вселената.

Затова е доста учудващо, че непрекъснато се чуват гласове, които искат доказателства за реинкарнацията. Действителността доказва себе си чрез

съществуването си и на нея не са й необходими други външни доказателства. Функционалното външно доказателство, в научната аргументация издигнато до положението на главен свидетел, е най-големият враг на знанието, защото принуждава към вяра. Изказването: „Аз го доказах“, по съдържание е равнозначно на: „Трябва да ми вярваш“. Действителността обаче няма нужда от доказателства, защото тя не е предмет на вярата. Действителността въздейства чрез жизнения опит на отделния човек и с това предизвиква знание.

Който знае, не е необходимо да вярва и не зависи от доказателства. Твърдение от сорта: „Със смъртта всичко свършва“, се нуждае от доказателство, защото то не е част от действителността и затова не може да бъде жизнен опит. Сред действителността не може да се открие област, с която да се демонстрира, че природата познава процеси, които изведнъж приключват в нищото.

Смъртта - друга форма на битието

Дефинирахме душата като съзнание и разбрахме, че съзнанието за самия себе си прави възможна непрекъснатостта, континуитета. Въпреки постоянната промяна на материалното тяло през многото десетилетия живот, то винаги възприема себе си като „същото“ Аз. Непрекъснатостта на идентичността не се разпростира само върху годините на земния живот, а върху целия ритъм, чиито фази наричаме живот и смърт. Душата е тази, която, сменяйки телесните си обвивки, събира опит на земята, за да преживее после една освободена от материята компенсаторна фаза, която наричаме „смърт“. Смъртта не е „нищо“, а само противоположна по полюс форма на битието. Затова и умирането не е нищо друго, освен прекрочването на прага, който дели царството на живите от царството на мъртвите.

Обикновено наричаме сферата на физически живеещите хора „този свят“, а непознатия свят на мъртвите означаваме като „онзи свят“. По място този и онзи свят не се различават, а по-скоро са сравними с различни нива на възприятието или на съзнанието. Така, както „страната на сънищата“ не показва по-различно географско разположение от нашата реалност, така и „онзи свят“ се отнася най-вече до границата на нашето възприятие. Не си струва да обсъждаме съществуването на „онзи свят“, защото то задължително се извежда от съществуването на този свят. Законът за полярността постановява, че нещото, което определяме като „този свят“, трябва да има своя противоположен полюс. И него ние наричаме „онзи свят“.

Означенията идват от гледната точка на човека с физическо тяло. Но когато човек прекрочи прага на смъртта и се озове в онзи свят, за него внезапно онзи свят се превръща в този, защото „този свят“ е винаги само собственото местонахождение. Сега за него нивото на хората с физически тела, към което той вече не принадлежи, е онзи свят. По този начин умирането става субективно преживяване, чиято обективност се подsigурява единствено от полярността. Само нашето полярно съзнание ни е принудило да изживяваме

като живот и умирање безвременния, продължаващ вечно живот. Както за човек, наблюдаващ слънцето, то залязва зад хоризонта и едновременно с това изгрява за друг човек, който също го наблюдава; макар че слънцето не знае нищо за това, защото в действителност то нито изгрява, нито залязва.

По подобен начин стои въпросът с раждането и смъртта. Това, което от наша гледна точка е смъртта на един човек, от гледна точка на отвъдното е неговото раждане. Умирането на онзи свят се празнува едновременно от нас, земните хора, като раждане на дете. Който поне малко се освободи от субективността на проявленията, ще разбере, че този и онзи свят, раждане и смърт в края на краищата са едно и също. Едва в нашето полярно съзнание единството се разделя на противоположности, едновременността се превръща в последователност. Човешката душа, изгонена заради знанието от лишеното от време и пространство единство, трябва да премине през мрака на материалния свят по протежение на субективната ос на времето, да се научи да се развива и става по-осъзната - винаги с цел да затвори кръговрата чрез завръщането си към първичното единство.

Пътят на човешката душа е път на ученето и е подчинен на неговия закон. Учебният процес, чиято цел е съвършенството, е дълъг път, по който се напредва с безброй малки крачки. Той включва много заблуждения, но и много корекции. Само веригата от прераждания, изглеждаща ни на нас, хората, безкрайна, гарантира крайния успех.

Отделните инкарнации могат да се сравнят с различните класове в училище. Това, което наричаме земен живот, отговаря на определен клас от учебната програма, с неговите задачи, проблеми, трудности, успехи и неуспехи. Периодът на учене е последван от ваканция, по време на която понякога трябва да се наваксат недостатъчните или пропуснати уроци. След ваканцията - нов клас. В зависимост от това, колко от учебния материал от предишния клас се е интегрирал в съзнанието на ученика, той преминава в следващ клас или повтаря същия.

Съдбата работи на същия принцип. Единствената разлика е безкрайното и търпение, което отново и отново предоставя на човека възможности да усвои ненаученото и да компенсира грешките си. Животът означава учене, независимо дали отделният човек приема това или не. Съдбата с неподкупна справедливост се грижи всеки да научи точно онова, което най-малко му се иска да приеме и на което се противопоставя най-силно.

В своята цялост съдбата е разбираема само на фона на прераждането. Ако изолирано се спрем на един живот, наистина можем да се усъмним в смисъла на силата на съдбата - което докарва някои хора до отчаяние. Ясно е, че в този живот не всички имат равен старт - и това със сигурност не е по вина на обществото! И от религиозна, и от атеистична гледна точка е доста трудно да обясниш на някого, защо именно той е зърнал светлината на „този най-добър от всички светове" ням или сакат, парализиран или дебилен. Дори да се позволим на неведомата Божия воля, в тези случаи едва ли ще успеем да убедим човека в някаква смисленост.

Само че без смисъл животът става непоносим за човека. Търсенето на

смисъла на живота е фундаментална потребност. Едва когато човек е готов да освободи живота от изолацията на неповторимостта и да го възприеме като брънка от дълга верига, той ще разбере смисъла и справедливостта на съдбата. Защото съдбата през конкретния живот е резултат от досегашния учебен процес в неговата цялост.

Законът на Кармата

Общовъзприетото название на взаимовръзката между делата от миналото и актуалното протичане на съдбата е „карма“. Кармата е законът за баланса, който има грижата човекът отново и отново да бъде конфрнтиран с един и същи тип проблеми, докато накрая с действията си освободи проблема и се подчини на закономерността. Така всяко действие, дори всяка мисъл, стават безсмъртни и незаличими. Защото всички дела и мисли чакат да бъдат компенсирани с противоположни на тях.

Законът на кармата изисква от човека да поеме пълната отговорност за съдбата си - стъпка, която днешните хора не желаят да направят. Съпротивата на широки кръгове срещу учението за прераждането е разбираема - след като с толкова труд и разходи най-сетне са изфабрикувани теории, които изглеждат безупречни, които освобождават човека от отговорност и проектират вината върху обществото, болестите или злата случайност. Разбираемо е възмущението срещу дръзката претенция тези рафинирани теории на човешката хитрост да бъдат разобличени като самоизмама, да бъдат оставени да се сгромолясат и хората чисто и просто пак да потърсят вината в себе си.

На теория всички тези мисловни модели функционират отлично. Неуспехът в практиката се замазва с позитивистична вяра в прогреса. Но когато човек започне да става честен към самия себе си - а това е най-трудната форма на честност - ще разбере, че едва с приемането на пълната отговорност за всичко, което му се случва и което преживява, може да прозре смисъла. Отговорност и смисъл не могат да се отделят - двете се обуславят взаимно.

Мнозинството от хората в наше време са болни от загуба на смисъл, защото се опитват да се отърват от отговорността. Който търси смисъла, намира първо вината. Ако приеме Вината, ще му се разкрие и смисълът.

Постоянната смяна на физическия живот и смъртта е увеличение в по-голям мащаб на ритъма ден-нощ. Ако всяка сутрин се събуждаме, за да започнем нов ден, то, от една страна, този нов ден стои пред нас напълно девствен и от нашето решение зависи как ще го използваме и подредим, какво ще преживеем през него. От друга страна обаче, той неизбежно се предопределя от онова, което сме вършили и изживели през предишните дни. Ако някой напоследък се е скарал с всички хора от обкръжението си или е направил големи дългове, ако е занемарил грижите за тялото или образованието на душата си, то това ще повлияе новия ден, макар че в него има на разположение всички възможности.

Тази трудно разбираема едновременност на влиянията и въздействията от

миналото и новите, неизползвани възможности на деня, може по аналогия да се пренесе и върху всеки „нов живот“. Новият живот със сигурност е и нов шанс, който съдържа изобилието на всички възможности, и въпреки това е само последствие от досегашната верига от прераждания. Той отразява досегашните проблеми, грешки и прозрения. Също както човек с началото на новия ден не може да заличи досегашните си дела, мисли и действия, така и човек с ново прераждане не може да зачеркне миналото, а трябва да продължи да преде досегашната нишка.

Съзряване чрез прераждане

Често се чува упрекът, че било много глупаво и непрактично да се забравя цялото знание, натрупано през многото прераждания, и непрекъснато да се започва отново. Други се аргументират по обратния начин. Те казват, че сигурно съществува някаква причина, за да не можем да си спомним предишните прераждания, и от това вадят заключението, че е забранено да осъзнаваме знанието за миналото.

Твърдението, че забравяме знанието от предишните инкарнации и започваме винаги отначало, не е вярно. Вярно е тъкмо обратното. Във всяко прераждане човек стъпва на постигнатото досега ниво на развитие, но бърка конкретното знание с постигнатата чрез знания и умения зрялост. За сравнение: в училище сме учили много конкретни неща, които като възрастни вече сме забравили. Но заниманието с тези конкретни неща и самото учене са ни възпитавали - ефект, който продължава да съществува и тогава, когато конкретното се е изгубило. Ефектът от ученето се състои в разширяването на съзнанието, като самият предмет, от който се учим, няма кой знае колко голямо значение. Текстът в читанката служи, за да ни научи да четем. Ако ни е помогнал да постигнем тази цел, по-нататък той престава да има стойност за нас.

Всичко, което сме научили от веригата на нашите прераждания, се отразява в зрелостта и в нивото на съзнание, с които човек се ражда. Отгук се получават и разликите в интелигентността, зрелостта, способностите и така нататък. Психолозите продължават да спорят по въпроса, дали интелигентността е вродена или придобита. Отговорът е: нито едното, нито другото. Душата донася със себе си определено ниво на развитие, което няма нищо общо с наследствеността, нито пък е въпрос на често цитираните влияния на обкръжаващата среда.

Хората не са еднакви. Дори и в наше време, когато стремежът към унификация се налага все по-шумно. Еднаквостта, уравниловката няма нищо общо със справедливостта; йерархичното мислене няма нищо общо с диктатурата. Ако в нашето сравнение различните прераждания отговаряха на различните степени на обучение в училище, то по същия начин и различните хора са в различни класове - никой не би тормозил третокласник с интегрално смятане. Всеки си има задачи и проблеми според нивото, на което се намира в

момента. Няма обективни проблеми, затова и никога не може да има общовалидни решения. За първолака смятането с дробни изглежда непреодолимо трудно, за осмокласника е лесно като детска игра. И двете нагласи субективно са правилни, но с нищо не засягат принципа на смятането с дробни. Същото е и с всички човешки проблеми. Понякога твърде лесно се забравят различните нива на съзнание на хората, например при опит даден проблем да се направи достъпен за всички и да се стигне до задължително за всички решение.

Тук са корените на разните видове мисионерство. Всяка мисия е грешна, защото пренебрегва различните нива на индивидите, защото проектира върху всички собственото си ниво на развитие. Затова езотериката никога не се разпространява чрез мисионери - тя знае за различните нива на развитие на хората. Езотериката винаги се предлага само на хора, които сами откриват афинитета си към нея. Насила да тъпчеш истини в съзнанието на човек, които се съпротивлява на това, би било с нищо неоправдано посегателство.

Диференциацията на човешките индивиди е резултат от натрупания в предишните прераждания жизнен опит. Човекът не забравя нищо съществено. Забравя се само конкретната рамка, която не е от особено значение.

Същото се отнася и за способностите и уменията. Способностите от предишни животи се проявяват като дарби в настоящето прераждане, при условие, че са смислени и полезни за решаването на сегашните задачи. Способности, които, така да се каже, нямат нищо общо със задачите на този живот, се забравят. И това е добре. Иначе те само биха ни отклонявали от предвидения учебен план.

Поради тази причина предупреждаваме да не се използва техниката на реинкарнационната терапия, за да се довеждат до съзнанието способности от предишни прераждания (обикновено от артистичен характер). За съжаление обаче, тази възможност, която от експериментална гледна точка е едно от най-впечатляващите доказателства за прераждането, вече шумно се възхвалява от някои експериментатори като нещо особено смислено и полезно. И даже я наричат терапия - което е много опасно!

Ако с външна намеса вземем предишна своя способност и я вкараме в сегашния си живот, макар че тя не се е проявила от само себе си като дарба, това евентуално може да ни отклони от истинския ни път. Подобно, втрещено в практическата полза мислене, прекалено надценява самостоятелното съществуване на нещата и не забелязва, че те са само помощни средства. Композирането или рисуването нямат никаква стойност сами по себе си, а само във връзка с този, който ги извършва. Композирането може да е извор на много дълбок опит. Но ако човекът е интегрирал този опит в съзнанието си, той вече не се нуждае от извора.

Ако някой преди петстотин години е бил даровит музикант, не е задължително музиката да играе роля и в сегашния му живот. Ако в общуването си с музиката душата е научила онова, което е можела да научи, за нея музиката няма повече стойност. Сега за нея важни стават нови области. Ако старите способности, свързани с музиката, се активизират отново, може да се

стигне до объркване на времето, което ще възпрепятства настоящия учебен процес. Децата-чудо пък са пример, потвърждаващ сам по себе си случаите, в които определена тематика още не е изчерпана и до кулминацията предстои да се стигне чрез дълго развитие.

Така че човек трябва търпеливо да се остави на Съдбата и да работи с талантите, които е получил в даденото прераждане, а не непрекъснато да извърща поглед към онова, което няма. Във вселената нищо не се губи - и това важи не само за физиката, а и за пътя на съзряване на душата. Забравянето на предишните прераждания със сигурност не е глупава грешка на природата. Смисълът му е, че_освобождава съзнанието от баласта и улеснява възприемчивостта тук и сега. Не мисля, че би било по-добре, ако всеки можеше да вижда всичките си прераждания, както и не си мечтая един ден стойността на реинкарнационната терапия да бъде сведена до стойността на ваксина. Определено знание е подходящо само за определено ниво на развитие. Мнозинството от хората още не са чели Дантевата „Божествена комедия“ - и в това няма нищо лошо. Но то не пречи в отделен случай тя да придобие решаващо значение за някого.

Езотеричният път на разширяване на съзнанието не е „естествен път“, а изкуствен продукт на човешкото развитие и познание. В лабораторията си алхимикът също произвежда изкуствени неща, които не се срещат в природата под такава форма. Йогата заема пози, които в природата никое същество не изпълнява доброволно. Могат да се дадат още много примери. Целта е да се покаже, че езотеричният път на посвещение наистина се ориентира към законите на природата, но връзката му с човешките способности за познание в крайна сметка го превръща в изкуство. Затова и произведенията на това изкуство са „изкуствени“, а не „природни“.

В тези, предизвикани по изкуствен начин процеси на еволюция, се състои задачата на човешкото битие да освободи себе си и Космоса. Съзнателният поглед към веригата от прераждания от прастари времена е бил стъпка по езотеричния път на развитие, който се е установил от само себе си и по-късно е бил открит чрез подходящи техники. И понеже случайността не съществува, може да разчитаме, че никой няма да надникне в миналото и да опознае преражданията си, ако времето му не е узряло за това.

Известен е феноменът, при който чувствителни хора могат да прозрат преражданията на други хора. Най-общо този процес се нарича четене на Акашката хроника. Така наречената Акашка хроника може да се сравни с база данни, в която, независимо от времето, са запаметени всички събития от миналото, настоящето и бъдещето. Хора, притежаващи или развили у себе си способността чрез съзнанието си да извикват информация от Акашката хроника, могат да видят преражданията на други хора. Но понеже в повечето случаи верността на думите им трудно или изобщо не може да бъде потвърдена, инкарнационното гадаене не бива да се приема безкритично.

Ползата от прозряната чрез гадателски дарби инкарнация е твърде малка за този, на когото тя само се разказва, защото голата информация не му осигурява достъп до миналото и на него му липсва чувството за

идентификация. Четенето на Акашката хроника има смисъл, само ако е свързано с терапия - т.е., когато се получава информация, до която пациентът не може да стигне сам поради някакви недъзи (дебилност, трудности в говора и други).

Във всеки случай, човек никога не трябва да забравя, че голото любопитството не е мотив за научаване на предишните прераждания. Любопитството е болест на нашето време. То винаги е признак за незрялост и най-сигурното средство да се попречи на истинското посвещение.

Броят на хората, и най-вече на децата, които сами си спомнят откъслечни неща от предишни инкарнации, е значително по-голям, отколкото се предполага. Но в нашата култура на такива спомени често не се обръща внимание, те или се изтласкват, или се премълчават, защото биват смятани за застрашителни признаци на душевно заболяване. Почти същото се случва и с децата. Специално до шестата си година, те често имат доста добър достъп до миналото. Родителите им обаче, поради страх и неразбиране, обикновено им забраняват да разказват такива неща, което пък, от своя страна, води до изтласкване на целия комплекс. Горедолу на шестата година тези впечатления от миналото при децата изчезват от само себе си.

По друг начин стоят нещата в културите, в които прераждането е естествена съставна част от светогледа. При тях детските спомени от преражданията масово се възприемат като нещо, разбиращо се от само себе си, и се стига дотам, че за обществеността те нямат стойността на феномен.

Известен брой симптоми на психозата също влизат в сметката на спонтанно изплували в съзнанието спомени от прераждания. Най-различни външни ситуации, местности или хора могат толкова силно да рестимулират човек, че внезапно в съзнанието му изникват спомени от предишни животи и той вече не може да разграничи впечатленията си във времето. Поредица от халюцинации и маниакални представи могат да се обяснят по този начин.

Но не само симптомите на психозата стават по-разбираеми на фона на преражданията. Би могло да се каже: всеки болестен симптом, независимо дали е психически или физически, има своя „причина“ в предишни прераждания. Понятието „причина“ тук трябва да се употребява внимателно, защото за човек в крайна сметка е невъзможно да открие истинската причина за дадена болест, освен ако не иска да стигне до метафизическата случка на грехопадението.

За съжаление понятието причина се употребява твърде често и при това напълно неправилно. Ако ние сега също говорим за „причина“, под нея разбираме началото на все още обозрима за нас фаза, чието вътрешно единство е споено от обща тема. Но никога не забравяме, че тази причина също си има свои детерминанти, които се коренят много назад в миналото и така ad infinitum. (ди безкрайност)

Следователно ние твърдим, че никога не може да има психически или соматичен болестен симптом, чиято по-тясна причина се намира в настоящия живот. Разбирам колко провокативно могат да влияят подобни твърдения, след като са положени толкова усилия, за да свикнем с мисълта, че причината за всичко трябва да се търси и намира в ранното детство. Но още във връзка с

рождения хороскоп се опитахме да изясним, че самото раждане не е нищо друго, освен кратка версия на целия живот и че по време на живота никога не може да се появи нова тема, която да не се е появила в умален вид при раждането.

И без астрологична аргументация може да се проследи, че всички проблеми, които изникват в живота, са само продукти на досегашния учебен опит. Но пътят, изминат в обучението, не започва нито с раждането, нито със зачатието, а обхваща броя на всички прераждания.

Може би тази зависимост ще стане ясна, ако по аналогия отново сравним един живот с един ден. Да приемем, че в определен ден се появява проблем. Ще бъде наивно да търсим причината за проблема в същия ден. Защото денят на конкретния човек не е започнал като „нещо безлично“ - в новия ден човекът е ипотекирал досегашното си развитие, въпреки фазата на сън, която го отделя от предишните дни.

По същия начин и земният живот на човека не може да започне без никакви предпоставки. В многобройните си досегашни превъплъщения той си е изработил своята карма, учебната програма, необходима специално за него, която още от зачатието си носи със себе си в настоящето си прераждане. Ако човек се провали при решаването на някакъв конкретен проблем от учебния си план или ако не може да разбере неговия смисъл, то съзнателното наблюдение на целия път, довел го до тази точка, ще му даде необходимото разбиране, за да реши проблема.

Надявам се, от казаното дотук да е станала ясна концепцията, която ни доведе до днешната форма на психотерапевтичен метод, която нарекохме с името „реинкарнационна терапия“. Реинкарнационната терапия, разработена и прилагана от мен и от сътрудниците ми от 1975 г. насам, не е нова техника в разрастващата се джунгла от психотерапевтични методи, а съвсем съзнателно представлява противоположният полюс на всички познати досега методи и теории. Тя не е психоанализа, разширена до предишните животи, не е първична терапия, чиято цел е разтоварването от предишни травми, не е специализирана форма на хипнотерапията.

Реинкарнационната терапия е опит за изоставяне на несъстоятелните концепции на школната психология и за последователно развитие на терапия въз основа на езотеричните познания за света и човека. Като се има предвид това основно положение, не е учудващо, че нашите възгледи, както и терапевтичните ни практики, са диаметрално противоположни на всички познати досега концепции.

8

Реинкарнационната терапия – път към целостта

Отново и отново се спускаш надолу в превратния скют на земята, докато се научиш да четеш по светлината, че животът и смъртта са едно в безвремето на времената. Докато усилената верига на нещата подреди в теб кръга на покоя – в твоята воля е световната воля, покоят в теб е – покой

РЕИНКАРНАЦИОННАТА ТЕРАПИЯ се корени в серия от експерименти, които провеждам от 1968 г. насам. Тези експерименти успяха чрез хипнотична възрастова регресия да накарат хората, подложени на опита, отново да преживеят не само собственото си раждане, развитието си в майчината утроба и зачатие си, но и предишни прераждания. Протоколите от тези експерименти и разсъждения за възможните последствия съм записал в двете ми книги „Живот след Живота“ и „Да преживееш повторно раждане“ Помощно средство при експериментите беше хипнозата, която направи възможна регресията във времето.

Експериментите не са нови. Те са провеждани още през миналия век от Албер дьо Роша. През 1956 г. случаят Брайди Мърфи възбуди обществеността и англичаните Арнол Блоксам и Денис Келси в продължение на десетилетия също провеждаха хипнотични експерименти на връщане назад във времето към минали животи. Те публикуваха резултатите от своите опити. По време на първата фаза на чисто експерименталното връщане във времето към предишни прераждания забелязах, че между симптомите от настоящия живот и предишните животи има очевидна връзка. Когато тази теория започна да се потвърждава все повече, възникна идеята за терапевтично приложение на предишните инкарнации. Решителната крачка към осъществяването на идеята се състоеше в това, че аз развих методи, които позволяваха регресия в предишни прераждания, без да е нужно да се хипнотизират хората, подложени на опита. Всъщност, едва чрез отказа от хипноза изобщо стана възможно да се накара който и да било човек да осъзнае спомените за предишните си животи.

Както споменах в главата за хипнозата, хипнотизирането на даден пациент зависи много по-малко от хипнотизатора, отколкото от първичното доверие на пациента - което най-малко може да се очаква тъкмо от пациенти с психически разстройства. Освен това, още ред други причини говорят против хипнозата. Ненаправно от лагера на езотериците открай време се чуват само критики и предупреждения срещу нея.

В процеса на хипнотизиране се използва сугестията на умора, унесеност и сънливост и пациента се докарва до състояние, противоположно на целите на езотериката. Проблемът на човека е именно в това, че той постоянно „спи“ и се оставя да живее сякаш, като марионетка, вместо да се събуди и да осъзнае себе си. Но всичко, което се случва по време на психотерапевтичен сеанс, трябва винаги да представя в умален вид онова, което очакваме от пациента в ежедневието. Затова нашата цел е да направим човека по-буден и по-осъзнат, да го научим да вижда действителността все по-ясно, а не да поощряваме сънливостта и неосъзнатостта му.

Освен това, хипнозата не може да се отдели от властовия проблем, който, както по-късно ще видим, е централна тема на всеки вид терапия. Хипнозата, също, лесно превръща пациента в пасивен потребител, очакващ от нея и от хипнотизатора да решат проблема му. Тези аргументи би трябвало да са

достатъчни, за да се разбере, защо търся възможности да се освободя и да стана напълно независим от хипнозата като помощно средство в прилагането на времевата регресия за терапевтични цели.

Резултатът е, че при реинкарнационната терапия докарваме до съзнанието на пациента предишни негови животи, без да го хипнотизираме. Регресията се извършва при напълно будно състояние. За външни хора това явно звучи толкова невероятно, че широката общественост продължава да смята, че реинкарнационната терапия е свързана с хипнозата. Но това вече не важи, реинкарнационната терапия стана независима от хипнозата.

Напълно основателен е въпросът, как функционира „новият метод“. Описанието му е доста трудно, почти невъзможно. Все още започваме с кратко отпускане, което има за цел да доведе пациента до медитативна предразположеност. Отпускането служи да се намалят външните дразнители и пациентът да се вслуша в себе си. Следователно, то сменя полюса на вниманието отвън навътре, но без да предизвиква умора или сънливост. С помощта на терапевта изплуват вътрешни представи и образи, които пациентът се научава да вижда и същевременно да говори за тях.

[Преживяване на собственото раждане и на зачатието](#)

Още след два или три сеанса пациентът „се пуска в раждането“ - както се изразяваме ние. Той изживява първата си регресия във времето, като отново преживява раждането си. Отново чувства болката, усеща миризми, вижда, чува и възприема всичко, което се е случило по време и след раждането му.

След като пациентът се научи да изживява съзнателно раждането си, с всички подробности и фази (за което обикновено са нужни няколко повторения), се връщаме още по-нататък във времето, до зачатието. Възприемайки и изживявайки го чрез съзнанието си, той вече е присъствал на създаването на бъдещото си тяло, а сега може да види, къде са се намирали родителите му, да преживее половия акт между тях и внезапно да усети как „нещо като завихряне го всмуква като във фуния“, как се чувства притиснат в нещо ограничено, материално, тъмно. За повечето ни съвременници идеята да присъстват на собственото си създаване звучи като майтап, но щом се научим да разделяме понятията съзнание и тяло, тя става нещо, разбиращо се от само себе си. Човек присъства на създаването на материалното си тяло също, както и на погребението му.

След изживяването на зачатието проучваме интервала между него и раждането - онези месеци в майчината утроба, които за детето са извор на много, обикновено неприятни преживявания. Едва ли някой, който не го е изпитал сам, може да си представи колко страхове, болки, опити за аборт съпреживява ембрионът.

В сравнение с опита преди раждането, преживяванията през първите години на детството са само безобидни случки. Съзнателното наблюдение на периода от зачатието до раждането обяснява на пациента много повече неща от

няколкоестотин часа анализ.

В първичните терапии все по-често се случва по време на лечението пациентите сами да се връщат назад към преживяванията си от раждането и ембрионалната фаза. Затова и сред тези кръгове бавно си пробива път убеждението, че интервалите от времето преди раждането могат да бъдат изживяни съзнателно. Това, естествено, звучи сензационно за привържениците на досегашните теории и терапевтични методи и крие опасността „истинската причина“ за по-късните конфликти и разстройства да се търси в неприятните преживявания преди и по време на раждането. Но тези преживявания са също толкова малко „причини“, колкото и набедеите за причини от Фройд насам детски преживявания на пациента. И пренаталните, и детските преживявания са само брънки от цяла верига проблеми, която се проточва през многобройни прераждания.

Във връзка с казаното може да се възрази, че душата се свързва с тялото едва към третия месец. Отговорът е, че досега всички пациенти и хора, подложили се на опита, без изключение описват зачатие и едновременно с него съобщават и за въплъщаването си. Може би по-късно по експериментален път ще се установи, как се е стигнало до теорията, че душата се преражда едва в третия месец. На мен това не ми се струва вероятно, защото клетките имат нужда от информация от самото начало, за да могат да се развиват закономерно. Всички родители и акушери трябва да знаят, че детето още от зачатие си възприема напълно съзнателно всичко, което се случва и което се говори, и то в почти необозрим радиус. Радостно е, че мекото раждане на д-р Лъбоайе днес намира все по-голям отзвук и клиниките постепенно започват да се съобразяват с изискванията на осъзнати родители.

Цели томове могат да се изпишат с предупреждения и съвети за времето на бременността и раждането. Тук е достатъчно да кажем, че родителите трябва да са наясно, че подрастващият ембрион е малък, безпомощен и млад само по отношение на тялото. Докато душата му носи със себе си зрелостта на много хиляди години. Напълно вероятно е по душа новороденото да е по-възрастно от родителите си. Никакви основания няма на бебето да се говори само с неразбираеми звуци - то разбира всяка дума и всяко изречение, също и онова, което е по-добре да не се казва в присъствието на дете.

Бих посъветвал всички родители да започнат с възпитанието на децата си колкото е възможно по-рано, т. е. в деня, в който узнаят за присъствието на детето. Евгенетиката - възпитанието преди раждането, се състои в това, че родителите разговарят нормално с детето в майчината утроба, дават му да разбере, че се радват на идването му, научават го какво е раждането и му предлагат само хубава музика и литература, добри филми и театрални постановки. Един ясен разговор с ембриона за раждането има по-голям успех от много седмици гимнастика.

Всички трудности и инциденти при раждането се дължат на опита на детето да го предотврати. Страхът да бъде родено не се отнася толкова до процеса на самото раждане, колкото до овладяването на живота, който започва след това. Ембрионът не притежава собствен ритъм на дишане и затова още не

е напълно полярен. Последствието е, че той продължава да има достъп до миналото и бъдещето. Той вижда бъдещия си живот в най-важните му фази. Спомнете си за живота, който минава като на филм пред очите на умиращия!

Изтриването на това знание става с първата глътка въздух, защото чрез дихателния ритъм човек окончателно се включва в полярността и в зависимостта от времето. Това е и причината хороскопът да се изчислява от първия вик на новороденото, т.е. от първото поемане на въздух. С това е свързано и голямото значение на дихателните упражнения в процеса на езотеричното обучение. Ембрионът вижда проблемите на бъдещия си живот и знае, че знанието му ще бъде заличено при раждането. Оттук идва и страхът от раждането и честите опити то да се предотврати. Подходящите разговори преди раждането могат да помогнат по-добре от всички клинични техники. Родители, които седмици наред са обсъждали дали да се направи аборт или не, после не бива да се чудят, ако детето има някакви душевни разстройства или отхвърля родителите си.

Срещата с миналото

Когато пациентът е осъзнал фазите на раждането, зачатие и ембрионалното си развитие (този процес изисква около пет терапевтични часа), го връщаме в по-ранния му живот. Тук той преживява себе си в някакво предишно време и се научава да проследява този живот от раждането до смъртта. Разбира се, винаги оставяме да се изживее съзнателно смъртта от предишно прераждане, за да примирим пациента с обикновено изтласкания противоположен полюс на живота - смъртта.

След тази терапия пациентът вече не познава страха от смъртта, защото той е отстъпил пред знанието. (Страхът е недостиг на знание!) Веднъж една пациентка възкликна съвсем спонтанно по време на сеанса: „Странно, никога не съм си представяла, че умирането е толкова просто.“ Описанията на процеса на умирање, които дават нашите пациенти, доста точно наподобяват разказите, които д-р Муди, д-р Кюблер-Рос и други са чули от клинично мъртви и после реанимирани хора. Така, както при зачатие съзнанието се свързва с тялото, така при умирането то се отделя от него.

Когато пациентът се научи да наблюдава някои от предишните си животи, избираме произволен симптом като по-нататъшна ръководна нишка и проследяваме появата му през по-ранни прераждания. По този начин всеки път наблюдаваме само онази ситуация, която е свързана със симптома, а не всички подробности от съответния живот. Затова сравнително бързо стигаме до много стари прераждания.

Често пъти хората си създават погрешна представа за броя на миналите си инкарнации. Много от тях гордо заявяват, че знаят, че са живели четири пъти. В действителност обаче истинският брой на миналите животи е почти необозримо голям. Още след няколко сеанса пациентът губи желание да брои миналите си прераждания.

Също така непонятни за външния човек се интервалите от време, през които минаваме по време на терапия. Трудно е да се назоват цифри, но ние стигаме значително по-назад от модерната историческа наука. Преражданията от Атлантида, които отстоят на около 12 000 години, при нас не се смятат за особено стари.

Даваме си сметка колко странни могат да се сторят на някои читатели твърденията ни, но те са само плод от ежедневна работа с пациенти, които по нищо не се отличават от пациентите на други терапевти. И понеже в началото резултатите изобщо не отговаряха на очакванията ни, никога не сме се опитвали сугестивно да предизвикваме или да провокираме определени феномени.

При изследването на материалното ниво също трябваше да свикнем с невъобразими измерения. Ако някой е забравил какво значи учудване, нека отиде в планетариума и медитира над астрономическите величини, с които борави днешната наука.

След безспорно грандиозното научно изследване на материалния свят започва изследването на душевния. На това ниво обаче официално почти не сме направили и няколко крачки, затова е пълно с невъобразими феномени, които само чакат човешкото съзнание да ги проумее.

Тръгнем ли по този път, ще трябва из основи да коригираме днешните си възгледи за възрастта на човека и неговия произход. Човечеството е значително по-старо, отколкото се приема днес, и ритмически е преминало вече през няколко високоразвити култури, много приличащи на нашата. Законът за ритъма важи и тук. Така че всяко високо развитие е последвано от упадък и унищожение. Човечеството още строи вавилонската кула.

Да се върнем обратно към процеса на протичане на реинкарнационната терапия. Преминавайки през веригата от проявления на един и същи симптом, пациентът разбира, че актуалният му проблем или симптом идва от прастари времена и се появява във всеки предишен живот в подобна форма. Тук отново има голяма опасност от погрешна интерпретация, на която аз самият също станах жертва. За сверка може да погледнете в съответната глава от моята книга „Преживяване на прераждането“.

Ако в предишния живот има травматична ситуация, която по съдържание кореспондира с даден симптом, човек неизбежно е склонен да интерпретира тази предишна ситуация като първична травма и с това и като „причина“ за симптома. Пример. Пациентът не вижда с лявото си око. Той отново изживява, как в един от предишните му животи стрела го улучва в лявото око. Или пациент със страх от височина вижда как в предишния си живот е бил бутнат от скала. Пленници на мисловната система на психологията, ние сме склонни да откриваме в тези предишни преживявания причините за симптомите. Това обаче е напълно погрешно заключение. То се намира на същото ниво, на което и опитът да търсим в детството причината за дадено душевно разстройство.

Ако пренесем мислите, до които сме стигнали в този си живот, към предишни прераждания, ще разберем, че травматичното преживяване не е глупава случайност, а израз на проблем, който сме донесли със себе си още в

онази инкарнация. Или казано по друг начин: наистина е напълно мислимо, че човек, който в този си живот се е удавил, в следващия ще се страхува от вода; това обаче не ни дава основание да категоризираме удавянето като причина за бъдещия страх от водата, защото удавянето е закономерна случка, външен израз на проблем, който е бил донесен в живота му.

Ако продължим да търсим, ще намерим още много ситуации, всяка една от които би имала качеството да послужи като „първична травма“ за симптома. В случая с нашия пример това означава, че пациентът, който е бил пронизан от стрела в лявото око, в още по-старите си прераждания ще открие много събития, при които губи лявото си око. Всички тези събития са мъниста от една огърлица, чиято нишка е общият за всички ситуации проблем.

Ако при терапията вече сме проследили до някакво ниво подобна верига от симптоми, тогава правим решителната крачка - връщаме пациента в онази ситуация, която той сам е определил като причина за последвалия по-късно низ от страдания. При тази крачка пациентът се конфронтира с кармическата си вина, с която той сам е направил необходими всички по-нататъшни ситуации, донесли му страдание. Дотогава той е възприемал себе си като нещастна жертва. Няма кой знае каква разлика, ако пациентът вярва, че причината за душевното му разстройство е поведението на майка му или пък някакво неприятно преживяване в предишния му живот. И в двата случая той проектира вината във външния свят.

Нещо напълно различно се случва обаче при конфронтацията със собствената кармична вина. Пациентът трябва да интегрира сянката си, той преживява себе си като действащо лице, причинило на други онова, от което самият непрекъснато се оплаква, че страда от няколко хиляди години. За пациента конфронтацията с вината не е нещо просто, но ако я направи, тя е огромна стъпка по посока на изцелението. Ако непременно искаме да използваме думата „причина“, то тя е в кармичната вина.

Никога не може да се стигне до абсолютния край на една ситуация на вина, но тя може да продължи да се изследва за определители. Ако не го правим в терапията, това има практически основания:

1. Няма конкретен край - обстоятелство, което църквата е описала с понятието първороден грях.
2. Кармическата вина, отнесена към актуалния проблем, е най-малко началото на дадена фаза в безкрайния ритъм.

[Вина и отговорност](#)

С признаването на вината пациентът поема цялата отговорност за съдбата си - стъпка, която отваря вратата към изцелението. Непосветените често се страхуват да открият ситуациите на вина, защото смятат, че по-нататък не биха могли да живеят с такова знание. Някои мислят, че за тях ще е непосилно да разберат, че някога са убили човек. За конкретния случай тези страхове са неоснователни. Стара истина е, че „само, което си изтласкал, те тласка“.

Именно неосъзнатото знание за вината навява страха от конфронтацията с нея. Ако успеем обаче да „погледнем в очите“ ситуацията, в която сме се провинили, целият натиск върху нас изведнъж ще намалее. Преди той е съществувал, защото само наужким не сме знаели нищо.

Всичко, което човек съзнава, не може да има отрицателни въздействия върху него. При терапията конфронтацията с вината става абсолютно без всякакви оценки. Тя е само вглеждане в истината и съзнателно се интегрира като урок от миналото. Когато човек стъпка по стъпка възприема в съзнанието си напълно изтласканата си дотогава сянка, той става по-цялостен, по-пълноценен, по-здрав. Конфронтацията с вината не е натоварване с бремене, а отнемане на бремене. Ако самата конфронтация често пъти не е особено приятна, то след нея обаче Всички пациенти се чувстват необикновено свободни и облекчени. При боравенето с вината трябва да се избягват всякакви крайности. Изтласкването на вината и проектирането и върху други поболява, защото човек се отдалечава от действителността. Също толкова нездравословно е и да се претоварваш с вина и самообвинения, защото можеш да рухнеш под тежестта им. Човек трябва да се научи, че щом е човек, той е виновен, и това е цената за неговия учебен процес. Без грешки няма развитие. Затова и не съществува човек, който в миналото да не е бил натоварен с вина. Само който мине през мрака, ще стигне до светлината. Няма човек, който се пази от горещо, без някога да се е опарил.

В църковната традиция има едно много балансирано третиране на темата вина. Първо в съзнанието на вярващия се извиква идеята, че като човек той е грешен и е натоварен с вина. И едва после му се казва, че чрез опрощаване на греховете може да бъде разтоварен от бремето на тази вина.

Някои ще възразят, че принципът на милостта противоречи на суровия кармичен закон, според който всяка вина трябва да се изкупи. Но противоречието между карма и милост е само привидно. Двата принципа се обединяват в средата като всички полярности и в действителност взаимно се обуславят. Милост получава само онзи, който я е измолил. За да я измоли, човек трябва да признае вината си. Карма обаче е законът, който се грижи човек някога да стигне толкова далече, че да разбере грешките и вината си. Затова милостта може да е ефективна само чрез кармата. Кармата цели познанието на човека, тя регулира дали той е готов за милостта.

[Извечният проблем: власт](#)

По време на една и съща терапия проследяваме няколко вериги от проблеми и кармичната вина за тях. Всички тези вериги накрая свършват в нещо като възел, представляващ основният проблем, пред който пациентът се е провалял досега. Проблемът е налице и тогава, и сега - в далечното минало обаче значително по-грубо и ясно структуриран, в днешния живот обикновено сублимиран до неузнаваемост.

Ако анализираме прапроблемите на всички пациенти, ще видим, че те

могат да се редуцират до една и съща тема - властта. Човекът винаги се разболява от власт. Преди това най-често е ставало с пределна яснота, днес е изтънчено замаскирано. Но властта е и си остава винаги онова, което проваля човека. Противоположният полюс на властта е покорството. Всяко „искам“, „желая“ е израз на претенцията за власт..

Една от най-честите форми на упражняване на власт в днешно време е болестта. Болестта днес гарантира на индивида безкритично пространство за несъзнателни претенции за власт. Това е и причината, защо болните в действителност не искат да се откажат от болестта си. Наистина, те яростно го отричат, като казват, че са предприели и направили всичко, за да бъдат отново здрави. Не става дума обаче за трупане на алибита. Разбира се, болният вярва, че иска да оздравее, но само затова, защото не е осъзнал мотивацията за боледуването си. Когато разбере, че трябва да избира между боледуване и отказ от власт, често пъти изборът много го затруднява.

Властта е равностепенна на доминирането на егото. Тя е опит да не се подчиниш, а да изразиш волята си пред останалите. Още в Рая претенцията за власт е довела до отхапване от ябълката - да не се подчиниш на закона, а сам да разбереш какво е добро и лошо. За властта човек винаги е бил готов да заплати висока цена. За да получи власт, той охотно е сключвал договор с дявола и е продавал душата си.

Едва когато в предишни прераждания пациентът е изживял с цялата им яснота желанията си за власт, едва тогава той може да започне да ги разобличава тук и сега. Едва когато пациентът види как няколко хиляди години непрекъснато е трупал страдания, за да си осигури власт, той бавно започва да проявява готовност да разбере учението за покорството. Този подход не е интелектуален процес, а опит, натрупан в действителността. И той предизвиква преполяризацията у човека. Промяната на съзнанието се случва в настоящето и от това човек оздравява. Симптомите изчезват буквално от само себе си; ние фактически изобщо не сме ги лекували, защото те чисто и просто стават излишни.

Реинкарнационната терапия не е бягство в миналото. Тя използва противоположния полюс минало, за да въведе пациента в настоящето. Докато миналото се изтласква и продължава несъзнателно да въздейства, човек не успява да живее напълно съзнателно тук и сега. Той непрекъснато бива рестимулиран от миналото и обърква времената. Едва когато е интегрирал миналото в съзнанието си, той може наистина да го остави настрана като минало и най-после да изживее настоящето с непозната досега яснота. Ние се обръщаме към миналото, защото то е незначително, а не защото го смятаме за интересно.

Цел на всеки езотеричен път е човек непрекъснато и съзнателно да бъде в настоящето. Но за да го постигне, той трябва първо да раздели и да изчисти настоящето от миналото. Реинкарнационната терапия следва хомеопатичния закон за подобие - по пътя през веригите от симптоми болният постоянно бива конфронтиран с приличащи си ситуации, докато най-сетне открие отровата на вината. За него тази отрова се превръща в средство за изцеление -

също като в хомеопатията, той я степенува с разбирането си и така разрешава прапроблема си.

Реинкарнационната терапия не задоволява любопитството към предишни животи, нито е опиум за народа, като успокоява хората с обещания за нов живот. Реинкарнационната терапия е труден път към просветление. Постоянните прераждания не са утеха, а подкана чрез развитие към съвършенство да се освободим от колелото на инкарнацията. Ние утвърждаваме земния живот дотолкова, доколкото той е необходим, за да изменим пътя на нашето развитие. Целта ни обаче е извън материалния свят, в онова единство, от което някога сме се отделили и към което всеки човек копнее да се върне.

Опит от отвъдното

Често се поставя въпросът, дали когато пътуваме през миналото, минаваме и през междинните фази, които разделят отделните прераждания, и какво казват пациентите за отвъдното. Знанията ни за отвъдното и за междинните фази в момента са значително по-големи отколкото преди няколко години, но в никакъв случай още не са пълни. В терапията се опитваме да прекосяваме само стадиите, които са важни за пациента и избягваме да питаме за неща, които служат за задоволяване най-вече на собственото ни любопитство. Така че знанията ни за отвъдното са още в началния си стадий.

Даването на някакво общовалидно описание очевидно се затруднява и от това, че отвъдното не се появява в хомогенен образ, а е също толкова диференцирано, колкото са и стадиите на развитие на човешкото съзнание. Отвъдното е астрален свят и затова е чисто ниво от образи, където формите отговарят на различните душевни съдържания. По принципа на резонанса душата на починалия стига до онова ниво от отвъдното, което отговаря на нивото на съзнание, донесено с душата. Така че всяка душа си отива в *своето* отвъдно, което в крайна сметка отразява във форми собственото ѝ съзнание. Тези различни нива затрудняват създаването на единна представа. От човека зависи дали за него отвъдното ще бъде рай или ад. Често починалият преживява отвъдното като пейзаж, чийто вид и настроение отговарят на качеството на душата му. Ето как например една пациентка описва нейното отвъдно, в което се е озовала, след като е прекарала живота си (много отдавна) като могъща и жестока владетелка:

„Умирам мъчително, бавно и самотно. Преди всичко изпитвам ужасен страх от смъртта, който ме докарва почти до лудост. Чувам голям шум и тупурдия и после виждам, че съм попаднала в тъмна сфера или сред някакъв гротескен пейзаж. Всичко наоколо навява страх, всичко трепери от ужас. Пейзажът е дисхармоничен, заострен, ъгловат, студен и отблъскващ. Духа вятър, въздухът е изпълнен с плахи стенания. Без цел и план търся дупка или пукнатина, в която да се мушна, но не мога да открия. Цветовете също са заплашителни. Има и много други същества, между тях и такива, които

приличат на плъхове. Трябва да остана тук мъчително дълго и да търся постоянно място, където да се скрия. Най-лошото е, че не се свиква с ужаса. След много време най-после намирам една пукнатина, в която бързо се пъхвам или бивам издърпана вътре."

Също толкова неприятни са описания на отвъдното, последвало живот, в който са доминирали власт, алчност, жестокост и липса на любов. Ако се абстрахираме от тези случаи, отвъдното се описва като красиво и приятно. Разказът на умиращо дете например е следният:

„Всичко постепенно става по-леко, започвам да се нося във въздуха. Вече не съм аз и все пак съм си аз. Мога да виждам всичко - мама, татко, жената и себе си в леглото. Издигам се все по-високо, до тавана на стаята, после падам надолу, съвсем близо до майка и я галя. После пак се издигам нагоре и виждам къщата и градината. Водят ме, някой ме води за ръка - това е баба, майката на баща ми. Много е добра с мен. Казва ми, че ще ме заведе някъде и ще ми покаже всичко. Идваме сред мека, хълмиста местност и виждам и други същества. Не си говорим, но се разбира какво казват те и те също знаят, какво говоря аз. Тук се чувстваш много приятно и щастливо. Виждат се много меки, светли, нежни цветове, които някак си преливат един в друг."

Описанията на отвъдното варират от пъклен ужас до прекрасни пейзажи. Съществата, които се срещат, отговарят на същността на мястото. Още веднъж подчертаваме, че отвъдното не е материално ниво, а чисто психически свят, което обаче не го прави по-малко истински.

Досегашният ни опит показва, че отвъдното съответства на нивото на съзнание на душата и затова всички останали същества, които се срещат там, отговарят на същото ниво на развитие. Има контакти с други души и същества, а явно и продължаване на учебния процес. Помощ от по-високоразвити същества получава само онзи, който я измоли. След физическата смърт често пъти моментално стават ясни грешките, допуснати в живота. Ако не смятаме съвсем тъмните сфери, пребиваването в отвъдното се усеща като толкова приятно, че никой повече не иска да се върне в материалния свят. Само разбирането на собствените грешки предизвиква желание за коригирането им и възстановяването на баланса и накрая води до убеждението, че е необходимо ново превъплъщаване.

Отвъдното е също толкова диференцирано и разнообразно, колкото и този свят. И понеже с умирането душата не става кой знае колко по-зряла или по-умна, в отвъдното глупостта и мъдростта са разпределени както и при нас, на земята - нещо, което привържениците на спиритизма често подминават. Не става въпрос за това, да подлагаме на съмнение „истинността" на спиритическите явления, а само предупреждаваме да не се кичат с ореола на непогрешимост всички изказвания само, защото идват от онзи свят? Шансът чрез спиритични медиуми да се получи съобщение от наистина по-високо духовно качество е несравнимо по-малък, отколкото да се приемат личните мнения и религиозни възгледи на разни неразвити души и дори на същества, които не са хора.

Прикованите към земята души

Тук ще засегнем темата за „прикованите към земята души“ - област, за чието разбиране сред широката общественост има твърде малко предпоставки, но която поради важността си не бива да бъде напълно премълчана. „Приковани към земята“ наричаме душите, които след напускане на земното си тяло по някакви причини остават толкова силно свързани със земното, че пропускат да изминат необходимия път през сферата на отвъдното. Единственият им интерес, както приживе, се отнася до земните дела, поради което те се опитват да се прикрепят към тялото на жив човек, за да може по този начин отново да се сдобият със собствена способност за действие.

Колкото и странно да звучи, причината за подобна привързаност към земята обикновено е в това, че съответният човек не е възприел съзнателно собствената си смърт. Предпоставка за подобно „подминаване“ на смъртта често е твърдата вяра, че със смъртта всичко свършва. Ако човек с такова убеждение умре внезапно, за него субективно се променят толкова малко неща, че просто не му идва наум мисълта, че е мъртъв. Единствената промяна, която усеща, е неспособност за действие; тази липса обаче бързо се компенсира, защото той се прикрепя към друго тяло и отново придобива чувството, че има пълно влияние върху случващото се на земята.

Други причини за приковаността към земята може да са груби грешки, които след смъртта си някой непременно иска да поправи сам, или пък „непускането“ от скърбящи близки, които се опитват да привържат душата на мъртвия към себе си. При определени обстоятелства някой жив човек може да бъде обладан от душите на няколко мъртви, като понятието „обладаност“ в случая не бива да се бърка с обладаност от демони или дяволи.

Призованите към земята същества нямат лоши намерения. Те самите се намират в достойно за съжаление положение и чакат помощ. Съществата от отвъдното обаче не могат да им помогнат, докато те не се отвърнат от земното и не ги помолят за тази помощ. Така че, задача на живите е да оставят душите на мира, за да им бъде оказана необходимата помощ. Затова всички първоначални религии познават ритуалите на панихидите и заупокойните молитви. Много впечатляващ документ е тибетската Книга на мъртвите. Задачата на описания в нея ритуал е да съпровожда душите на мъртвите. Обладаността на жив човек от чужди души може да се изразява както в леки симптоми, така и в душевни заболявания. Много неща говорят за това, че повечето от заболяванията, влизаци в понятието шизофрения, се характеризират с присъствието на приковани към земята души. В тези случаи трябва да се лекуват прикованите души, а не пациента. Трябва да се освободят душите, което ще доведе и до освобождаване на пациента.

В началото на нашия век в продължение на повече от трийсет години американският психиатър д-р Уикленд с успех е лекувал шизофрения с този метод. Работата му, която не е чак толкова лесна, била възможна благодарение

на една жена с голяма дарба на медиум. По време на терапевтичните сеанси тя предоставяла тялото си на прикованите към земята души, за да могат те да говорят и да се изразяват чрез него.

Съдържанието на терапията на душата се състои в това, тя първо да бъде просветена за състоянието, в което се намира, и после да се нагара да осъзнае смъртта си. Душата трябва да разбере, че вече не притежава собствено тяло и че за нея земните неща вече не са важни. Тя буквално трябва да се завърти кръгом, за да види новия си път и помощта, която идва от отвъдното.

През последните години започнахме да трупаме собствен опит в тази област. Можем да потвърдим опита на Уикленд, но разбрахме и с колко много проблеми и опасности са свързани в началото подобни процеси. Така че предупреждаваме лаиците да не се впускат безразборно в експерименти. Напоследък в работата си открихме възможности по време на терапията да установяваме контакт с прикованите към земята души дори без помощта на медиум и да им помагаме. На тази форма на терапия дадох наименованието „освобождаваща терапия“, защото душата се освобождава от нейната прикованост и поема по своя път.

Главна роля в освобождаващата терапия играят молитвите, за които душите понякога със сълзи се молят. Тук лаикът има големи възможности да помогне на душите - да устройва молитви и панихиди за умрелите. По-добра услуга едва ли може да им се направи. От казаното следва, че живите трябва да се откажат от всичко, с което могат да привържат към себе си или отново да повикат мъртвите. Спиритистите и изследователите на записани гласове си имат работа най-вече с приковани към земята души. Но те трябва да знаят, че тези души имат нужда от помощ и в никакъв случай не са приносители на небесна мъдрост.

Ние се намираме все още в началния стадий на разработките и проучванията си, но и досегашният ни опит показва, че включването на този проблемен кръг отваря напълно нови възможности за терапия и помощ.

[Нивата на развитие на душата](#)

Продължителността на престоя на душата в отвъдното е различна във всеки отделен случай. Сигурно е обаче, че разпространеното твърдение, че между отделните прераждания има интервали от няколко стотици или хиляди години, не отговаря на истината. Много неща говорят за това, че в по-далечното минало е имало междинни фази от по няколко стотин години. Сега обаче инкарнациите обикновено отстоят на по-малко от десет години една от друга. Скъсяването или удължаването на срока е механизмът, който направлява броя на населението. Колкото по-малка е междинната фаза, толкова повече хора живеят на земята.

В тази връзка никога не бива да забравяме, че царството на хората не е затворено ниво с постоянен брой души, а нещо като междинна станция. Ако сравняваме преражданията с училищни класове, бихме могли да оприличим

царството на хората с гимназията например. Така, както преди и след гимназията има и други учебни заведения, така и душата минава през различни царства, докато стигне до зрелостта да влезе в човешкото царство. Когато тя стане съвършена като човек, в безкрайната йерархия я чакат други задачи, които са извън царството на хората.

В човешката душа има спомени, които стигат до царството на животните, растенията и минералите, но това не бива да се отъждествява с прераждането в тесния смисъл на думата. Индивидуалното развитие на душата започва едва с човешкото съществуване, защото в животинското царство душата е групова. В отделни случаи може да се стигне до „декласиране“ на някой човек и той да се прероди в животно, ако като човек е нарушил толкова грубо някои основни форми на човешко поведение, че може да се изучи по-добре в царството на животните. Подобни декласирания обаче вероятно се отнасят до началото на присъствието в царството на хората и в никакъв случай не са правило.

Често пъти се задава въпросът дали в хода на преражданията се сменя полът. Макар че от опит знаем, че смяна на пола има, все още е трудно да дадем по-точен отговор на този проблем, защото не сме наясно със закона, който направлява промяната. След като проверихме много хипотези, в момента сме на мнение, че душата притежава твърдо определен пол и че заедно с нея съществува дуалистична душа от противоположния пол. Мнозинството от превъплъщенията имат пола, който душата е притежавала от самото начало. Инкарнации от противоположния пол се появяват само от време на време, за да се усвои определен опит или да се изпълни някоя карма. Душата често, но не винаги, среща своята дуалистична душа, защото в развитието си двете зависят една от друга.

Повторната среща с едни и същи хора през дълги редици от прераждания със сигурност е един от най-интересните феномени. Любов и омраза, привличане и отблъскване са само остатъци от предишни времена. Освобождаването от кармичната вина става винаги чрез същия човек, спрямо когото е била извършена. Често едно от най-разтърсващите преживявания от реинкарнационната терапия е да се види колко си приличат проблемите през всички прераждания, колко много хилядолетия минават, без да се променят основните модели на поведение.

В това откритие се корени част от успеха на терапията. Чрез прегледа на отрязъци от време, които за нашето съзнание изглеждат неимоверно големи, структурата на проблемите и веригите от грешки стават пределно ясни. Реинкарнационната терапия е като микроскоп, под който структурата на личността се вижда съвсем ясно до най-малките детайли.

Чрез сблъсъка с вината човек се принуждава сам да поеме отговорността за съдбата си, а това значи да се промени. Първоначално пациентът очаква промени в симптоматиката и забравя, че това може да се случи, само ако е свързано с промяна в самия него. Чрез реинкарнационната терапия човек се научава да разбира смисъла и справедливостта на съдбата. Той научава, че жъне онова, което е посял с всяко свое действие и че едновременно също сее - онова, което ще ожъне по-късно. Това познание го принуждава да живее

съзнателно тук и сега. Той разбира, че е защитен в един, ръководещ се от смислеността Космос и че негова единствена задача е да му служи. Тази обратна връзка с праосновата е re-ligio - последната цел на нашата терапия, защото изцелението е работа на религията.

Религия и прераждане

Опитът ни показва, че религиозната проблематика не може да бъде изключена от психотерапията. Душата винаги се разболява от загуба на смисъл. Именно психично болният се е докоснал до действителност, която обикновено е напълно непозната за „съвсем нормалния средностатистически човек“. Невротикът вече е видял „повече“, но той не може да понесе действителността - разболява се от отровата на истината.

Ако продължим да мислим хомеопатично, той може да бъде излекуван само с истината, от която се е разболял. Следователно, целта на подобен път никога не може да бъде връщането на пациента към онази нормалност, която му е била присъща, преди да се разболе. Напротив, след успешна терапия пациентът трябва да се намира на такова разстояние от нормалността, на каквото невротата го е отклонила от нея в обратната посока.

Когато придружаваме пациента по пътя му към индивидуализацията, неизбежно се сблъскваме с въпроси за смисъла, Бога, спасението и така нататък. Тези теми не се вземат предвид от терапевтите - както често се твърди, а напротив, повечето терапевти умишлено ги подминават.

Терапията не е рамка за църковна мисия. Заниманието с religio не е равнозначно на дискусия за или против определено религиозно направление или вероизповедание. За съжаление, религиозното съзнание на мнозинството от хората има силно изразени инфантилни черти. Инфантилността по въпросите на религията е еднакво силна както сред противниците на църквата, така и сред привържениците ѝ. И двете групи ужасяващо рядко разбират същественото в религията. Между ученията на религиите, а също и между ученията на църквите им има дълбоко разминаване. Винаги е било така и така ще си остане. Църковните институции са също човешко дело и са също толкова податливи на грешки, колкото и всички останали институции. Концентрацията на власт също принадлежи към същността на институцията. Но властта е най-големият враг на всички религии.

От време на време сред човечеството се появяват истински посветени и отново обявяват истинното, неподправено, вечно валидно учение. Но те винаги биват преследвани и разпвани от назначените в съответното време „книжници и фарисеи“. Когато говорим за религия, винаги имаме предвид само чистото учение, а не църквите и институциите. Ако по време на терапията пациентът се научи да разбира съдържанието на религията, после само от него зависи дали ще се обърне към определена религия или вероизповедание или ще продължи индивидуално по пътя си. У онзи, който е разбрал религията, вече не е агресивен спрямо грешките на човешките общности, а той често ги използва и

като ритуална рамка на пътя си.

На този фон трябва да се разглежда и темата „Прераждане и християнство“. Официалната християнска църква отрича учението за повторното превъплъщаване, с изключение на християнската общност, ориентирана към учението на Рудолф Щайнер - пример за това, че християнството съвсем не си противоречи с учението за прераждането. Макар че е трудно да се докаже, много неща говорят, че по времето на Христос и в първите векове след него прераждането се е смятало за нещо съвсем естествено. Едва през 533 г. на Вселенския събор по времето на император Юстиниан реинкарнацията е обявена за ерес: „Проклет да е онзи, който проповядва едно измислено предишно съществуване на душата и нейното отвратително възстановяване.“

Твърди се, че по същото време и Светото писание е било прочистено от съответните текстове. Само Ватиканската библиотека може да потвърди или отрече това предположение. Но все пак в Библията има няколко места, които наистина не са достатъчни, за да наречем прераждането предмет на християнското учение, но недвусмислено показват, че мисълта за инкарнация е била нещо саморазбиращо се сред учениците на Христос. Така например, при всички евангелисти откриваме текстове по въпроса дали Илия се е преродил в Йоан Кръстител.

Марко (глава 8, 27): „И излезе Иисус с учениците Си по селата на Кесария Филипова. По пътя питаше учениците Си и им казваше: за кого Мислят хората? Те отговориха: едни - за Йоана Кръстителя; други - за Илия, други пък - за одного от пророците.“ За сравнение, Матей (глава 16, 13-16). По нататък при Матей (глава 17, стих 10) откриваме следното място: „А учениците Му Го попитаха и думаха: защо пък книжниците казват, че първом Илия трябва да дойде? Иисус им отговори и рече: Илия първом ще дойде и ще уреди всичко; но казвам ви, че Илия вече дойде и го не познаха, а сториха му, каквото си искаха; тъй и Син Човеческий ще пострада от тях. Тогава учениците разбраха, че Той им говори за Йоана Кръстителя.“ Сравни Марко (глава 9, 11); и Матей (глава 11, стих 13): „защото всички пророци и законът бяха пророкували до Йоана. И ако искате да приемете, той е Илия, който има да дойде: който има уши да слуша, нека слуша!“

Този появяващ се и в четирите Евангелия въпрос за Илия може да бъде разбран само от гледна точка на прераждането. Същото важи особено за следното място от Евангелие от Йоана (глава 9, стих 1): „И като минаваше, видя един човек, сляп по рождение. Учениците Му Го попитаха и казаха: Рави, кой е съгрешил, тоя или родителите му, за да се роди сляп? Иисус отговори: нито тоя е съгрешил, нито родителите му, но това биде, за да се явят делата Божии върху му.“ Въпросът дали причината за слепотата по рождение е в собствените грехове или в греховете на родителите, неизбежно предполага приемането на предишни прераждания. Отговорът на Иисус не променя нищо. Той не поставя под съмнение основателността на въпроса, а само посочва трети аспект, който не се съдържа във въпроса.

Още по-многобройни и недвусмислени са изказванията на много

църковни отци по темата прераждане. В книгата си „Не живеем само веднъж“ К. О. Шмит е събрал много цитати, от които тук ще предадем няколко. Великият Ориген например пише: „Ако човек иска да узнае, защо душата един път се подчинява на доброто, а друг път на злото, трябва да търси причината в живот, който предшества сегашния. Всеки от нас бърза към съвършенството през поредица от различни животи. Ние сме задължени постоянно да водим нови и по-добри животи, било то на земята, било то в други светове. Отдаването ни на Господа, което ни пречиства от всяко зло, означава края на прераждането ни.“ Други църковни отци, които изрично говорят за прераждане, са: свети Йероним, Климент Александрийски, Григорий Ниски, Руфин, свети Юстин, свети Иларион, Тертулиан, Филон, Немезий и други.

Архиепископ Луи Пазавали пише: „Аз мисля, че би било важна крачка напред, ако можеше публично да се защити мисълта за прераждането. И то за прераждането както на земята, така и в други светове, защото така ще могат да се разгадаят много загадки, които днес потискат духа и разума на човека като безкрайна мъглявина.“

На всички приведени цитати и имена не бива да се гледа като на опит да се докаже, че прераждането е съставна част от християнското учение. Всеки може да намери достатъчно текстове и прочути авторитети в подкрепа на собственото си мнение. Не смятам, че спорът за инкарнацията трябва да се води с цитати от Библията. По-разумно ми се вижда сериозното проучване, дали християнските идеи противоречат на учението за прераждането или не. Едно непреднамерено проучване няма да установи противоречия. Затова отделният човек не е поставен пред избора, дали да остане християнин или да повярва в превъплъщението. Истинското християнство винаги е изисквало смелостта да се върви по пътя на собствената съвест, страни от установените за момента мнения. Едва ли до днес нещо се е променило. Още тогава книжниците не са принадлежали към кръга от близки приятели на Христос.

9

Всекидневният живот като ритуал

Човекът “по правило е обречен на риск”. Провалът му вреди по-малко, отколкото мнимата сигурност. Бог не иска търсене на метафизични аварийни изходи, а изпълнение на човешкото битие, от сетивното до трансцендентното.

Херберт Фриче

ПОНЕЖЕ СЛОЖНОТО СЛЕДВА ПРОСТОТО, и ние трябва да се опитаме да синтезираме разсъжденията си по отделните аспекти, за да видим откъде е минал нашият път. Още съвсем в началото посочихме, че езотериката е път, и че този път трябва да бъде извървян, ако искаме да стигнем до целта.

След всичките ни теоретични разсъждения отново ще изникне въпросът, какво конкретно е необходимо да правим, за да не останем единствено в

бездействието на наблюдението, а наистина да минем по пътя на езотериката. Който очаква в отговор готови рецепти, ще остане дълбоко разочарован; за когото обаче са достатъчни само указания, ще намери повече, отколкото може да „преработи“. Защото няма нищо, което да не е указание по пътя към целта.

В началото ние, хората, сме точно като малкото дете, което още не може да чете и затова не може и да асимилира многото написана информация. Ние също трябва първо да научим буквите на действителността, за да разберем, че всичко видимо е само метафора, само шифър на по-висши идеи. Този начин на четене и мислене трябва да се изучи, както четенето и писането.

Целта на настоящата книга е поне малко да ни доближи до този начин на възприемане на действителността. Неин предмет са само първите стъпки, затова от нея съзнателно е изключено представянето на всички езотерични системи. За разбирането им и за боравенето с тях е необходим по-широк обем специализирана терминология.

Предмет на нашите разсъждения беше единствено и само Съдбата - онзи партньор на всички хора, с който те са принудени да се занимават. Личната съдба е най-индивидуалната, скроената съвсем по мярка езотерична система, която може да се намери. Затова и пътят започва с изучаването на собствената съдба. Целта на изучаването на съдбата не са богатството, щастието и успехът в общоприетия смисъл, а по-дълбокото разбиране на действителността, разширяването на съзнанието, срещата с онази инстанция, която човекът нарича Бог.

Езотеричният път не обещава слава, външен блясък и почести, а работа, самота и непрестанна борба за истината. Пътят е тесен и каменист, но за съжаление е единственият, който води до тясната врата на освобождението. Опасността да се провалим или да паднем по този път е голяма; причината е, че той е стръмен. Полярността ни учи, че заедно с ползата пропорционално расте и опасността. С нож може да се реже хляб и да се убие човек. Ако ножът се направи така, че с него да не може да се убива, той няма да става и за рязане на хляб. Малката батерия е безопасна. Но с нея не може да се снабди с електричество цял град. Колкото по-високо се изкачваш в планината, толкова по-надалеч се вижда и толкова по-ниско можеш да паднеш. По-сигурно е да останеш долу в равнината и да пълзиш на четири крака, но и гледката ще отговаря на условията. Езотеричният път води към най-високия връх и затова е опасен за живота. Спасението и провалът са толкова близки, колкото гениалността и лудостта.

Само че, като е отхапал от райската ябълка, човекът веднъж вече се е решил да тръгне по пътя на познанието и затова сега той трябва да го извърви докрай, ако иска да се върне въщи. Това е пътят, който е предначертал Христос и който води все по-нагоре, докато „голямото дело“ бъде завършено и от дълбините просветне светлината на спасението.

Вече споменахме един от различните стадии на езотеричния път на посвещението, до който неизбежно стига всеки, потеглил по него - самотата. Самотата е закономерна фаза, която трябва да се премине. В Таро тя се символизира от деветата карта - „Отшелникът“. Тази самота не зависи от

външната заетост. Тя се изживява вътрешно, когато човек не е разбран от околния свят. Дълбока пропаст от неразбиране, от другост зейва между човека и окръжаващата го среда. Човекът се превръща в отшелник, ако ще и да е заобиколен от стотици хора. Със същата сигурност, с която настъпва тази фаза, после на нейно място идват други фази. Самотата също е само преходен стадий, която, освен всичко друго, трябва да научи човека на мълчание и вслушване.

Така че, още преди да поеме по пътя, човек трябва да се раздели с всички илюзии. Твърде често истинската мотивация за окултни занимания е желанието да се придобият сили и способности, които издигат човека над останалите и му дават власт. Но там, където - открито или прикрито - мотивацията идва от властовия нагон, пътят неизбежно води до онзи полюс, който се нарича „черна магия“. Казано с една дума, „черната магия“ е занимание, което служи за задоволяване на себичността и егоизма. Съдържанието на т. нар. „бяла магия“ е да прогонва мрака, да трансформира „оловото“ в „злато“, да допринесе за спасението на нашата планета, за да служи на светлината. Обаче, „само, който е станал светлина, може да раздава светлина. Само прероденият може да събужда.“ (Фриче) Истинската мощ се проявява едва тогава, когато тя наистина се притежава, но вече не се използва. Всемогъществото на Христос се разкрива на кръста, когато му казват да се спаси сам, ако той е Христос, избраникът Божий" (Лука, глава 23, 35), но той не го прави. Докато човек употребява сила, той си остава неин роб и е беспомощен.

Понеже хората не разбират това, те непрекъснато искат от окултистите да доказват твърденията си и очакват да видят чудеса. Истинската езотерика никога не би последвала подобни очаквания. Наистина, след като ѝ се откажат „чудесата“, обществеността стига до заключението, че тези неща явно не съществуват - но това е заблудата на онези, които са склонни към заблуда и не бива от техните проблеми да правим свои. Още изкушителят в пустинята е искал да види доказателства и не ги е получил (ср. Лука, глава 4, 1-13).

Тук още веднъж се разкрива огромната разлика между езотерика и парапсихология. Докато човек проявява любопитство, вратите към посвещението остават затворени за него.

Ако сме се запитали за истинските си мотиви и ако със сигурност сме установили, че нито любопитството, нито властта са движещите пружини на действията ни, тогава можем да направим първите си стъпки по новата пътека. Но ето, че веднага идва следващото предупреждение: Никога не бързай! Неведнъж се случва във въодушевлението от новооткритата територия някой да се впусне да разкрива тайните на езотериката със състезателно темпо. Само че знанието и развитието не могат да се форсират произволно, те имат собствен ритъм и се изплъзват от всякакъв вид принуда.

От години не ме напуска предупреждението на Алберт Велики²: „Когато търсенето се превърне в мания“. За съжаление езотерични манияци се срещат доста често. Те ненаситно търсят все нови системи и истини, които алчно поглъщат, без да ги „смилат“ и ги превръщат в дело. Пътят се превръща в

² Алберт Велики (1193-1280) - Монах-доминиканец, един от най-великите учени на средновековието; учител на Тома Аквински. Бел. ред.

екскурзия. Фанатизмът и нетолерантността в крайна сметка са характерните признаци на онези, които прибързано се опитват да принудят Бог да им се отплати. Развитието се нуждае от спокойствие, като под спокойствие не се разбира бездействие. Спокойствието идва от увереността, че всичко, което трябва да се случи, ще се случи, когато му дойде времето. Така както селянинът оставя семето да се развива спокойно в земята, така и човек трябва да се научи да чака, докато времето узрее. „Бързай бавно“, казва народната мъдрост, която и в нашата област е показател за златната среда между крайностите.

Не смятам, че най-важното е човек да търси езотерични общества и обединения, или да ходи до Индия и там да се оглежда за някой гуру. Днес броят на подобни обединения постоянно нараства. Те имат различни традиции, различна големина и различни цели. Ако към тях прибавим всички малки групички и кръжоци, броят им ще стане необозрим. Така че не е възможно да се даде обща преценка за смисъла или безсмислието им. И все пак, позволете ни някои основни забележки по темата.

Всяка група има право на съществуване и в определено време може да даде на търсещия определени подтици и импулси. Импулсът може да е напълно независим от вътрешното качество на самата група. Няма нищо на този свят, което да е толкова лошо, че да не може да даде определена информация на онзи, който се е научил да вижда съзнателно. Трудно може да се абсолютизира стойността на дадена система или общност - тя по-скоро зависи от състоянието на съзнанието на търсещия. Ако някой изпитва афинитет към дадено обединение, това е признак, че той може да има полза от неговото учение. Тогава за него въпросното обединение става ценно.

Това остава така завинаги, обаче, само в най-редки случаи. Защото от един момент нататък всички обединения стават инертни в развитието си, което обикновено е по-бавно от темпото на развитие на отделния човек. Идва ден, в който общността е изпълнила целта си спрямо индивида. Той вече е развил афинитет към по-нататъшната стъпка, към ново ниво на развитие.

Тук именно се крие опасността от всички обединения. Собственото учение, което по принуда обхваща обикновено само отрязък от действителността, се издига като единствената, водеща към блаженство истина. Енергиите за индивидуалното развитие се изтеглят и отиват за организационна дейност, мисионерство и съперничество с инакомислещи. Системата става самоцел, вместо да освобождава от фиксация. Групата се превръща в убежище, където членовете ѝ взаимно се доказват един на друг. Образува се едно войнство от ученици, чийто езотеричен път се изчерпва с консумирането на думите на учителя. Пътят е стигнал до задънена улица.

Независимо от тази обща за всички по-големи групировки опасност, по качество обединенията могат да се разделят на три основни направления:

1. Групи за бяла магия.
2. Групи, които клонят към черна магия.
3. И групи, които са толкова безобидни, че не могат да служат на нито едно от двете течения.

Ако се абстрахираме от последните, напълно безинтересни за езотериката

групи, остава въпросът за признаците, по които могат да се различат белият от черния път. Понятията „бяла магия“ и „черна магия“ са употребени само като символи на една основна полярност. Използваме ги, независимо от това дали самата група изобщо свързва себе си с понятието „магия“.

Същата полярност би могла да се опише с думите „ляв“ и „десен“ път. И двата пътя са полярности и това им дава основание за съществуване. По същата причина ние не демонизираме „левия“ път - той е необходимият антагонизъм и едва чрез него светлината на „десния“ път става истински видима. Индивидът е този, който пожелава да тръгне по един от двата пътя, и той е изправен пред избора, в коя посока да поеме - към тъмнината или към светлината. Всеки е свободен да реши сам. Но последствията от избора също всеки трябва да поеме, а съответно и да понесе, изцяло сам. „Левият“ път мами с власт. Десният очаква жертвата. За много хора изборът изглежда лесен.

Но трябва да помним, че всичко е родено от светлината и затова трябва да се върне към светлината. Тъмнината е недостиг на светлина. Затова „лявата“, тъмната пътека не води към същинската цел, а е само дълъг обиколен път, който в края на краищата все някога ще свърши в светлина. Не напразно във всички времена истината, знанието, спасението, просветлението са били асоциирани със светлината. А лъжата, измамата, заблудата, болестта и страданието - с тъмнината. Всеки сам трябва да реши. Но тук твърдо подчертаваме, че под езотеричен път разбираме светлия път, защото тъмният път в крайна сметка не е път, а негова сянка.

Има много организации и общности, които служат на тъмния път, но съвсем малко от тях го признават официално. Затова, преди да влезете в дадена общност, трябва да я проверите за някои белези. Типични признаци на левия, тъмен полюс са: всички стремежи към власт, независимо дали са показно величие, мисия или други подобни; също така, всеки опит човек да бъде обвързан с организацията, така че по-късното му излизане от нея да бъде трудно или невъзможно; приемането на наркотици от всякакъв вид.

Истинската езотерика, доколкото тя изобщо се среща в организирана форма, иска само да помогне на търсещия и ще бъде на негово разположение, за да му служи дотогава, докато той се нуждае от нея и иска помощ и съвет. Истинската езотерика сочи пътя към свободата и никога не води до зависимост. Истинската езотерика трудно се поддава на организация, така че тя не бива да се търси непременно в големи организации. В края на краищата, всеки изминава пътя сам. Ако човек се нуждае от помощ, помощта сама ще дойде при него, без да е необходимо той да я търси. За да получи помощ, достатъчно е наистина да има нужда от нея.

[За смисъла на окултните техники](#)

Съществуват много окултни упражнения и техники. Те се различават по

ефективност и крият различни опасности. И тук е важно човек да спазва умереност, а не да използва едновременно много техники, нито да се мъчи прекалено да ускори развитието си. Стойността на повечето упражнения е по-скоро в това, че редовно се прави нещо определено, а не в самите упражнения. Не е толкова важно дали стоиш на главата си, задържаш дъха си или белиш картофи - за успеха е важна степента на осъзнатост.

И най-добрите и най-пазените в тайна техники могат да си останат без никакво въздействие, ако се изпълняват изолирано от останалото поведение - прилежно, но без да се разбира метафоричния им смисъл и поради това без да се пренасят в живота. Още Гьоте е казал: „Каква полза от камъка на мъдростта, щом за камъка няма мъдрец?" И обратното - на всяка дейност - било то и най-простата или баналната, е възможно да се придаде смисъл, ако тя се прави осъзнато. Съзнателното микрокосмическо имитиране на макро-космическата действителност е ритуал. Според мен, най-изтънченото езотерично упражнение е всекидневният живот да се издига до ритуал. Ако искаме да преодолеем полярността, първо трябва да премахнем разделението между „езотерични упражнения" и „нормален живот". Иначе езотериката деградира до занимание през свободното време. Целта на това усилие е всяко движение, всяка дума, всяко действие да бъде издигнато до богослужение. Нима цветето в полето, което безкористно показва красивите си цветове и пръска ухание, нима то прави нещо друго, освен безспир да слаби създателя си? Нима песента на птицата или шума на морето са нещо друго, а не постоянно богослужение? Само ние, хората, вярваме, че непрекъснато имаме да правим по-важни неща и намираме основанията за нашите действия в самите тях.

Езотериката и бягството от действителността

Който е издигнал ежедневието си живот до ритуал, не е застрашен от опасността за него езотериката да се превърне в средство за бягство от действителността. Езотериката не бива да отклонява от земния живот, тя трябва да помогне да се осветли и спаси земната сфера на съществуване. По опасен път тръгват онези, които презират всичко от областта на ниското, земното, материалното и с ужас го избягват като нещо нечисто, тъмно и мръсно, за да се обърнат към високото, небесното и чистото.

В този случай езотериката се превръща в бягство от областта, с която въпросният човек не може да се справи. За съжаление езотериката прави силно впечатление точно на хора, които не се справят с всекидневния живот и проблемите на този материален свят. Затова и в кръговете, които се занимават с езотерика, съотношението между посветените и бягащите от действителността невротизи е доста неравностойно.

Дион Фортюн много точно е формулирал проблема със следните думи: „Мистикът първо трябва да изпълни условията на нивото на формите, преди да се оттегли от областта на материалното. Ако прибързано тръгне по пътя на мистиката, ще попадне в царството на хаоса, а не в царството на светлината.

Който по природа има склонност към мистичния път, на него му е противна дисциплината на формата и той е в голямо изкушение да се откаже от борбата с живота на ниво форма и да се оттегли на по-високите нива, преди да е узрял за тях. формата е съд, който заобикаля течното съзнание, докато то се оформи така, че да не се разлива повече. Ако съдът се счупи по-рано, отколкото трябва, съзнанието се разпада в безформеност, както глината става на каша, ако леярската форма се махне рано. Ако при мистика се появят явления на разпад, значи леярската форма е счупена прекалено рано и той трябва да се върне към дисциплината на формата, за да научи нейния урок."

Този урок за формата може много добре да се усвои, когато човек провери дали съдбата му е вървяла по правилата на езотеричните закони. Главната цел на настоящата книга е да помогне именно за това упражнение и поради това още веднъж накратко ще нахвърляме основната структура на тази мисъл.

Целта на всички усилия е да се събуди спящия и той да прогледне за действителността. Когато някой се пробуди от съня на съзнанието си и отвори очи, той открива стъпка по стъпка нови измерения на действителността, за които не е знаел, докато е бил спящ. Желанието да опознава действителността все по-пълно, го принуждава непрекъснато да разширява съзнанието си, за да асимилира все повече аспекти от нея.

Голям проблем по пътя се оказва, че действителността се явява пред съзнанието ни винаги раздвоена на полярности. Човек се озовава сред гъмжило от противоречия. А в себе си усеща дълбок копнеж по единство. Ако той иска да постигне единство, трябва да се научи да обединява мнимите противоречия, за да могат те да станат за него стъпала към развитието му. Самият човек изживява себе си като ограничено съзнание, което нарича „Аз“, а срещу него се намира външният свят, който той усеща като „не-Аз“.

Мъдреците твърдят, че човекът е микрокосмос, който по аналогия отговаря на макрокосмоса, така че „вън“ е само отражение на „вътре“. Следователно самопознанието води до познание за света, познанието за света до самопознание. На този етап човек трябва да научи, че не е жертва на външните обстоятелства, както е склонен да вярва, а че самият той, с това, че е такъв, си е създал собствения заобикалящ го свят.

Той ще се научи съзнателно да използва закона за резонанса, за да може, променяйки себе си, лека-лека да узрее за онова, което иска да види и преживее от външния свят. По принуда ще се примири с всичко, което е, и ще открие, че всичко, което е, е добро.

Но с примирението пред него внезапно ще се открият нови измерения, нови зависимости, скрити от погледа на онзи, който е на нож с действителността. Човекът ще откъсне поглед от хоризонталното деление на света на нива и ще открие, че тези нива са пронизани от вертикални вериги от принципи. Понеже всяко явление е само определен израз на някой първичен принцип, целият свят от форми на проявление изведнъж ще се превърне в аналог на по-високата действителност; и тогава човек ще почне да разбира какво е искал да каже Хермес Трисмегист с думите: „Онова, което е долу, е

същото като онова, което е горе".

Накъдето и да погледнем, никъде няма неподвижност -всичко тече, мени се; понеже тази непрестанна промяна изглежда целенасочена, ние я наричаме развитие или еволюция. Развитието обаче може да се осъществи само чрез учебен процес. Учебният процес от своя страна е свързан с решаване на проблеми. Така в проблемите откриваме същинския двигател на всички развития и разбираме, че всеки проблем е само предизвикателство да го изживеем, действайки, за да го решим и освободим.

Завръщане у дома

Анонимната съдба, от чиято сляпа случайност човек се чувства застрашен, бавно разкрива пред търсеция своя вътрешен закон: Съдбата е онази инстанция, която се грижи индивидът да мине по предназначения му път. Мнимият враг Съдба става партньор, който не позволява инертността ни да ни изхвърли от собствената ни еволюция. Колкото повече човек отказва, учейки, да разреши някакви проблеми, колкото повече се опълчва срещу съдбата си, толкова повече, ще опознае нейния негативен аспект - страданието.

Страданието е само търкането между закономерния, предназначтай път и посоката, по която сме поели. Страданието може да стане излишно, само когато човек прави усилие все по-добре да намира собствения си път и доброволно да върви по него. Само който се научи да се подчинява на закона, няма да приема съществуването му като принуда. На пълна свобода може да се радва само онзи, който се е пригодил към реда в Космоса и сам се е сраснал със закона.

Но във всеки случай това изисква преодоляването на властовите претенции на егото. Волята за власт е най-големият враг на човека; и тя намира все по-изтънчени проявления.

Противоположният полюс на властта се нарича смирение или любов. На всички нива на битието само любовта може да преодолее полярността между Аза и не-Аза. Само силата на любовта наистина превръща по-ниското в по-високо, може да преобразява и с това да променя. Борбата винаги ражда борба, омразата омраза, натискът съпротива. В любовта се вижда, че истински силният е слабият и смиреният-истински властващ.

От двайсет и двата аркана на Таро единайстата карта е центърът. Тя се казва „Силата" и на нея е изобразена заобиколена с рози нежна жена, която с ръце отваря устата на страшен лъв. Тази карта символизира силата на любовта, която не може да бъде надвита от никаква външна сила на света.

Който се е научил да прилага на дело огромната мощ на служенето и смирението, е направил голяма крачка по пътя си. Любовта се стреми да преодолее противоречията и да върне човека към онова единство на съзнанието, от което той се е отделил някога чрез грехопадението в рая.

Човекът, съвършен като андрогинно същество в райското единство, последвал нашепването на змията и поискал да се сдобие със знанието кое е добро и кое лошо. Той се отделил от единството и сега вече знае, кое е добро и

кое лошо.

Знанието станало за него отрова, поради което той може да бъде излекуван само със знание - защото „similia similibus curantur”. Човекът боледува от полярността на знанието и се надява на изцеление. Боледуването съставлява човешкото битие. Болестта е шансът на човека – щом е болен, той може да бъде излекуван, подлежи на лечение. Болестта е микрокосмическото грехопадение и винаги е разрик с Бога. Изцелението е помирение с Бога. Външните средства на изцелението създават само формалните условия за него.

Затова болестта и страданието не са неприятни разстройства в живота на човека и избягването им не бива да се превръща във висша цел. Те са само подготвителният етап към освобождението и трябва да бъдат изживени и осветени, за да се открие в дълбините светлина. Ако безличният аспект на боледуването е първичната *вина*, *то* личният му аспект наричаме карма.

Осъзнатият живот трябва да се опитва да изпълнява и отхвърля все повече от кармата, без едновременно да трупа нова. Личният и безличният аспект на вината образуват онази повратна точка, в която болестта се превръща в изцеление.

Човек открива смисъла на живота едва когато е готов да поеме цялата отговорност за онова, което прави и което му се случва. Болестта на нашето време е загубата на смисъл, която изтръгва корените ни от Космоса. Загубата на смисъл е цената, която човечеството плаща за опита да се отърве от отговорност. Знаците на времето говорят, че тази колективна болест се превръща в изцеление и все повече хора потеглят на път, за да си възвърнат смисъла.

Който е готов да поеме отговорността за съдбата си, вижда, че е част от закономерностите в нашия Космос и загубва всякакъв страх - защото е намерил обратната връзка с първоосновите си. Единствено тази обратна връзка е съдържанието на истинското religio. Човек може да разпознае целта си, само ако изхожда от знанието за произхода. Целта е съвършенството. Съвършенството е израз на единството. Единството наричаме Бог.